

TAALERI

TOIMINTAKERTOMUS JA
TILINPÄÄTÖS 2019

SISÄLLYSLUETTELO

VAHVA TOINEN VUOSIPUOLISKO - OSINKOEHDOTUS VUODELTA 2019 0,32 EUROA OSAKKEELTA	2
KONSERNIN KESKEISET TUNNUSLUVUT	2
TOIMITUSJOHTAJA ROBIN LINDAHLIN KATSAUS	4
TOIMINTAKERTOMUS 1.1.2019–31.12.2019	5
TALOUDELLINEN TULOS	5
Liikevaihto ja liikevoitto	5
Tase, investoinnit ja rahoitusasema	6
LIIKETOIMINTASEGMENTIT	7
VARAINHOITO	7
RAHOITUS.....	8
Vakuutustoiminta	10
Sijoitustoiminta	10
Riskiasema	10
Luottoluokitus	11
ENERGIA.....	11
TASESIJOITUKSET (MUU).....	12
MUUT KONSERNIN TAPAHTUMAT TILIKAUDEN AIKANA	13
VASTUULLISUUS	13
KONSERNIRAKENTEEN MUUTOKSET	14
MUUTOKSIA TAALERIN JOHDOSSA	15
YHTIÖKOKOUS 2019.....	15
Taaleri Oyj:n hallituksen järjestäytyminen	17
TAALERIN HENKILÖSTÖ.....	17
Kannustinjärjestelmät	17
OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA.....	18
VAKAVARAISUUS.....	21
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus.....	21
Luottolaitoslain ja EU:n vakavaraisuusasetuksen mukainen vakavaraisuus (Basel III)	22
Vakuutusyhtiölain mukainen vakavaraisuus (Solvenssi II)	24
RISKIENHALLINTA JA RISKIASEMA	24
Segmenttikohtaiset riskit	25
OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN	25
TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT	26
Riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä.....	26
Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet	26
HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS	26
TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT.....	27
TAULUKOT JA LIITETIEDOT.....	34
KONSERNITILINPÄÄTÖS.....	32
Konsernin tuloslaskelma.....	32
Konsernin tase.....	33
Konsernin rahavirtalaskelma.....	34
Konsernin oman pääoman muutokset.....	35
Segmenttikohtaiset tiedot.....	36
Tilipäätöksen liitetiedot.....	38
EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS.....	102
TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET.....	121

VAHVA TOINEN VUOSIPUOLISKO – OSINKOEHDOTUS VUODELTA 2019 0,32 EUROA OSAKKEELTA

Konsernin tammi-joulukuu 2019

- Liikevaihto oli 67,2 (72,5) milj. euroa.
- Jatkuvat tuotot kasvoivat 6,3 prosenttia 55,3 (52,0) milj. euroon.
- Tuottopalkkiot olivat 5,2 (8,1) milj. euroa.
- Sijoitustoiminta tuotti 6,7 (12,2) milj. euroa.
- Liikevoitto oli 16,5 (23,9) milj. euroa, joka vastaa 25 (33) prosenttia liikevaihdosta.
- Tulos / osake oli 0,39 (0,76) euroa.
- Hallinnoitavat varat kasvoivat 23 prosenttia 7,1 (5,7) miljardiin euroon.
- Takauskanta kasvoi 10,3 prosenttia 1,8 (1,7) miljardiin euroon.
- Hallitus ehdottaa jaettavaksi osinkoa 0,32 euroa osakkeelta.

Konsernin keskeiset tunnusluvut

	2019	2018	Pitkän aikavälin tavoite
Tuloksen tunnusluvut			
Jatkuvat tuotot, milj. euroa	55,3	52,0	
Jatkuvien tuottojen kasvu, %	6,3	6,3	> 15,0
Liikevaihto, milj. euroa	67,2	72,5	
Liikevoitto, milj. euroa	16,5	23,9	
Liikevoitto, %	24,5	33,0	> 20,0
Katsauskauden voitto, milj. euroa	11,5	21,6	
Oman pääoman tuotto, %	9,3	18,9	> 15,0
Taseen tunnusluvut			
Omavaraisuus, %	46,6	51,4	> 30,0
Ryhmän vakavaraisuus, %	207,4	186,0	

Osakekohtaiset tunnusluvut

Tulos/osake, euroa	0,39	0,76	
Oma pääoma/osake, euroa	4,45	4,26	
Osakkeen päätöskurssi, euroa	8,42	7,10	

Muut tunnusluvut

Kulu/tuotto -suhde	74,7	67,0	
Kokoaikainen henkilöstömäärä, keskimäärin	186	183	
Markkina-arvo, milj. euroa	238,3	201,0	
Hallinnoitavat varat, mrd. euroa	7,1	5,7	
Takauskanta, mrd. euroa	1,8	1,7	

Tuloslaskelman eriä verrataan viime vuoden vastaavan ajankohdan lukuihin. Tase-erien vertailuajankohta on vuoden 2018 lopun tilanne, ellei toisin ole ilmoitettu.

TOIMITUSJOHTAJA ROBIN LINDAHLIN KATSAUS

”Vuosi 2019 oli ennätysvuosi osakemarkkinoilla sekä Suomessa että kansainvälisesti tarkasteltuna. Markkinoiden positiivinen kehitys ja hallinnoitavien varojen kasvu tukivat myös Taalerin onnistumista. Hallinnoitavat varat kasvoivat vuoden alusta 23 prosenttia 7,1 miljardiin euroon. Jatkuvien tuottojen kehitys oli erityisen vahvaa vuoden toisella puoliskolla, jolloin ne kasvoivat 22 prosenttia vertailukauteen verrattuna ja kasvu oli 6 prosenttia vuoden alusta. Onnistuneet irtautumiset pääomarahastoista loppuvuodesta kasvattivat tuottopalkkiot koko vuoden osalta 5,2 miljoonaan euroon. Liikevaihto laski 67,2 miljoonaan euroon etenkin Tasesijoitusten heikon kehityksen takia. Tasesijoituksia painoi erityisesti Fellow Financen osakkeiden arvon lasku. Liikevoitto laski 16,5 miljoonaan euroon ja oli 24,5 prosenttia liikevaihdosta, toisella vuosipuoliskolla liikevoitto oli 27,8 prosenttia. Koko vuoden osakekohtainen tulos oli 0,39 euroa.

Varainhoito-segmentissä onnistuttiin erityisen hyvin vuoden toisella puoliskolla, niin jatkuvien tuottojen, tuottopalkkioiden kasvun kuin kustannustietoisuuden myötä ja sen liikevoitto oli noin 10 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 lopun haasteellinen osakemarkkina vaikutti negatiivisesti jatkuviin tuottoihin vuoden 2019 alkupuolella, mutta toisella vuosipuoliskolla kehitys kääntyi takaisin kasvu-uralle ja jatkuvat tuotot kasvoivat 20 prosenttia. Garantian tulos käyvin arvoin oli vahva 14,5 miljoonaa euroa: vakuutustoiminnassa maksutulo kasvoi 14 prosenttia, vahinkosuhte säilyi edelleen alhaisena 12,1 prosentissa ja sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin oli 8,1 prosenttia. Taaleri Energian jatkuvat tuotot kaksinkertaistuivat viime vuodesta onnistuneen Taaleri SolarWind II -rahaston myynnin ja Taaleri Aurinkotuuli I:n hankkeiden hyvän edistymisen myötä. Teksasissa sijaitsevan 336 MW:n Truscott-Gillilandin tuulivoimahankkeen viivästyminen rasitti tulosta ja Energian liikevoitto oli -2,6 miljoonaa euroa. Kokonaisuutena olen tyytyväinen Taalerin vuoden toisen puoliskon kehitykseen, vaikkakin koko vuoden tulos jäi tyydyttäväksi.

Perustimme vuoden aikana kolme impakti-sijoitukseen keskittyvää pääomarahastoa: Tuuli IV, Aurinkotuuli II ja Päiväkotikiinteistöt, ja ne saivat hyvän vastaanoton asiakkaidemme parissa. Vaikuttavuus- eli impakti-sijoittamisella tavoitellaan taloudellisen tuoton lisäksi mitattavaa yhteiskunnallista tai ympäristöllistä hyötyä. Myös muut tarjoamamme rahastot ja sijoituskohteet kehittyivät ja keräsivät hyvin uutta pääomaa. Osakerahastomme ovat jälleen pärjänneet loistavasti sekä kotimaisessa että kansainvälisessä vertailussa. Vuoden lopussa irtauduttiin onnistuneesti Taaleri Tuulitehdas I:n ja Taaleri Tuulitehdas II:n hallinnoimista kolmesta tuulipuistosta sekä Taaleritehdas Asuntorahasto II:sta, joiden kautta tuottopalkkioita kertyi vuoden aikana 5,2 miljoonaa euroa. Myytyjen tuulipuistojen hallinnasta vastaa jatkossa Taaleri Energia uusien omistajien valtuuttamana.

Vuosi 2019 oli Taalerille merkittävä virstanpylväs myös kansainvälistymisessä. Taaleri Energia käynnisti useita kansainvälisiä tuuli- ja aurinkovoimahankkeita ja esimerkiksi Euroopan investointipankki, EIB, on jo sijoittanut Taaleri SolarWind II -rahastoon. Strategian mukainen kansainvälistyminen mahdollistaa yhtiöllemme uuden kasvupolun.

Garantian muodostaman Rahoitus-segmentin vuotta leimasi uuden, hajautettuihin kuluttaja- ja yritysportfolioihin keskittyvän strategian käynnistys. Garantian kilpailuetu markkinoilla perustuu laajaan yhteistyö- ja kumppanuusverkostoon, asiakaslähtöiseen toimintatapaan, vahvaan vakavaraisuuteen ja riskienvalintaosaamiseen.

Taalerin tavoitteena on voimakas, mutta kannattava kasvu ja kannattavuuden kehittäminen. Uskomme liiketoimintamme skaalautuvuuteen ja markkinoita nopeampaan kasvuun. Jatkuvasti muuttuva toimintaympäristö vaatii organisaatioilta aiempaa monialaisempaa osaamista ja toimeenpanokykyä. Vahvistaaksemme Taalerin kasvutavoitteiden toteutumista laajensimme johtoryhmää Rahoitus-segmentin johtajan Titta Elomaan ja Energia-segmentin johtajan Kai Rintalan nimityksillä sekä Varainhoito-segmentin uudella johtajalla Perttu Purhosella.

Ilmastonmuutoksen arvioidaan synnyttävän yrityksille sekä liiketoimintauhkia että -mahdollisuuksia. Aloitteet ja toimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen mukautumiseksi nousevat vuosi vuodelta voimakkaammin esiin myös finanssialalla. Vastuullisen sijoittamisen lisäksi puhumme asiakkaidemme kanssa yhä useammin vaikuttavuus- eli impakti-sijoittamisesta. Jo vuodesta 2010 lähtien Taaleri on sijoittanut hankkeisiin, joilla tavoitellaan taloudellisen hyödyn lisäksi mitattavaa yhteiskunnallista tai ympäristöllistä hyötyä. Taalerin visio siitä, miten voimme pääomilla ja

omistajuudella luoda paremman tulevaisuuden itsellemme ja seuraaville sukupolville innostaa meitä kaikkia ja ohjaa tekemistämme.

Saimme asiakkailtamme hienon tunnustuksen syyskuussa, kun Taaleri valittiin Suomen parhaaksi varainhoitajaksi Arvopaperi-lehden kyselyssä. Haluan kiittää asiakkaitamme luottamuksesta sekä kiittää pankkiireitamme, salkunhoitajiamme ja muita asiantuntijoitamme ja kaikkia yhteistyökumppaneitamme hienosta työstä sekä kuluneesta vuodesta. Luottamus tulevaan näyttää vahvalta.”

TOIMINTAKERTOMUS 1.1.2019–31.12.2019

Toimintaympäristö

Suomen talouden ja viennin kasvu hidastui vuonna 2019. Työttömyys oli lähes ennallaan vuoden takaiseen verrattuna vaikkakin kehitys vaihteli kuukausittain varsin paljon. Huoli Yhdysvaltojen ja Kiinan välisestä kauppasodasta ja brexitin aiheuttama epävarmuus markkinoilla vaikuttivat EU:n talouteen ja yleiseen ilmapiiriin. Tästä huolimatta Suomen osakemarkkinat pärjäsivät hyvin ja 2019 olikin erittäin hyvä sijoitusvuosi, koska tuottoja ajoivat kevyt keskuspankkipolitiikka ja odotukset talouden elpymisestä vuonna 2020.

Syyskuussa 2019 Euroopan parlamentti julisti maailmanlaajuisen ilmastohätätilan. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja muutoksen aiheuttamiin riskeihin varautuminen on uusi normaali, joka muuttaa pelisääntöjä kaikilla aloilla ja sektoreilla. Yritykset julistivat jatkuvasti hiilineutraaleja tavoitteita ja Suomen EU-puheenjohtajakauden prioriteetiksi asetettiin mm. EU:n aseman vahvistaminen globaalina ilmastojohtajana. Yhä useammassa maassa teollisen kokoluokan uusiutuva energia on halvin tapa rakentaa uutta energiantuotantoa johtaa kiristyvään kilpailuun laadukkaista investointikohteista, erityisesti uusiutuvan energian rintamalla.

TALOUDELLINEN TULOS

Liikevaihto ja liikevoitto

Segmenttikohtainen liikevaihto ja liikevoitto

	2019	2018	Muutos, %
Milj. euroa			
Konsernin liikevaihto	67,2	72,3	-7,1
Varainhoito	42,9	48,7	-12,0
Rahoitus	21,3	12,5	70,3
Energia	4,6	2,3	103,1
Liiketoiminta- segmentit, yhteensä	68,8	63,5	8,3
Tasesijoitukset	-1,6	8,8	n.a.

	2019	2018	Muutos, %
Konsernin liikevoitto/-tappio	16,5	23,9	-30,8
Varainhoito	11,8	16,8	-30,1
Rahoitus	12,7	4,9	156,9
Energia	-2,6	- 2,3	12,4
Liiketoiminta-segmentit, yhteensä	21,9	19,5	12,4
Tasesijoitukset	-5,3	4,4	n.a.

Segmenttikohtaisessa liikevaihdossa huomioidaan myös konsernin osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta. Segmenttitiedot esitetään sivulla 36.

Konsernin liikevaihto tammi-joulukuussa 2019 oli 67,2 (72,5) milj. euroa ja konsernin jatkuvat tuotot kääntyivät vuoden toisella puoliskolla takaisin kasvu-uralle alkuvuoden heikon kehityksen jälkeen. Jatkuvat tuotot kasvoivat vuoden aikana 6,3 prosenttia 55,3 (52,0) milj. euroon. Konsernin palkkiotuotot olivat 46,1 (45,6) milj. euroa, josta tuottopalkkioiden osuus oli 5,2 (8,1) milj. euroa. Vakuutustoiminnan nettotuotot olivat 21,3 (12,3) milj. euroa, josta takausvakuutustoiminnan nettotuotot olivat 12,0 (13,0) milj. euroa. Vakuutustoiminnan sijoitustoiminta tuotti 9,2 (-0,7) milj. euroa ja sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin oli 8,1 (-1,7) prosenttia. Taalerin liiketoimintasegmenttien, Varainhoidon, Rahoituksen ja Energian, liikevaihto kasvoi 8,3 prosenttia 68,8 (63,5) milj. euroon ja liikevoitto 12,4 prosenttia 21,9 (19,5) milj. euroon.

Taaleri-konsernin sijoitustoiminta ilman Garantian sijoitustoimintaa tuotti -2,5 (12,9) milj. euroa, johon sisältyy käyvän arvon muutosta -4,3 milj. euroa Fellow Finance-omistuksesta. Vertailuvuoden 2018 sijoitustoimintaan sisältyi 13,8 milj. euron tuotto Fellow Financesesta, 5,4 milj. euron alaskirjaukset geotermisistä hankkeista Saksassa sekä tuulihankkeesta saatu lisäkauppahinta 4,9 milj. euroa.

Konsernin liikevoitto oli 16,5 (23,9) milj. euroa ja vastasi 24,5 (33,0) prosenttia liikevaihdosta.

Hallintokulut olivat 33,7 (30,2) milj. euroa, josta henkilöstökulut olivat 24,2 (21,7) milj. euroa, mihin sisältyi 5,4 (2,5) milj. euroa muuttuvia palkkoja. Muut hallintokulut olivat 9,5 (8,4) milj. euroa ja liiketoiminnan muut kulut 5,2 (8,4) milj. euroa. Liiketoiminnan muut kulut laskivat 1,6 milj. euroa IFRS 16 käyttöönoton myötä ja poistot kasvoivat vastaavasti 1,4 milj. euroa ja korkokulut 0,2 milj. euroa.

Vuoden 2019 tulos oli 11,5 (21,6) milj. euroa ja laaja tulos 13,2 (20,3) milj. euroa.

Tase, investoinnit ja rahoitusasema

Taaleri-konsernin taseen loppusumma oli 269,7 (238,0) milj. euroa. Konsernin sijoitukset olivat 173,5 (162,2) milj. euroa, vastaten 64,3 (68,1) prosenttia konsernin taseen loppusummasta.

Konsernin korollinen vieras pääoma oli 75,6 (61,8) milj. euroa, ja se koostui Taaleri Oyj:n liikkeeseen laskemasta joukkovelkakirjalainasta 34,9 (54,8) milj. euroa, veloista luottolaitoksille 25,9 (7,0) milj. euroa sekä tilikauden aikana liikkeellelasketusta kymmenvuotisesta Tier2-joukkolainasta 14,8 milj. euroa. Joukkolaina vahvisti Taalerin vakavaraisuutta ja sillä kerätyt varat käytetään yleisiin liiketaloudellisiin tarpeisiin. Vieras pääoma oli yhteensä 144,0 (115,6) milj. euroa ja oma pääoma 125,7 (122,4) milj. euroa.

Taaleri-konsernin omavaraisuusaste pysyi vahvana ja oli 46,6 (51,4) prosenttia.

LIIKETOIMINTASEGMENTIT

Taaleri johtaa liiketoimintaansa kolmen liiketoimintasegmentin kautta, jotka ovat Varainhoito, Rahoitus ja Energia. Liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta esitetään ryhmässä "Tasesijoitukset".

VARAINHOITO

Varainhoito-segmentti tarjoaa laajan valikoiman varainhoitopalveluja sekä sijoitustuotteita yksityishenkilöille ja yhteisöasiakkaille. Asiakkaidemme yksilöllisiin tarpeisiin perustuvien palveluiden ja allokaatoratkaisujen lisäksi sijoitusvalikoimaamme kuuluvat kaikki perinteiset omaisuuslajit sekä osake- että korkopuolella. Lisäksi tarjoamme monipuolisesti erilaisia kanssasijoitus- ja pääomasijoitusmahdollisuuksia.

Varainhoito	2019	2018	Muutos, %
Milj. euroa			
Varainhoidon palkkiot	37,1	35,8	3,7 %
Tuottosidonnaiset palkkiot	5,2	8,1	-36,0 %
Sijoitustoiminta	0,6	4,8	-88,1 %
Yhteensä	42,9	48,7	-12,0 %
Liikevoitto	11,8	16,8	-30,1 %
Kokoaikainen henkilöstö keskimäärin	116	120	

Varainhoito-segmentin tuotot tammi-joulukuussa 2019 olivat 42,9 (48,7) milj. euroa. Varainhoidon jatkuvat palkkiot kääntyivät loppuvuoden 2019 aikana vahvaan kasvuun heikon alkuvuoden jälkeen ja olivat 37,1 (35,8) milj. euroa. Tuottosidonnaiset palkkiot olivat 5,2 (8,1) milj. euroa.

Sijoitustoiminnan tuottoja kirjattiin tilikauden aikana 0,6 (4,8) milj. euroa. Kulut laskivat 2,6 prosenttia 30,1 (30,9) milj. euroon.

Varainhoito-segmentin liikevoitto oli 11,8 (16,8) milj. euroa ja vastasi 27 (35) prosenttia liikevaihdosta.

Varainhoito-segmentin hallinnoitavat varat kasvoivat 20 prosenttia 6,7 (5,6) mrd. euroon. Tuloksenteon kannalta merkittävin kasvu kohdistui pääomarahastoihin.

Hallinnoitavat varat	31.12.2019	31.12.2018	Muutos, %
Milj. euroa			
Hallinnoitavat varat	6 715	5 612	19,7
Sijoitusrahastot	1 023	911	12,3
Pääomarahastot	1 223	1 024	19,4
Varainhoito	4 469	3 677	21,6

Tilikauden aikana kerättiin uusia impakti-sijoitussitoumuksia Taaleri Aurinkotuuli II -, Taaleri Päiväkotikiinteistöt - ja Taaleri Tuuli IV -pääomarahastoihin. Toimintansa aloittivat myös kaksi erikoissijoitusrahastoa Taaleri Globaali Korke ja Taaleri Vaihtoehtoiset, sekä vaihtoehtorahasto Taaleri Kasvurahastot I. Taaleri Allokatio 50 - ja Taaleri Arvo Rein -sijoitusrahastojen rekisteröinti siirrettiin takaisin Suomeen Luxemburgista. Taaleri solmi rahastojen jakelusopimuksen Nordnetin kanssa.

Taaleri Kapitaali Oy sai katsauskauden aikana Hyväksyty Neuvonantaja -statuksen Nasdaq First North -markkina- paikalla. Taaleri Kapitaali on toiminut taloudellisena neuvonantajana ja Taaleri Varainhoito järjestäjänä datakeskus- palveluita tuottavan Ficolon 20 miljoonan euron vakuudettoman, Suomen ensimmäisen yksityisen yrityksen vihreän joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskussa sekä kylmälaitevalmistaja Festivo Finland Oy:n 13 miljoonan euron vakuu- dellisen seniorijoukkolainan liikkeeseenlaskussa.

Taaleri Varainhoito valittiin Suomen parhaaksi varainhoitajaksi lokakuussa 2019 Arvopaperi-lehdessä julkaistussa kyselyssä. Taaleri sai keskimääräistä paremmat pisteet kaikissa kysymyksissä, ja Taaleria myös suositellaan eniten. Erityisesti kiitosta saivat varainhoidon palvelutaso ja tuotevalikoima.

RAHOITUS

Rahoitus-segmenttiin kuuluu Vakuutusosakeyhtiö Garantia, joka on takausvakuutuksiin erikoistunut vahinkovakuutusyhtiö. Garantian tavoitteena on uudistaa vakuuskäytäntöjä ja tarjota asiakkailleen vaivattomia ja kustannustehokkaita takausratkaisuja sekä uusia liiketoimintamahdollisuuksia digitaalisia kanavia hyödyntäen. Yhtiön liiketoiminta jakaantuu takausvakuutustoimintaan ja sijoitustoimintaan.

Rahoitus	2019	2018	Muutos, %
Milj. euroa			
Takausvakuutustoiminnan nettotuotot	12,1	13,2	8,8 %
- josta vakuutusmaksutuotot, netto	13,4	12,5	7,5 %
- josta vakuutuskorvaukset, netto	-1,4	0,7	n.a.
Sijoitustoiminnan nettotuotot	9,2	-0,7	n.a.
Liikevaihto	21,3	12,5	70,3 %
Liikekulut	-6,4	-5,4	18,9 %

Rahoituskulujen kohdistus	-2,2	-2,2	0,0 %
Liikevoitto ennen arvostuksia	12,7	4,9	156,8 %
Sijoitusten käyvän arvon muutos	1,8	-1,7	n.a.
Tulos käyvin arvoin ennen veroja	14,5	3,3	346,3 %

	2019	2018	Muutos
Vahinkosuhte	12,1 %	-4,2 %	16,2 % -yks.
Liikekulusuhte	43,0 %	39,1 %	3,9 % -yks.
Yhdistetty kulusuhte	55,1 %	34,9 %	20,2 % -yks.
Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin	8,1 %	-1,7 %	9,8 % -yks.
Kokoaikainen henkilöstö, keskimäärin	25	25	

	31.12.2019	31.12.2018	Muutos, %
Sijoitusomaisuus, käypä arvo, MEUR	151	134	12,2 %
Takausvakuutuskanta, MEUR	1 837	1 667	10,2 %
Solvenssisuhde*, %	231,8 %	233,4 %	-1,6 %-yks
Luottoluokitus	A-	A-	-

* *Garantian 48,6 (44,2) milj. euron vakavaraisuuspääomavaatimus sisältää Finanssivalvonnan asettaman pääomavaatimuksen korotuksen 19,8 (17,8) milj. euroa. Ilman pääomavaatimuksen korotusta solvenssisuhde olisi ollut 391,9 % (390,7).*

Rahoitus-segmentin liikevaihto tammi-joulukuussa 2019 oli 21,3 (12,5) milj. euroa. Vakuutustoiminnan nettotuotot laskivat vakuutusmaksutuottojen kasvusta huolimatta 9 prosenttia 12,1 (13,2) milj. euroon. Laskun syynä oli korvauskulujen kasvu. Korvauskulujen kasvuun vaikutti osin se, että vertailukaudella korvauskulut olivat poikkeuksellisesti negatiiviset. Takausvakuutuskanta kasvoi 10 prosenttia 1,8 (1,7) mrd. euroon. Sijoitustoiminnan nettotuotot nousivat sijoitusmarkkinoiden hyvän kehityksen myötä 9,2 (-0,7) milj. euroon.

Liikekulut olivat 6,4 (5,4) milj. euroa. Rahoitus-segmentin liikevoitto ennen arvostuksia oli 12,7 (4,9) milj. euroa. Tulos ennen veroja käyvin arvoin oli 14,5 (3,3) milj. euroa.

Syyskuussa 2019 kolme suomalaisyritystä laski liikkeeseen Garantian takaaman 40 miljoonan euron viisivuotisen ryhmäjoukkovelkakirjalainan. Lainan kiinteäksi kuponnikoroksi muodostui 0,75 prosenttia ja emissiokurssi oli 99,673 prosenttia.

Vakuutusosakeyhtiö Garantian hallitus nimitti 20.6.2019 toimitusjohtajan sijaisen Titta Elomaan uudeksi toimitusjohtajaksi 1.7.2019 alkaen. Hän on hoitanut toimitusjohtajan tehtäviä syyskuusta 2018 lähtien.

Vakuutusosakeyhtiö Garantian hallitus vahvisti syksyllä 2019 yhtiölle uuden strategian vuosille 2020-2022. Osana uutta strategiaa yhtiö päätti lopettaa rakentamistoimialaan liittyvien kaupallisten takausten myöntämisen 1.1.2020 alkaen. Kaupallisten takausten osuus Garantian koko takausvakuutuskannan bruttovastuista oli 31.12.2019 noin 29 prosenttia. Kaupallisista takauksista valtaosa liittyy rakentamistoimialaan. Järjestelyn ja siihen liittyvien kustannussäästötoimenpiteiden tavoitteena on Garantian vakuutusteknisen kannattavuuden parantaminen.

Vakuutustoiminta

Vakuutusmaksutulo (ennen jälleenvakuuttajien osuutta) tammi-joulukuussa 2019 kasvoi 14 prosenttia 19,6 (17,4) milj. euroon ja vakuutusmaksutuotot 8 prosenttia 13,2 (12,3) milj. euroon asuntolainatakausten vahvan kysynnän ansiosta. Kaupallisten takausten maksutulo jäi hieman vertailukaudesta rakentamistoimialan suhdanteen jäähtymisen seurauksena. Yritysten eläkelainatakausten kysyntä pysyi vuonna edelleen alhaisena.

Takausvakuutuskanta oli joulukuun 2019 lopussa 1 837 (1 667) milj. euroa. Takausvakuutuskannasta asuntolainatakausten osuus oli 45 (39) prosenttia, kaupallisten takausten 29 (31) prosenttia, yrityslainatakausten 20 (22) prosenttia ja muiden takausten 7 (8) prosenttia.

Vakuutuskorvaukset olivat tilikaudella 1,4 (-0,7) miljoonaa euroa. Vakuutuskorvausten noususta huolimatta vahinkosuhte säilyi edelleen alhaisena 12,1 (-4,2) prosentissa. Vakuutuskorvausten suhde takausvakuutuskantaan oli matala, 0,09 (-0,05) prosenttia. Vakuutuskorvauksista suurin osa liittyi rakentamistoimialan kaupallisista takauksista syntyneisiin korvauksiin, kun taas muiden tuoteryhmien vakuutuskorvaukset jäivät vähäisiksi. Vakuutuskorvausten kasvua selitti osin se, että vertailukaudella korvaukset olivat poikkeuksellisesti negatiiviset.

Vakuutustoiminnan liikekulusuhde nousi vuonna 2019 43,0 (39,1) prosenttiin liikekulujen kasvun johdosta. Kasvu oli valtaosin seurausta liiketoiminnan kehittämiseksi tehdystä panostuksista. Yhdistetty kulusuhde oli 55,1 (34,9) prosenttia.

Sijoitustoiminta

Sijoitustoiminnan nettotuotot tammi-joulukuussa 2019 olivat 9,2 (-0,7) miljoonaa euroa ja muodostuivat korkotuotoista sekä vertailukautta selvästi suuremmista osake- ja velkainstrumenttien käyvän arvon kasvusta. Laajaan tulokseen kirjattavan sijoitusomaisuuden käyvän arvon muutos ennen veroja oli lisäksi 1,8 (-1,7) milj. euroa. Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin oli näin ollen yhteensä 11,0 (-2,4) miljoonaa euroa eli 8,1 (-1,7) prosenttia. Sijoitusomaisuus oli tilikauden päättyessä 151 (134) miljoonaa euroa.

Riskiasema

Rahoitus-segmentin keskeiset riskit ovat takausvakuutustoiminnan luottoriskit ja sijoitusomaisuuden markkinariskit.

Takausvakuutustoiminnan riskiasema pysyi tammi-joulukuussa 2019 vakaana, vaikka rakentamistoimialan näkymät heikentyivät. Vakuutuskannan kasvu kohdistui valtaosin hyvin hajautuneeseen suomalaisten kotitalouksien asuntolainatakauskantaan. Takausvakuutuskanta oli tilikauden päättyessä 1 837 (1 667) miljoonaa euroa, josta kuluttajavastuita oli 45 (39) prosenttia ja yritysvastuita 55 (61) prosenttia. Investointitason vastuiden eli rating-luokkien AAA-BBB-osuus yritysten takausvakuutuskannasta oli 13 (11) prosenttia. Luokkaan BB- tai sitä parempiin luokiteltujen vastuiden osuus oli 72 (80) prosenttia. Heikompien rating-luokkien eli C+ ja sitä alempien luokkien osuus säilyi ennallaan 2,0 (2,0) prosentissa. Yritysten takausvakuutuskannan merkittävimmät toimialat olivat rakentaminen 51 (52) prosenttia ja teollisuus 21 (22) prosenttia. Rakentamistoimialan vastuista on jälleenvakuutettu 55 (54) prosenttia.

Osana Taaleri-konsernia Garantia kuuluu EU:n vakavaraisuusasetuksessa määritettyjen suurten asiakasriskien sääntelyn piiriin. 31.12.2019 Garantian suurin yksittäinen asiakasriski oli 21,2 (22,3) prosenttia Taaleri-ryhmittymän omista varoista.

Sijoitustoiminnassa riskitaso pidettiin maltillisena vuonna 2019. Korkosijoitusten (ml. rahat ja pankkisaamiset) osuus sijoituksista oli 84,4 (87,4) prosenttia, osakesijoitusten (ml. pääomasijoitukset) 14,4 (11,1) prosenttia ja kiinteistö-sijoitusten 1,2 (1,4) prosenttia. Korkosijoituksista pääosa on sijoitettu luottokelpoisuudeltaan vahvojen suomalaisten ja pohjoismaisten yritysten sekä luottolaitosten joukkovelkakirjalainoihin. Investointitasolle luokiteltujen korkosijoitusten (pl. korkorahastot) osuus oli 54,5 (51,2) prosenttia. Joukkovelkakirjalainasijoitusten modifioitu duraatio oli 3,3 (3,4).

Luottoluokitus

Garantian luottoluokituksessa tai sen näkymissä ei tapahtunut muutoksia tilikauden aikana. Standard & Poor's Global Ratings Europe Limited (S&P) vahvisti 11.9.2019 Garantian taloudellista vahvuutta kuvaavan luottoluokituksen (engl. Financial Strength Rating, FSR) ja yhtiön maksukykyä ja -halua rahoitustakauksissa kuvaavan luottoluokituksen (engl. Financial Enhancement Rating, FER) A- vakain näkymin.

ENERGIA

Energia-segmenttiin kuuluu Taaleri Energia, uusiutuvan energian hankekehittäjä ja rahastonhoitaja. Yhtiöllä on yksi Euroopan suurimmista tuulivoimaan ja aurinkoenergiaan keskittyvistä sijoitustiimeistä. Taaleri Energia hallinnoi 1,6 GW:n tuuli- ja aurinkosähköportfoliota ja on Suomen tuulivoimamarkkinoiden suurin pääomasijoittaja. Yhtiö hallinnoi Suomessa 129 tuulivoimalaa, jotka tuottavat noin yhden prosentin koko maan sähköstä.

Energia	2019	2018	Muutos, %
Milj. euroa			
Liikevaihto	4,6	2,3	103,1 %
Liikevoitto	-2,6	-2,3	12,4 %
Kokoaikainen henkilöstö, keskimäärin	23	19	

Taaleri Energian liikevaihto kaksinkertaistui 4,6 (2,3) milj. euroon onnistuneen Taaleri SolarWind II -rahaston myynnin ja Taaleri Aurinkotuuli I:n hankkeiden hyvän edistymisen myötä. Teksasissa sijaitsevan 336 MW:n Truscott-Gillilandin tuulivoimahankkeen viivästyminen sekä rekrytointikulut rasittivat puolestaan tulosta ja Energian liikevoitto oli -2,6 (-2,3) milj. euroa.

Tuulirahastot ja niiden sijoituskohteet olivat tilikauden aikana kaikki tuotantovaiheessa. Aurinkotuuli-rahaston hankkeet olivat puolestaan pääosin rakennusvaiheessa. Tilikauden aikana käynnistettiin SolarWind II -rahaston sijoitustoiminta.

Aurinkotuuli-rahaston sijoitusperiodi päättyi tammikuussa, kun sijoitus rahaston neljänteen hankkeeseen 14,4 MW:n Mälajordin tuulipuisto Ruotsissa, varmistui vaikkakin sen rakentaminen ajoittuu pääosin vuosille 2020 ja 2021. Rahaston kolmas sijoitus, 23 MW:n Slagerydin tuulipuisto Ruotsissa, on ollut rakenteilla vuoden 2018 lopusta lähtien ja sähköntuotannon odotetaan alkavan vuoden 2020 alkupuoliskolla. Rahaston toinen sijoitus, Baynounan 200MW:n aurinkovoimahanke Jordaniassa, on edennyt suunnitellusti kohti vuoden 2020 alkupuoliskolla suunniteltua

käyttöönottoa. Rahaston ensimmäinen sijoitus, Serbian suurin 158 MW:n tuulivoimapuisto Čibuk, on ollut sähköntuotannossa vuoden 2019 alusta lähtien ja laitoksen virallisia avajaisia vietettiin lokakuussa 2019. Sijoitus Čibukin tuulipuistoon palkittiin maaliskuussa 2019 vuoden 2018 eurooppalaisena maatuulivoimahankkeena.

Taaleri Energian uusi kansainvälinen uusiutuvan energian rahasto Taaleri SolarWind II keräsi kesällä päättyneellä ensimmäisellä varainhankintakierroksellaan 220 miljoonan euron sijoitussitoumukset. Rahaston arvioidaan sulkeutuvan, alkuperäisestä 300 miljoonasta eurosta, lähemmäs sen enimmäiskokoon 400 miljoonaan euroon. Rahaston sijoittajia ovat mm. Euroopan investointipankki, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, Espoon kaupunki, Rakennusliitto sekä laaja joukko eläkerahastoja, säätiöitä ja perheyhtiöitä. Myös huomattava määrä yksityishenkilöitä on sijoittanut rahastoon Taaleri Pääomarahastot Oy:n hallinnoiman Taaleri Aurinkotuuli II -syöttörahan kautta. Rahasto teki tilikauden aikana päätökset sijoituksista tuulipuistoihin Suomessa ja Norjassa. Suomessa sijaitsevan 91 MW:n tuulipuiston rakentaminen on aloitettu ja se tulee valmistuessaan tuottamaan sähköä noin 35 000 kotitaloudelle ja sähköntuotannon vuotuinen hiilidioksidikompensaatio on noin 88 000 tonnia*. Norjassa sijaitsevan 34 MW:n tuulipuiston rakentamisen on tarkoitus alkaa vuoden 2020 alkupuolella ja se tulee valmistuessaan tuottamaan sähköä noin 7 000 kotitaloudelle ja sähköntuotannon vuotuinen hiilidioksidikompensaatio on noin 14 000 tonnia*.

Suomen ja pohjoismaiden lisäksi Taaleri SolarWind II -rahasto tulee tekemään sijoituksia tuuli- ja aurinkoenergia-hankkeisiin muualla Euroopassa ja Yhdysvalloissa.

Taaleri Energian kumppani Serbian ja Jordanian hankkeissa on Masdar, Abu Dhabin valtion omistama energiayhtiö, joka on yksi maailman johtavista uusiutuvan energian toimijoista. Yhteistoimintaa Masdarin kanssa on syvennetty perustamalla yhteisyritys tuuli- ja aurinkohankkeiden kehittämiseen Itä-Euroopassa.

Taaleri Energia laajensi toimintaansa Espanjaan vuoden loppupuoliskolla perustamalla Taaleri Energia Iberian. Yhtiön toiminta käynnistetään vuoden 2020 alkupuoliskolla ja se keskittyy ensisijaisesti aurinkoenergiahankeisiin Iberian niemimaalla. Lisäksi Taaleri Energia kehittää mm. Teksasissa sijaitsevaa 336 MW:n Truscott-Gillilandin tuulivoimahanketta, jonka on tarkoitus edetä rakennusvaiheeseen vuoden 2020 alkupuoliskolla. Tuulivoimapuiston sähköntuotannon suunnitellaan alkavan vuoden 2021 jälkipuoliskolla.

Tilikauden 2019 lopussa Taalerin hallinnoimat Tuulitehdas I - ja Tuulitehdas II -rahastot myivät omistusosuutensa Nybyn ja Myllykankaan tuulipuistoista eteläkorealaiselle sijoittajaryhmälle. Taaleri Energia hallinnoi tuulipuistoja uusien omistajien puolesta vastaten myös niiden käytönvalvonnasta. Tuulipuistot sijaitsevat Oulun läheisyydessä ja niiden yhteenlaskettu tuotantokapasiteetti on 73,2 megawattia. Ne tuottavat sähköä yhteensä 28 000 kotitaloudelle ja vähentävät hiilidioksidipäästöjä noin 70 000 tonnilla* vuosittain.

* Taaleri noudattaa CO² päästövähennysten laskennassa Euroopan investointipankin (EIB) metodologiaa.

TASESIJOITUKSET

Tasesijoitukset sisältää liiketoimintasegmenttejä tukevat Taaleri Oyj:n konsernihallintotoiminnot sekä konsernin oman taseen sijoitukset, jotka toteutetaan pääasiassa Taaleri Sijoitus Oy:n kautta. Konserni sijoittaa omasta taseestaan listaamattomiin ja listattuihin yrityksiin suoraan tai kanssasijoittamisen periaattein. Taaleri pyrkii tekemään pidempiaikaisia sijoituksia lähinnä kasvuyhtiöihin, joissa luodaan arvoa omistajuuden kautta ja joissa yhdistyvät yrittäjyys, ideat ja pääoma.

Taalerin tasesijoituksiin kuuluvat portfoliosijoitukset, kanssasijoitukset ja konsernin omat sijoitukset. Portfoliosijoitusten tavoitteena on hakea uusia liiketoimintamahdollisuuksia, jotka tukevat nykyisiä liiketoimintoja sekä kasvattavat kohdeyritysten arvoa. Portfoliosijoituksiin kuuluvat osuudet mm. Fellow Finance Oyj:stä, Inderes

Oy:stä, Invesdor Oy:stä, ClarkApps Oy:stä, Turun Toriparkki Oy:stä ja Munkkiniemi Group Oy:stä. Kanssasijoitusten ensisijaisena tavoitteena on luoda kohdeyritykselle arvoa. Kanssasijoituksiin kuuluvat osuudet mm. Rauma Marine Construction Oy:stä, Ficolo Oy:stä ja Fintoil Oy:stä. Konsernin omiin sijoituksiin kuuluvat muut listatut ja listaamattomat sijoitukset sekä niihin myönnetty rahoitus.

Tasesijoitukset	2019	2018	Muutos, %
Milj. euroa			
Liikevaihto	-1,6	8,8	n.a.
Liikevoitto	-5,3	4,4	n.a.
Kokoaikainen henkilöstö, keskimäärin	21	19	

	31.12.2019	31.12.2018	Muutos, %
Milj. euroa			
Sijoitusten ja saamisten käypä arvo	42,1	45,7	-8,0 %
- Portfoliosijoitukset	21,9	25,3	-13,6 %
- Kanssasijoitukset	9,5	4,8	97,0 %
- Omat sijoitukset	10,6	15,6	-31,6 %

Tasesijoitusten liikevaihto tammi-joulukuussa 2019 oli -1,6 (8,8) milj. euroa ja liikevoitto -5,3 (4,4) milj. euroa. Tilikauden liikevaihtoa rasitti Fellow Financen käyvän arvon muutos -4,3 milj. euroa. Vertailukauden lukuihin vaikuttivat Fellow Financen 13,8 milj. euron tuotto sekä Saksassa sijaitsevien geotermisten hankkeiden 5,4 milj. euron alaskirjaukset.

Sijoitukset ja saamiset olivat yhteensä 42,1 (45,7) milj. euroa.

MUUT KONSERNIN TAPAHTUMAT TILIKAUDEN AIKANA

VASTUULLISUUS

Taalerin vastuullisuus on osa yrityksen strategiaa ja tarkoittaa Taalerille ennen muuta vaikuttamista ja vastuunkantamista osana strategian toteuttamista. Tavoitteemme on edistää yhdessä asiakkaidemme ja kumppaneidemme kanssa kestävä kehitystä ja toteuttaa taloudellisesti kannattavia, ympäristöön ja sidosryhmiin positiivisesti vaikuttavia hankkeita. Tarjoamme työntekijöillemme kasvualustan kehittymiseen ja profiloitumiseen vaikuttajina yhteiskunnassa. Integroimme vastuullisuuden ja riskienhallinnan liiketoimintaan tiiviisti.

Uskomme, että vastuullisesti toimiminen on kannattavaa ja kasvattaa pitkäaikaista omistaja-arvoa. Vastuullisuus sisältää mm. taloudellisen vastuun osakkeenomistajille, vastuun minimoida ja hallita ympäristövaikutuksia sekä vastuun työntekijöiden ja laajemman yhteisön hyvinvoinnin edistämisestä.

Tilikauden 2019 aikana Taaleri julkaisi vastuullisuusstrategiansa ja vastuullisuuskehikon, jonka osana Taaleri on kytkenyt toimintansa vaikutukset YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin (UN Sustainable Development Goals, SDG). Energia-segmentti ja Taalerin Pääomarahastot julkaisivat omat vastuullisen sijoittamisen politiikkansa.

Taaleri on sitoutunut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin (Principles for Responsible Investment, PRI) ja CDP-raportointiin (CDP on itsenäinen, voittoa tavoittelematon organisaatio, joka kerää ja jakaa yrityskohtaista tietoa mm. ilmastonmuutoksen torjunnasta). Kuulumme Suomen vastuullisen sijoittamisen yhdistyksen FINSIFin (Finland's Sustainable Investment Forum ry) perustajajäseniin ja olemme mukana FIBSissä (Finnish Business & Society), suomalaisten yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti kestävä kehitystä edistävien yritysten verkostossa.

Taaleri on analysoinut toimintansa vaikutukset globaalista, toimiala- ja yritysrajat ylittävästä näkökulmasta hyödyntäen YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden viitekehystä. Yrityksen suoria ja epäsuoria arvoketjuvaikutuksia tarkasteltaessa tunnistettiin kolme Taalerille erityisen olennaista tavoitetta, joiden vaikutus Taaleriin on vahva ja joissa sillä on kaupallisia mahdollisuuksia. Nämä ovat edullista ja puhdasta energiaa (SDG 7), ihmisarvoista työtä ja kasvua (SDG 8) ja kestävä teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuuria (SDG 9).

Yritysvastuun johtaminen on osa Taalerin päivittäistä johtamista ja toimivan johdon vastuulla. Taalerin liiketoimintasegmentit toteuttavat vastuullista toimintatapaa, noudattavat hyvää hallintotapaa ja vastuullisen sijoittamisen periaatteita kaikessa toiminnassaan. Vuoden 2019 lopussa toimintansa aloitti vastuullisuustoimikunta, joka valvoo ja koordinoi Taalerin vastuullisuusstrategian ja kehikon toteuttamista organisaatiossa. Toimikunta tapaa kuukausittain ja raportoi sekä antaa kehitysehdotuksia johtoryhmälle. Tilikauden aikana pidettiin myös useita sisäisiä compliance- ja governance-koulutuksia.

Salkunhoidossa kehitettiin edelleen ESG-periaatteiden integrointia sijoituskohteiden valintaan ja seurantaan. Taaleri keräsi tilikauden aikana uusia impakti-sijoitussitoumuksia Taaleri Aurinkotuuli II -, Taaleri Päiväkotikiinteistöt -, ja Taaleri Tuuli IV -pääomarahastoihin. Lisäksi Taaleri oli järjestäjänä Suomen ensimmäisessä yksityisen yrityksen vihreän joukkovelkakirjalainan (Green Bond) liikkeeseenlaskussa ja toi markkinoille laina- ja vuokratakaustuotteita, jotka tuovat turvaa asumisen eri osapuolten välille ja lisäävät taloudellista tasa-arvoa.

Lisää vastuullisuudesta: <https://www.taaleri.com/yritysvastuu>.

KONSERNIRAKENTEEN MUUTOKSET

Tilikauden aikana konserni irtautui kiinteistöomistuksestaan TT Canada RE Holdingissä (100,0) ja sen tytäryhtiöstä Northern Lights Enterprisesta (85,0) sekä vähensi omistustaan Taaleri Datacenterissä 31,2 (100,0) prosenttiin. Taaleri Oyj vähensi tilikauden aikana omistustaan myös Taaleri Energia Oy:ssä 78,6 (80,6) prosenttiin sitouttaakseen Energia-segmentin operatiivisia avainhenkilöitä.

Taaleri Energia perusti Taaleri Energia Iberia SL:n Espanjassa ja perusti Taaleri Solarwind II GP S.a.r.l.:in Luxemburgiin tilikauden aikana.

Taaleri Varainhoito Oy:n 100 prosenttisesti omistama tytäryhtiö Kultataaleri Oy fuusioitui 31.12.2019 emoyhtiönsä. Tilikauden aikana on perustettu ja hankittu hallinnointi- ja hankeyhtiöitä Taaleri Pääomarahastoille ja Taaleri Energi-alle. Lisäksi on sulautettu hankeyhtiöitä.

MUUTOKSIA TAALERIN JOHDOSSA

Taalerin operatiivisessa johdossa tapahtui useita muutoksi vuoden 2019 aikana. Taaleri Oyj:n hallitus nimitti 14.2.2019 KTM Robin Lindahlin yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi ja hän aloitti tehtävässään 1.6.2019. Taaleri Oyj:n toimitusjohtaja ja yksi perustajista Juhani Elomaa siirtyi ensimmäisen vuosipuoliskon aikana Taaleri Oyj:n hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Asiakkuuksista vastaava johtaja ja johtoryhmän jäsen Petri Lampinen jätti yhtiön vuoden alkupuoliskolla ja jatkaa tiettyjen konsernin tytäryhtiöiden hallituksen jäsenenä. Johtoryhmän jäsen Samu Lang siirtyi Varainhoito-segmentin sijoitustoiminnan kehittämisestä ja strategiasta vastaavaksi johtajaksi ja Taaleri Oyj:n toimitusjohtajan sijainen Karri Haaparinne hoiti Varainhoito-segmentin johtajan tehtävää, kunnes Perttu Purhonen joulukuussa aloitti Taalerin Varainhoito-segmentin johtajana ja Taaleri-konsernin johtoryhmän jäsenenä.

Lisäksi Taaleri-konsernin johtoryhmää laajennettiin tilikauden aikana Vakuutusosakeyhtiö Garantian toimitusjohtaja Titta Elomaalla ja Taaleri Energia Oy:n toimitusjohtaja Kai Rintalalla.

Petri Lampinen sekä Samu Lang luopuivat tilikauden aikana konsernin johtoryhmän jäsenyydestä.

YHTIÖKOKOUS 2019

Taaleri Oyj:n varsinainen yhtiökokous vahvisti 20.3.2019 tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018 ja päätti myöntää vastuuvapauden kaikille hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle.

Yhtiökokous päätti, että 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 0,30 euroa osakkeelta ja jäljellä oleva osuus jakokelpoisista varoista jätetään omaan pääomaan. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 22.3.2019 ja osingon maksupäivä 29.3.2019.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenille maksetaan vuosipalkkioita seuraavasti:

- hallituksen puheenjohtaja 50 000 euroa,
- hallituksen varapuheenjohtaja 36 000 euroa,
- hallituksen tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja 36 000 euroa,
- hallituksen jäsen 30 000 euroa.

Vuosipalkkiot kattavat koko toimikauden sekä valiokuntatyön.

Yhtiökokous päätti lisäksi nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti, että

- vuosipalkkiota ei makseta yhtiön toimivaan johtoon kuuluvalla hallituksen jäsenelle, ja että
- muualla kuin hallituksen jäsenen kotipaikkakunnalla pidetystä hallituksen ja valiokunnan kokouksesta maksetaan matkasta ja majoituksesta aiheutuneet kulut laskun mukaan.

Yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi päätettiin seitsemän (7) jäsentä. Hallituksen nykyiset jäsenet, Peter Fager-näs, Juha Laaksonen, Vesa Puttonen, Hanna Maria Sievinen ja Tuomas Syrjänen, valittiin uudelleen hallitukseen. Uusina jäseninä valittiin Elina Björklund ja Juhani Elomaa. Hallituksen toimikausi päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Peter Fager-näsin ja hallituksen varapuheenjohtajaksi Juha Laakso-sen ja Juhani Elomaan siten, että Juha Laaksonen toimii hallituksen varapuheenjohtajana siihen saakka, kunnes Ju-hani Elomaan Taaleri Oyj:n toimitusjohtajuus päättyy. Tämän jälkeen hallituksen varapuheenjohtajana toimii Juhani Elomaa. Juhani Elomaa on toiminut hallituksen varapuheenjohtajana 1.6.2019 alkaen.

Lisäksi yhtiökokous valitsi tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy:n uudestaan tilintarkastajaksi, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Ulla Nykky.

Yhtiökokous päätti myös valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Osakkeita voidaan hankkia yhteensä enintään 2 000 000 kappaletta, joka vastaa 7,05 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Hankinta voidaan tehdä yhdessä tai useammassa erässä. Osakkeiden osakekohmainen hankintahinta on Helsingin pörssin pörssilistalla muodostuva hinta tai muu markkinaehtoinen hinta. Osakkeita voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, yrityskauppojen, investointien tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi tai käytettäväksi osana yhtiön kannustinjärjestelmää tai mitätöitäväksi, mikäli se on yhtiön ja osakkeenomistajien kannalta perusteltua. Hallitukselle annettu valtuutus sisälsi oikeuden päättää siitä, hankitaanko osakkeet suunnatusti vai osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Hankinta voi olla suunnattu vain, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Hallituksella on oikeus päättää muista osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Tämä valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöspäivämäärästä lukien ja kumosi edellisen valtuutuksen.

Yhtiökokous päätti myös valtuuttaa hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta. Hallitus voi antaa uusia osakkeita ja luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita yhteensä enintään 2 500 000 kappaletta, joka vastaa 8,82 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten esimerkiksi osakkeiden käyttäminen vastikkeena mahdollisissa yrityskaupoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, tai investointien rahoittamiseksi tai osana yhtiön kannustejärjestelmää. Hallitus voi päättää myös maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiön hallussa olevat omat osakkeet luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Suunnattu osakeanti voi olla maksuton vain, jos siihen on yhtiön kannalta ja sen kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen erityisen painava taloudellinen syy. Hallitus päättää kaikista muista osakeanteihin ja osakkeiden luovutuksiin liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2020 saakka. Tämä valtuutus kumosi edellisen valtuutuksen.

Yhtiökokous päätti myös perustaa pysyvän osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka päätehtävänä on valmistella ja esitellä varsinaiselle yhtiökokoukselle ja tarvittaessa ylimääräiselle yhtiökokoukselle hallituksen jäsenten valintaa ja palkitsemista koskevat ehdotukset sekä kartoittaa hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaista.

Nimitystoimikunnassa on kolme jäsentä, jotka edustavat yhtiön suurimpia osakkeenomistajia. Nimeämisoikeus on niillä kolmella osakkeenomistajalla, joiden osuus yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamista äänistä on suurin Euroclear Finland Oy:n ylläpitämän osakasluettelon mukaan tai hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien erikseen esittämien omistustietojen perusteella seuraavaa varsinaista yhtiökokousta edeltävän vuoden elokuun viimeisenä arkipäivänä. Mikäli osakkeenomistaja ei halua käyttää nimeämisoikeuttaan, oikeus siirtyy seuraavaksi suurimmalle osakkeenomistajalle, jolla ei muutoin olisi nimeämisoikeutta. Mikäli kahdella osakkeenomistajalla on sama määrä ääniä, eikä molempien osakkeenomistajien nimeämää jäsentä voida nimittää nimitystoimikuntaan, asia ratkaistaan arvalla. Hallituksen puheenjohtajan tehtävänä on pyytää kolmea suurinta osakkeenomistajaa kutakin nimeämään yksi jäsen nimitystoimikuntaan.

Nimitystoimikunta perustettiin toimimaan toistaiseksi, kunnes yhtiökokous toisin päättää. Nimitystoimikunnan jäsenet nimitetään vuosittain ja jäsenten toimikausi päättyy, kun siihen on nimitetty uudet jäsenet.

Lisäksi yhtiökokous hyväksyi osakkeenomistajien nimitystoimikunnan työjärjestyksen, joka sääntelee nimitystoimikunnan nimittämistä ja kokoonpanoa sekä määrittelee sille kuuluvat tehtävät ja vastualueet.

Taaleri Oyj:n hallituksen järjestäytyminen

Taaleri Oyj:n hallitus valitsi 20.3.2019 pitämässään järjestäytymiskokouksessaan valiokuntien jäsenet ja puheenjohtajat seuraavasti:

Tarkastusvaliokunta: Vesa Puttonen (puheenjohtaja), Hanna Maria Sievinen ja Tuomas Syrjänen.

Palkitsemisvaliokunta: Peter Fagernäs (puheenjohtaja), Juha Laaksonen ja Elina Björklund.

Taaleri Oyj:n hallitus valitsi 19.6.2019 pitämässään kokouksessaan hallituksen jäsen Tuomas Syrjäsen palkitsemisvaliokuntaan uudeksi jäseneksi ja hän jätti samalla tarkastusvaliokunnan jäsenyyden. Tarkastusvaliokunnan uudeksi jäseneksi valittiin hallituksen varapuheenjohtaja Juhani Elomaa.

Muutoksen jälkeen hallituksen tarkastusvaliokunnan jäsenet ovat Vesa Puttonen, Hanna Sievinen ja Juhani Elomaa. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana jatkaa Vesa Puttonen. Hallituksen palkitsemisvaliokunnan jäsenet ovat muutoksen jälkeen Peter Fagernäs, Juha Laaksonen, Elina Björklund ja Tuomas Syrjänen. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana jatkaa Peter Fagernäs.

TAALERIN HENKILÖSTÖ

Konsernin kokoaikainen henkilöstömäärää oli tilikauden aikana keskimäärin 186 (183). Kokoaikainen henkilöstömäärä Varainhoito-segmentissä oli 116 (120) henkilöä, Rahoitus-segmentissä 25 (25) ja Energia-segmentissä 23 (19). Tasesijoitukset-organisaatiossa kokoaikainen henkilöstömäärä oli keskimäärin 21 (19), mihin sisältyy 5 henkilöä ClarkApps:n palveluksessa. Henkilöstöstä 99 (99) prosenttia työskenteli Suomessa.

Taaleri-konsernin henkilöstökustannukset olivat 24,2 (21,7) milj. euroa tilikauden aikana, josta kiinteät henkilöstökulut olivat 18,9 (19,2) milj. euroa. Henkilöstökulujen kasvu johtui muuttuvien palkkojen kasvusta.

Kannustinjärjestelmät

Taalerilla on voimassa kolme osakepohjaista kannustinjärjestelmää konsernin avainhenkilöille.

Vuoden 2015 kannustinjärjestelmä on synteettisiä optio-oikeuksia, joiden mahdolliset palkkiot maksetaan rahana. Vuoden 2015 ohjelmasta 545 000 ulkona olevaa synteettistä optiota per 31.12.2019. Taaleri Oyj:n hallituksella on oikeus velvoittaa avainhenkilö hankkimaan yhtiön osakkeita enintään 50 prosentilla palkkion määrästä.

Toinen vuoden 2017 osakepalkkiojärjestelmä koostuu kolmesta kolmen vuoden mittaisesta ansaintajaksosta. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin ansaintakriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustuu Taaleri Oyj:n osakkeen kokonaistuottoon. Myönnetyt palkkiot vastaavat 2019 lopussa yhteensä enintään 550 000 Taaleri Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Palkkio maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana.

Lisäksi Taaleri Oyj:n hallitus päätti 19.6.2019 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta yhtiön toimitusjohtaja Robin Lindahlille. Toimitusjohtaja hankkii järjestelmässä yhtiön osakkeita vähintään 200 000 eurolla. Osakepalkkiojärjestelmä on kertaluonteinen viiden vuoden järjestelmä. Järjestelmän ansaintajakso on 1.6.2019—15.6.2024. Ansaintajakso sisältää kolme mittausjaksoa, jotka alkavat ansaintajakson alkaessa ja päättyvät 15.9. vuosina 2022, 2023 ja 2024. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustuu Taaleri Oyj:n osakkeen kokonaistuottoon. Järjestelmän enimmäispalkkio vastaa yhteensä enintään 249 000 Taaleri Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Taalerin osake Nasdaq Helsingissä

Tammi-joulukuu 2019	Osakevaihto kpl	Arvo yhteensä	Korkein euroa	Alin euroa	Keskihinta* euroa	Viimeisin euroa
TAALA	3 020 349	22 265 611	8,64	6,66	7,37	8,42

* kaupankäyntimäärillä painotettu

Taalerin osake on noteerattu vuodesta 2016 Nasdaq Helsingin pörssilistalla keskisuurten yritysten joukossa. Kaupankäyntitunnus on TAALA. Yhtiöllä oli 31.12.2019 hallussaan 45 000 (45 000) omaa osaketta.

Taaleri Oyj:n osakepääoma oli 125 000,00 euroa ja rekisteröityjen osakkeiden kokonaismäärä 28 350 620 kappaletta 31.12.2019.

Liputukset tilikauden tammi-joulukuun 2019 aikana:

15.5.2019 Veikko Laine Oy:n omistus ylitti 10 prosentin rajan Taaleri Oyj:n osake- ja äänimäärästä ja oli 2 841 430 osaketta, joka vastaa 10,02 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä. Pertti Laineella on 20 prosentin osuus Veikko Laine Oy:n osakkeista ja 83,3 prosenttia Veikko Laine Oy:n äänimäärästä.

8.11.2019, Lombard International Assurance S.A. alitti 5 prosentin rajan Taaleri Oyj:n osake- ja äänimäärästä ja oli 1 411 252 osaketta, joka vastaa 4,98 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä.

11.12.2019, Swiss Life (Luxembourg) S.A. ylitti 5 prosentin rajan Taaleri Oyj:n osake- ja äänimäärästä ja oli 1 450 956 osaketta, joka vastaa 5,12 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä.

13.12.2019, Oy Hermitage Ab:n omistus ylitti 10 prosentin rajan Taaleri Oyj:n osake- ja äänimäärästä ja oli 2 840 308 osaketta, joka vastaa 10,02 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä. Taalerin hallituksen puheenjohtajalla Peter Fagernäsillä on 10,23 prosentin osuus Oy Hermitage Ab:n osakkeista ja 51 prosenttia Oy Hermitage Ab:n äänimäärästä.

16.12.2019, Fennia Life Insurance Company Ltd. ylitti 5 prosentin rajan Taaleri Oyj:n osake- ja äänimäärästä ja oli 1 469 208 osaketta, joka vastaa 5,18 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä.

Omistusjakauma 31.12.2019

	31.12.2019	%	31.12.2018	%
Markkina-arvo, milj. euroa	238,3		201,0	
Osakkeenomistajia, kpl	4 689	100,0	4 141	100,0
Osakeomistus, kpl				
- Yritykset	10 004 585	35,3	9 449 145	33,4
- Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2 082 873	7,3	4 169 016	14,7
- Julkisyhteisöt	30 837	0,1	197 847	0,7
- Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	226 117	0,8	311 203	1,1
- Kotitaloudet	13 876 933	49,0	13 612 081	48,1
- Ulkomaiset ja hallintarekisteröityneet	2 129 275	7,5	575 266	2,0

10 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2019

	Kpl	Osakekannasta, %
1. Veikko Laine Oy	2 904 466	10,24
2. Oy Hermitage Ab	2 840 308	10,02
3. Elomaa Juhani	1 721 272	6,07
4. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	1 594 698	5,62
5. Swiss Life Luxembourg S.A.	1 551 354	5,47
6. Haaparinne Karri Erik	1 451 521	5,12
7. Lampinen Petri Juhani	507 067	1,79
8. Berling Invest Oy	450 000	1,59
9. Mathur Ranjit Juhani C.	430 000	1,52
10. Lehto Vesa	367 100	1,29
Yhteensä,	13 817 786	48,74
josta Hallintarekisterissä	491 408	1,73

Omistusjakauma osakemäärän mukaan 31.12.2019

Osakemäärä	Omistajia	%	Osakkeita	%
1 - 100	1 676	35,74	81 586	0,29
101 - 500	1 552	33,10	404 136	1,43
501 - 1 000	557	11,88	439 634	1,55
1 001 - 5 000	495	10,56	1 112 708	3,93
5 001 - 10 000	146	3,11	1 128 225	3,98
10 001 - 50 000	200	4,27	3 886 325	13,71
50 001 - 100 000	27	0,58	1 774 470	6,26
100 001 - 500 000	29	0,62	6 952 850	24,53
500 001 -	7	0,15	12 570 686	44,34
Yhteensä	4 689	100,0	28 350 620	100,0

Taaleri Oyj:n hallituksen omistukset 31.12.2019, sisältäen määräysvalta-yhteisöt

		Kpl	Osakekannasta ja äänistä, %
Puheenjohtaja	Peter Fagernäs	2 840 308	10,01
Varapuheenjohtaja	Juhani Elomaa	1 987 928	7,01
Jäsen	Elina Björklund	12 000	0,04
Jäsen	Juha Laaksonen	0	0,00
Jäsen	Vesa Puttonen	182 224	0,64
Jäsen	Hanna Maria Sievinen	7 900	0,03
Jäsen	Tuomas Syrjänen	7 782	0,03
Yhteensä		5 030 569	17,76

Taalerin johtoryhmän omistukset 31.12.2019, sisältäen määräysvalta-yhteisöt

		Kpl	Osakekannasta ja äänistä, %
Toimitusjohtaja	Robin Lindahl	30 000	0,11
Toimitusjohtajan sijainen	Karri Haaparinne	1 619 204	5,71
Lakiasiainjohtaja	Janne Koikkalainen	0	0
Varainhoito-segmentin johtaja	Perttu Purhonen	0	0
Energia-segmentin johtaja	Kai Rintala	0	0
Rahoitus-segmentin johtaja	Titta Elomaa	20 854	0,07
Talousjohtaja	Minna Smedsten	17 792	0,06
Yhteensä		1 687 850	5,95

Taaleri osakkeen kurssikehitys listautumisesta saakka; 20.4.2013 - 31.12.2019

VAKAVARAISUUS

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Taaleri-konserni muodostaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta (2004/699) annetun lain mukaisen rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (Rava).

Taaleri-konserni julkaisee Rava-ryhmittymän omat varat ja vakavaraisuuden rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuussääntöjen mukaisesti. Taalerin Rava-ryhmittymän omat varat olivat 125,1 (105,1) milj. euroa omien varojen vähimmäisvaatimuksen ollessa 60,3 (56,5) miljoonaa euroa. Ryhmittymän vakavaraisuus oli 64,8 (48,6) miljoonaa euroa ja vakavaraisuussuhdeluku 207,4 (186,0) prosenttia vähimmäisvaatimuksen ollessa 100 prosenttia.

Taaleri-konsernissa Solvenssi II:n mukainen vakavaraisuus määritetään ja raportoidaan Vakuutusosakeyhtiö Garantian lisäksi Taaleri Oyj:lle osana Rava-ryhmittymää. Emoyhtiö Taaleri Oyj:n ja tytäryhtiö Vakuutusosakeyhtiö Garantian vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR) oli 29,5 (27,5) milj. euroa ja Finanssivalvonnan kesäkuussa 2019 asettama pääomavaatimuksen korotus 19,8 (17,8) milj. euroa eli vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaatimus oli yhteensä 49,3 (45,3) milj. euroa. Pääomavaatimuksen korotus on asetettu, koska Garantian vahinkovakuutusriskiosion riskiprofiili poikkeaa standardikaavalla lasketun vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusoletuksista.

Taalerin oma varallisuus muodostuu rajoituksetta käytettävissä olevasta luokan 1 (Tier 1) omasta perusvarallisuudesta sekä lokakuussa 2019 Taaleri Oyj:n liikkeeseen laskemasta 15 miljoonan euron Tier 2 -joukkolainasta. Laina-aika on kymmenen vuotta ja lainan kuponkikorko on kiinteä 5 prosenttia 18.10.2024 asti ja sen jälkeen viiden vuoden koronvaihtosopimuksen keskikorkonoteeraus (EUR 5-year mid-swap) lisättynä 5,33 prosenttiyksiköllä.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus, 1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Taaleri-konsernin oma pääoma	125 729	122 381
Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	-6 533	-7 164
Vähemmistöosuus	182	-1 661
Suunniteltu varojenjako	-9 072	-8 505
Toissijainen pääoma	14 825	-
Ryhmittymän omat varat, yhteensä	125 130	105 051
Rahoitusliiketoiminnan omien varojen vaade	11 014	11 156
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade	49 307	45 327
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä, yhteensä	60 321	56 483
Ryhmittymän vakavaraisuus	64 809	48 567
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde	207,4 %	186,0 %

Luottolaitoslain ja EU:n vakavaraisuusasetuksen mukainen vakavaraisuus (Basel III)

Taaleri-konsernissa luottolaitoslain (610/2014) ja EU:n vakavaraisuusasetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013) vakavaraisuus määritetään ja raportoidaan rahoitussektorilla toimiville valvottaville. Taaleri soveltaa vakavaraisuuslaskennassa standardimenetelmää luottoriskin oman pääoman vaateen laskennassa.

Taaleri-konsernin sisäinen tavoite Rahoitussektorin vakavaraisuudelle on 1,3 kertaa omien varojen riskiperusteinen minimipääomatarve, joka lasketaan pilari 1 minimivakavaraisuusvaatimuksen ja pilari 2 riskiperusteisen pääomavaateen perusteella.

Finanssivalvonta on 31.1.2019 myöntänyt Taaleri Oyj:n hakeman vakavaraisuusasetuksen (EU) 575/2013 (jäljempänä CRR) 49 artiklan 1 kohdan mukaisen luvan. Lupa oikeuttaa olla vähentämättä Taaleri Oyj:n rahoitus- ja vakuutusryhmittymävalvonnan piirissä olevan Vakuutusosakeyhtiö Garantian omaan varallisuuteen luettaviin instrumentteihin tehdyt sijoitukset sijoituspalveluyrityksen konsolidoidusta ydinpääomasta (CET1). Vähentämisen sijaan vakuutusyhtiösijoitukset tulee riskipainottaa CRR 49 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Lupa on määräaikainen ja voimassa 31.12.2020 saakka.

Vähentämättä jättäminen koskee Garantian kirjanpidollista hankintamenoa 60,4 milj. euroa. Vakuutusyhtiösijoituksen kerryttämä tulosvaikutus ei myöskään sisälly sijoituspalveluyrityksen konsolidoituun ydinpääomaan. Oman pääoman ehtoihin sijoituksiin sisältyy ryhmän sisäinen vakuutusyhtiösijoitus 60,4 milj. euroa 100 prosentin riskipainolla. Sijoituspalveluyrityksen konsolidoitu ydinpääoma ilman tilikauden tulosta olisi 17,2 milj. euroa ja omat varat 32,0 milj. euroa per 31.12.2019, mikäli konsolidointiryhmän vakavaraisuuslaskennassa ei sovellettaisi luvan mahdollistamaa vaihtoehtoista laskentatapaa olla vähentämättä vakuutusyhtiösijoituksia omista varoista, vaan vakuutusyhtiösijoitus vähennettäisiin ydinpääomasta.

Taalerin rahoitussektorin ydinpääoma CRR 49 luvalla on 70,9 (57,1) milj. euroa ja omat varat 85,7 (57,1), josta tammi-joulukuu 2019 voitto 4,3 (21,3) milj. euroa on vähennetty. Riskipainotetut sitoumukset olivat 242,6 (229,6) milj. euroa, josta luottoriskin osuus 156,4 (150,0) milj. euroa ja operatiivisen riskin osuus standardimenetelmällä laskettuna 86,2 (79,6) milj. euroa. Rahoitussektorin vakavaraisuus oli 35,3 (24,9) prosenttia.

Rahoitussektorin vakavaraisuus (CRR 49-luvalla)	31.12.2019	31.12.2018
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	81 228	86 321
Vähennykset ydinpääomasta		
Liikearvot ja aineettomat hyödykkeet	-6 184	-6 228
Vähemmistö	182	-1 662
Katsauskauden voitto	-4 330	-21 318
Ydinpääoma (CET1)	70 896	57 113
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	70 896	57 113
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	14 825	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
Toissijainen pääoma (T2)	14 825	-
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	85 720	57 113
Riskipainotetut sitoumukset yhteensä (Kokonaisriski)	242 584	229 622
– josta luottoriskin osuus,	156 380	150 023
– josta vakuutusyhtiösijoitukset	60 350	60 350
– josta operatiivisen riskin osuus	86 204	79 599
– josta muiden riskien osuus	-	-
Ydinpääoma (CET1) suhteessa kokonaisriskin määrään (%)	29,2 %	24,9 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa kokonaisriskin määrään (%)	29,2 %	24,9 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa kokonaisriskin määrään (%)	35,3 %	24,9 %

Vakuutusyhtiölain mukainen vakavaraisuus (Solvenssi II)

Garantian vakavaraisuus säilyi vahvana. Garantian oma varallisuus oli joulukuun 2019 lopussa 112,7 (103,3) milj. euroa ja vakavaraisuuspääomavaatimus oli 48,6 (44,2) milj. euroa. Solvenssisuhde, eli oman perusvarallisuuden suhde vakavaraisuuspääomavaatimukseen, oli 231,8 (233,4) prosenttia. Oman perusvarallisuuden kasvu oli pääasiassa seurausta sijoitusomaisuuden käypien arvojen kasvusta. Sijoitusomaisuuden arvonnousu vastaavasti kasvatti markkinariskin vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Garantian oma varallisuus muodostuu kokonaisuudessaan rajoituksetta käytettävissä olevasta luokan 1 (Tier 1) omasta perusvarallisuudesta. Garantia ei sovelle siirtymäsäännöksiä oman perusvarallisuuden määrittämisessä eikä Garantian oma varallisuus sisällä lisävarallisuuteen luokiteltavia eriä. Garantia ei käytä vastaavuuskorjausta eikä volatilitteettikorjausta vastuuvelan laskennassa. Garantia soveltaa vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa standardikaavaa. Garantia ei käytä yksinkertaistettua laskentaa standardikaavan riskiosioissa tai alaosioissa, eikä yrityskohtaisia parametrejä standardikaavan parametrien sijaan. Garantia ei sovelle vastuuvelan tai markkinariskilaskennan siirtymäsäännöksiä.

Garantian vakavaraisuuspääomavaatimus on sisältänyt Finanssivalvonnan asettaman pääomavaatimuksen korotuksen 30.6.2018 alkaen. Finanssivalvonta arvioi pääomavaatimuksen korotuksen määrää vähintään kerran vuodessa. Edellisen kerran Finanssivalvonta tarkisti pääomavaatimuksen korotusta koskevan päätöksensä 17.6.2019, jolloin pääomavaatimuksen korotukseksi asetettiin 19,8 (30.6.2018: 17,8) miljoonaa euroa. Päivitetty korotus on sisällytetty yhtiön vakavaraisuuspääomavaatimukseen 30.6.2019 alkaen ja se on voimassa toistaiseksi.

Pääomavaatimuksen korotusta koskevassa päätöksessään Finanssivalvonta toteaa perustelunaan, että Garantian vahinkovakuutusriskiosion riskiprofiili poikkeaa standardikaavalla lasketun vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusoletuksista. Lisäksi Finanssivalvonta toteaa, että vaatimus sisäisen mallin käytöstä ei Garantian kohdalla ole tarkoituksenmukainen.

Solvenssi II -vakavaraisuussäännökset eivät kuulu 1.1.2016 voimaan tulleen VYL:n mukaan lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

RISKIENHALLINTA JA RISKIASEMA

Riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa, arvioida, mitata, käsitellä ja valvoa liiketoiminnoista aiheutuvia riskejä, jotka vaikuttavat konsernin strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteutumiseen sekä valvoa, että toiminnassa noudatetaan Taaleri Oyj:n hallituksen hyväksymiä periaatteita. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien riskien toteutumisen todennäköisyyttä, vaikutusta ja uhkaa Taaleri-konsernin liiketoiminnalle. Riskienhallinta tukee strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista edistämällä eri toimintoihin liittyvien mahdollisuuksien parempaa hyödyntämistä ja riskinottokapasiteetin mahdollisimman tehokasta jakamista eri toiminnoille ja hankkeille määritellyn riskinottohalun puitteissa.

Taaleri-konsernin riskit on jaoteltu viiteen pääluokkaan, jotka ovat strateginen- ja liiketoimintariski, luottoriski, likviditeettiriski, markkinariski sekä operatiivinen riski (ml. Compliance-riski). Lisäksi Taaleri seuraa poliittisen riskin kehittymistä. Taalerin riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet on kuvattu vuoden 2019 tilinpäätöksen liitetiedossa 38.

Taaleri-konsernin riskinkantokyky muodostuu oikein optimoidusta pääomarakenteesta, liiketoimintojen kannattavuudesta ja laadullisista tekijöistä, joihin kuuluvat muun muassa luotettava hallinto, sisäinen valvonta ja ennakoiva riskien- sekä vakavaraisuuden hallinta. Taaleri-konsernin suhtautuminen riskinottoon perustuu harkittuun riski/tuottoajatteluun. Taaleri Oyj:n hallitus on päättänyt, ettei konserni saa toiminnassaan ottaa sellaista riskiä, joka vaarantaa konsernin omien varojen määrälle asetetun tavoitetason.

Segmenttikohtaiset riskit

Taalerin Varainhoito-segmentin suurimmat riskit koostuvat pääasiassa operatiivisista riskeistä sekä vähäisessä määrin luottoriskeistä. Varainhoito-segmentin tulokseen vaikuttaa hallinnoitavien varojen kehitys, joka on riippuvainen pääomarahastojen hankkeiden etenemisestä ja pääomamarkkinoiden kehityksestä. Tuloskehitykseen vaikuttaa myös sijoitustoiminnan menestykseen sidottujen tuottosidonnaisten palkkiotuottojen toteutuminen. Toisaalta pääomarahastojen hallinnointipalkkiot perustuvat pitkäaikaisiin sopimuksiin, jotka tuovat yhtiölle vakaata kassavirtaa.

Taalerin riskiasemaan vaikuttaa keskeisesti Vakuutusosakeyhtiö Garantian harjoittama vakuutus- ja sijoitustoiminta. Garantian keskeiset riskit ovat takausvakuutustoiminnan luottoriskit ja sijoitusomaisuuden markkinariskit. Garantian vakavaraisuus on vahva ja sen riskiasema on pysynyt vakaana.

Energia-segmentin tavoitteena on kanavoida hallinnoitavia pääomia uusiutuvan energian tuotantohankkeisiin ja muihin kestävästä kehitystä tukeviin energiahankkeisiin. Tavoitteena on, että Energia-liiketoiminta kansainvälistyy ja laajenee, mikä luonnollisesti tuo mukanaan kasvuun ja kansainvälistymiseen liittyviä riskejä. Energia-segmentin tuottoihin vaikuttaa mm. miten hyvin se onnistuu löytämään sopivia hankkeita, osaa huomioida kaikki uusiutuvan energian kansainväliseen kehitykseen, rakentamiseen, rahoitukseen ja operointiin liittyvät riskit ja onnistuu kansainvälistymisessä. Energia-segmentin tuottoihin vaikuttaa myös se, miten hyvin sen omat energiahankesijoitukset onnistuvat.

Tasesijoitukset-segmentin merkittävimmät riskit koostuvat Taaleri Sijoitus Oy:n tekemistä pääomasijoituksista sekä Taaleri Oyj:n luottoriskeistä liittyen myönnettyihin lainoihin ja luottolaitossuhteisiin. Tasesijoitukset-segmentin tuotot muodostuvat sijoitusten arvomuutoksesta ja sijoitusten myyntien yhteydessä saatavista myyntivoitoista tai tappioista. Tasesijoitukset-segmentin tuotot ja tulos saattavat täten vaihdella merkittävästi katsauskausien välillä.

Taaleri kuuluu EU:n vakavaraisuusasetuksessa määritettyjen suurten asiakasriskien sääntelyn piiriin. Katsauskauden tammi-joulukuun 2019 päättyessä Taalerin suurin yksittäinen asiakasriski oli 21,2 (22,3) prosenttia ryhmittymän omista varoista, eikä yhdenkään asiakaskokonaisuuden vastuut ylittäneet lain asettamaa 25 prosentin rajaa.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

30.1.2020 Taalerin osakkeenomistajien nimitystoimikunta julkaisi ehdotuksensa hallituksen kokoonpanosta ja palkki-oista 18.3.2020 kokoontuvaksi suunnitellulle varsinaiselle yhtiökokoukselle.

Nimitystoimikunta ehdottaa hallituksen jäsenten lukumääräksi kuutta, ja että Juhani Elomaa, Juha Laaksonen, Hanna Maria Sievinen, Tuomas Syrjänen ja Elina Björklund valitaan uudelleen hallituksen jäseniksi sekä Petri Castrén uudeksi hallituksen jäseneksi, sekä että Juhani Elomaa valitaan hallituksen puheenjohtajaksi ja Juha Laaksonen hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Nykyinen hallituksen puheenjohtaja Peter Fagernäs ja hallituksen jäsen Vesa Puttonen ovat ilmoittaneet, etteivät he ole käytettävissä uudelleenvalintaan vuoden 2020 varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen palkkiot maksetaan seuraavasti: 50 000 euroa hallituksen puheenjohtajalle, 36 000 euroa hallituksen varapuheenjohtajalle, 36 000 euroa hallituksen tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle ja 30 000 euroa hallituksen muille jäsenille.

Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että kokouskohtaista palkkiota maksetaan 1 000 euroa tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle ja 500 euroa jokaiselle muulle tarkastusvaliokunnan jäsenelle.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä

Merkittävimmät konsernin liiketoiminnan tuottoihin vaikuttavat ulkoiset epävarmuustekijät ovat toimintaympäristön ja sääntely-ympäristön muutokset ja globaalin sekä erityisesti Suomen talouden tilan kehittyminen.

Varainhoito- ja Energia-segmenttien tuloksiin vaikuttavat hallinnoitavien varojen kehitys, jotka ovat riippuvaisia muun muassa pääomarahastojen hankkeiden etenemisestä ja pääomamarkkinoiden kehityksestä. Tuloskehityksiin vaikuttavat myös sijoitustoiminnan menestykseen sidottujen tuottosidonnaisten palkkiotuottojen toteutuminen. Energia-segmentin osalta tulokseen vaikuttaa myös omien energiahankesijoitusten onnistuminen.

Rahoitus-segmentin harjoittamat takausvakuutusliiketoiminta ja sijoitustoiminta vaikuttavat keskeisesti koko Taaleri-konsernin liiketoiminnan tuottoihin ja vakavaraisuuteen.

Tasesijoitusten tuotot muodostuvat sijoitusten arvomuutoksesta ja sijoitusten myyntien yhteydessä saatavista myyntivoitoista tai –tappioista sekä myönnettyjen lainojen tuotoista. Tasesijoitusten tuotot ja tulos saattavat täten vaihdella merkittävästi katsauskausien välillä.

Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

Taalerin pitkän aikavälin tavoitteet ovat: jatkuvien tuottojen kasvu vähintään 15 prosenttia, liikevoitto vähintään 20 prosenttia liikevaihdosta, oman pääoman tuotto vähintään 15 prosenttia ja omavaraisuusaste vähintään 30 prosenttia.

Yhtiö pyrkii kasvattamaan jaettavan osingon määrää ja jakamaan vuosittain kilpailukykyisen osingon huomioiden yhtiön taloudellinen tilanne ja rahoitustilanne sekä Taaleri-konserniin sovellettavat vakavaraisuusvaatimukset.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2019 maksetaan osinkoa 0,32 euroa/osake yhteensä 9 072 198,40 euroa. Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat olivat 52 548 478,35 euroa, josta tilikauden voitto oli 7 505 697,80 euroa. Osinko maksetaan yhdessä erässä.

Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 20.3.2020 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus esittää, että osinko maksetaan 27.03.2020.

Helsinki, 12.2.2020

Taaleri Oyj

Hallitus

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

KONSERNI	2019	2018	2017
Liikevaihto, 1 000 euroa	67 208	72 513	80 989
Liikevoitto (-tappio), 1 000 euroa	16 458	23 895	27 611
- osuus liikevaihdosta %	24,5 %	33,0 %	34,1 %
Tilikauden voitto, 1 000 euroa	11 479	21 637	21 787
- osuus liikevaihdosta %	17,1 %	29,8 %	26,9 %
Laimentamaton tulos/osake, euroa	0,39	0,76	0,76
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	0,38	0,76	0,76
Oman pääoman tuotto -% (ROE)	9,3 %	18,9 %	21,8 %
Oman pääoman tuotto -% käyvin arvoin (ROE)	10,6 %	17,8 %	19,1 %
Koko pääoman tuotto % (ROA)	4,5 %	9,3 %	9,8 %
Kulu/tuotto -suhde	74,7 %	67,0 %	66,2 %
Hinta/voitto (P/E)	21,5	9,3	13,7
Kokoaikainen henkilöstömäärä, keskimäärin	186	183	175

KONSERNI	2019	2018	2017
Omavaraisuusaste -%	46,6 %	51,4 %	46,3 %
Nettovelkaantumisaste -%	37,6 %	24,3 %	7,7 %
Oma pääoma/osake, euro	4,45	4,26	3,73
Osinko/osake, euro ¹⁾	0,32	0,30	0,26
Osinko/tulos, % ¹⁾	81,8 %	39,3 %	34,0 %
Efektiivinen osinkotuotto prosentteina ¹⁾	3,8 %	4,2 %	2,5 %
Lainasaamiset, 1 000 euroa	8 294	9 379	6 598
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde, %	207,4 %	186,0 %	251,2 %
Rahoitussektorin vakavaraisuussuhde, %	35,3 %	24,9 %	22,5 %
Osakkeiden lkm tilikauden lopussa ²⁾	28 305 620	28 305 620	28 305 620
Osakkeiden keskim. lkm (tod/tod) ²⁾	28 305 620	28 305 620	28 305 620
Osakkeen keskimurssi, euro	7,37	9,69	9,30
- kauden ylin, euro	8,64	11,80	11,50
- kauden alin, euro	6,66	7,08	7,78
- kauden päätöskurssi, euro	8,42	7,10	10,35
Osakekannan markkina-arvo, 1000 euroa ²⁾	238 333	200 970	292 963
Osakevaihto, 1000 kpl	3 020	2 247	2 487
Osakevaihto, %	11 %	8 %	9 %

1) Hallituksen ehdotus 2019 0,32 euroa osinkoa/osake.

2) Hankitut omat osakkeet vähennettynä.

VAKUUTUSTOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Takausvakuutusliiketoiminta koostuu kokonaisuudessaan Vakuutusosakeyhtiö Garantian liiketoiminnasta.

1 000 euroa	2019	2018	2017
Vakuutustoiminnan nettotuotot	12 045	13 021	9 818
josta vakuutusmaksutuotot, netto	13 406	12 277	10 638
josta vakuutuskorvaukset, netto	-1 361	744	-820
Muut tuotot	14	202	3
Sijoitustoiminnan nettotuotot	9 208	-734	11 930
Liikekulut	-8 556	-7 540	-7 849
Liikevoitto ennen arvostuksia	12 712	4 949	13 902
Sijoitusten käyvän arvon muutos	1 837	-1 690	-3 604
Tulos käyvin arvoin ennen veroja	14 549	3 259	10 298
Yhdistetty kulusuhde, %	55 %	35 %	60 %
Vahinkosuhte, %	12 %	-4 %	10 %
Liikekulusuhde, %	43 %	39 %	50 %
Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin, %	8,1 %	-1,7 %	6,6 %
Solvenssisuhde (S2), % ¹⁾	231,8 %	233,4 %	237,6 %
Takausvakuutuskanta, mrd. euroa	1,84	1,67	1,49
Henkilöstön määrä keskimäärin tilikaudella	25	26	25

1) Solvenssi II - vakavaraisuussäännökset eivät kuulu 1.1.2016 voimaan tulleen

VYL:n mukaan lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin. Solvenssi II -vakavaraisuusluvut ei ole tilintarkastettu.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Laimentamaton tulos/osake, EUR $\frac{\text{Katsauskauden voitto (emoyhtiön osakkeenomistajille laskettu osuus)}}{\text{Osakkeiden keskim. lkm (ilman yhtiön omistamia omia osakkeita) ennen laimennusvaikutusta}}$

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR $\frac{\text{Katsauskauden voitto (emoyhtiön osakkeenomistajille laskettu osuus)}}{\text{Osakkeiden keskim. lkm (ilman yhtiön omistamia omia osakkeita) laimennusvaikutuksen jälkeen}}$

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä. Niiden ei tule kuitenkaan katsoa korvaavan IFRS-standardien mukaisia tunnuslukuja.

Oman pääoman tuotto (ROE), % $\frac{\text{Tilikauden tulos x 100}}{\text{Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$

Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (ROE), % $\frac{\text{Tilikauden laaja tulos x 100}}{\text{oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$

Koko pääoman tuotto (ROA), % $\frac{\text{Tilikauden tulos x 100}}{\text{keskimääräinen taseen loppusumma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$

Kulu/tuotto -suhde -% $\frac{\text{palkkiokulut + korkokulut + hallintokulut + poistot + liiketoiminnan muut kulut}}{\text{liikevaihto + osuus osakkuusyritysten tuloksista}}$

Hinta / Voitto (P/E) $\frac{\text{Pörssikurssi tilikauden lopussa}}{\text{Voitto / osake}}$

Omavaraisuusaste, % $\frac{\text{Oma pääoma yhteensä x 100}}{\text{Taseen loppusumma}}$

Nettovelkaantumisaste -% $\frac{\text{(Korolliset velat - rahavarat - rahamarkkinasijoitukset) x100}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$

Oma pääoma/osake, EUR $\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä - hankitut omat osakkeet}}$

Osinko/osake, euro $\frac{\text{Tilikauden osingonjako x 100}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$

Osinko/tulos, % $\frac{\text{Osinko/osake x 100}}{\text{Laimentamaton tulos/osake}}$

Efektiivinen osinkotuotto prosentteina $\frac{\text{Osinko/osake x 100}}{\text{Tilikauden osakkeen päätöskurssi}}$

Ryhmittymän vakavaraisuussuhde $\frac{\text{Ryhmittymän omat varat}}{\text{Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä}}$

Omat varat suhteessa riskipainotettuihin eriin $\frac{\text{Omat varat yhteensä (TC)}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä (Kokonaisriski)}}$

Ydinpääoma suhteessa riskipainotettuihin eriin $\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä (Kokonaisriski)}}$

Osakekannan markkina-arvo Tilikauden lopun osakkeiden määrä ilman yhtiön omistamia omia osakkeita, kerrottuna osakkeen pörssikurssilla tilikauden lopussa.

Osakevaihto, % $\frac{\text{Osakkeiden vaihtomäärä tilikauden aikana x100}}{\text{Osakkeiden laimentamaton keskimääräinen lukumäärä}}$

VAKUUTUSTOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Yhdistetty kulusuhde, %	Vahinkosuuhde + Liikekulusuhde
Vahinkosuuhde, %	$\frac{(\text{Vakuutuskorvaukset, netto} + \text{korvaustoimintaan kohdistettu osuus liikekuluista}) \times 100}{\text{Vakuutusmaksutuotot}}$ <p>Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.</p>
Liikekulusuhde, %	$\frac{(\text{Liikekulut} - \text{osuus konsernin yleis- ja rahoituskuluista} + \text{korvaustoimintaan kohdistettu osuus liikekuluista}) \times 100}{\text{Vakuutusmaksutuotot}}$ <p>Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.</p>
Solvenssisuhde (S2), %	$\frac{\text{Oma perusvarallisuus} \times 100}{\text{Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR)}}$

KONSERNIN TULOSLASKELMA

1 000 euroa	Liite	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
JATKUVAT TOIMINNOT			
Palkkiotuotot	3	46 052	45 631
Vakuutustoiminnan nettotuotot	4	21 253	12 287
Takausvakuutustoiminnan nettotuotot		12 045	13 021
Sijoitustoiminnan nettotuotot		9 208	-734
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	5	-139	-2 814
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	6	-1 812	11 835
Korkotuotot	7	1 235	678
Liiketoiminnan muut tuotot	8	619	4 896
LIKEVAIHTO		67 208	72 513
Palkkiokulut	9	-5 401	-5 774
Korkokulut	10, 49	-3 142	-2 943
Hallintokulut			
Henkilöstökulut	11, 44	-24 197	-21 735
Muut hallintokulut	12	-9 523	-8 430
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	13, 49	-2 663	-1 181
Liiketoiminnan muut kulut	14, 49	-5 229	-8 390
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusvaroista	15	-557	51
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	46	-37	-215
LIKEVOITTO		16 458	23 895
Tuloverot	16	-4 979	-2 258
TILIKAUDEN TULOS		11 479	21 637

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA	Liite	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Tilikauden tulos		11 479	21 637
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi	17		
Muuntoerot		215	21
Käyvän arvon rahaston muutos käypään arvoon arvostamisesta		1 837	-1 690
Verot		-367	338
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä		1 685	-1 330
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	17		
Käyvän arvon rahaston muutos käypään arvoon arvostamisesta		10	-31
Verot		-1	5
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä		9	-26
TILIKAUDEN LAAJA TULOS		13 172	20 281

Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajien osuus		11 078	21 626
Määräysvallattomien osuus		401	12
Yhteensä		11 479	21 637

Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajien osuus		12 772	20 269
Määräysvallattomien osuus		401	12
Yhteensä		13 172	20 281

Emoyrityksen omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen	Liite	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Laimentamaton osakekohtainen tulos, tilikauden voitto	18	0,39	0,76
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, tilikauden voitto	18	0,38	0,76

KONSERNIN TASE

Vastaavaa, 1 000 euroa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
Saamiset luottolaitoksilta	19, 25, 26, 39, 41	29 102	26 133
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	20, 25, 26, 39, 41	8 294	9 379
Saamistodistukset	21, 25, 26, 39, 41	1 498	-
Osakkeet ja osuudet	22, 25, 26, 39, 41	9 232	12 424
Myytävänä olevaksi luokitellut omaisuuserät	23	7 666	12 007
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyryksissä	22, 25, 26, 39, 41	6 423	6 140
Vakuutustoiminnan varat	24, 25, 26	153 325	133 634
Vakuutustoiminnan saamiset		4 663	1 802
Sijoitusomaisuus		148 662	131 832
Aineettomat hyödykkeet	27	6 531	6 575
Liikearvo		5 097	5 097
Muut aineettomat hyödykkeet		1 434	1 479
Aineelliset hyödykkeet	28, 49	4 435	692
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		3 622	-
Muut aineelliset hyödykkeet		812	692
Muut varat	29	18 110	6 540
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	30	22 851	22 163
Laskennalliset verosaamiset	36	2 233	2 322
		269 700	238 009

Vastattavaa, 1 000 euroa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
VIERAS PÄÄOMA		143 971	115 628
Velat luottolaitoksille	25, 26, 31, 39, 41	25 929	6 996
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	25, 26, 32, 39, 41	34 875	54 815
Vakuutustoiminnan velat	24, 25, 26	32 303	23 293
Muut velat	25, 33	6 509	2 882
Siirtovelat ja saadut ennakot	25, 34	13 940	12 999
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	35	14 825	-
Laskennalliset verovelat	36	15 591	14 643
OMA PÄÄOMA	37	125 729	122 381
Osakepääoma		125	125
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		35 814	35 814
Käyvän arvon rahasto		-935	-2 414
Muuntoero		236	21
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		79 592	65 547
Tilikauden tulos/emoyhtiön omistajien osuus		11 078	21 626
Määräysvallattomien omistajien osuus pääomista		-182	1 662
		269 700	238 009

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta:		
Liikevoitto (tappio)	16 458	23 895
Suunnitelman mukaiset poistot	2 663	1 181
Muut oikaisut		
Sijoitusten käyvän arvon muutokset		
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	359	-813
- Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	-1 470	1 522
Muut oikaisut	522	490
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	18 532	26 275
Käyttö pääoman muutos		
Lainasaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	1 241	-2 830
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	-15 654	-12 879
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	7 695	-1 589
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	11 814	8 977
Maksetut välittömät verot (-)	-3 121	-3 890
Liiketoiminnan rahavirta (A)	8 693	5 087
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 038	-1 376
Investoinnit tytä- ja osakkuusyrityksiin hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	-614	-9 918
Investoinnit muihin sijoituksiin	-9 895	5 235
Investointien rahavirta (B)	-11 546	-6 059
Rahoituksen rahavirta:		
Maksulliset oman pääoman muutokset	-	-
Synteettisten optioiden muutos	828	1 279
Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutetut liiketoimet	-	23
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, lisäys	15 000	-
Yleiseen liikkeeseen lasketuttujen velkakirjojen vähennys	-20 000	-
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	-
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 000	-1 000
Maksetut osingot ja muu voitonjako		
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-8 492	-7 359
Määräysvallattomille osakkeenomistajille	-514	-404
Rahoituksen rahavirta (C)	5 822	-7 461
Rahavarojen lisäys/vähennys (A+B+C)	2 969	-8 434
Rahavarat tilikauden alussa	26 133	34 567
Rahavarat tilikauden lopussa	29 102	26 133
Rahavarojen erotus	2 969	-8 434

KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

	Osaakepääoma	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
2019, 1 000 eur								
1.1.2019	125	-2 414	35 814	21	87 173	120 720	1 662	122 381
Tilikauden laaja tulos		1 478		215	11 078	12 772	401	13 172
Kauden tulos					11 078	11 078	401	11 479
Muut laajan tuloksen erät		1 478		215		1 693		1 693
Voitonjako					-8 492	-8 492	-514	-9 006
Osinko 0,30 eur/osake					-8 492	-8 492		-8 492
Alakonsernin voitonjako						-	-514	-514
Omana pääomana suoritettavat osakeperusteiset maksut					828	828		828
Määräysvallattomille omistajille myydyt osuudet ¹⁾					80	80	-1 731	-1 651
Muut					3	3		3
31.12.2019	125	-935	35 814	236	90 671	125 911	-182	125 729

KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

	Osaakepääoma	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
2018, 1 000 eur								
31.12.2017	125	-4 280	35 814	-	74 041	105 700	384	106 084
IFRS 9 -siirtymän vaikutus 1.1.2018	-	3 244	-	-	-3 301	-57	-	-57
IFRS 2 -muutosten vaikutus 1.1.2018	-	-	-	-	783	783	-	783
1.1.2018	125	-1 036	35 814	-	71 523	106 426	384	106 809
Tilikauden laaja tulos		-1 378		21	21 626	20 269	12	20 281
Kauden tulos					21 626	21 626	12	21 637
Muut laajan tuloksen erät		-1 378		21		-1 356		-1 356
Voitonjako					-7 359	-7 359	-404	-7 764
Osinko 0,26 eur/osake					-7 359	-7 359		-7 359
Alakonsernin voitonjako						-	-404	-404
Omana pääomana suoritettavat osakeperusteiset maksut					1 279	1 279		1 279
Määräysvallattomille omistajille myydyt osuudet ¹⁾					397	397	1 647	2 044
Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneet liiketoimet ¹⁾					-291	-291	-8	-300
Muut						-	32	32
31.12.2018	125	-2 414	35 814	21	87 173	120 720	1 662	122 381

1) Ks. liite 45.

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Liiketoimintasegmentit

Taaleri-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Varainhoito, Rahoitus ja Energia. Segmentteihin kuulumaton toiminta esitetään ryhmässä Tasesijoitukset.

Varainhoito-segmentti muodostuu sijoituspalveluyhtiö Taaleri Varainhoito Oy:stä ja sen tytäryhtiöistä sekä Taaleri Pääomarahastot Oy -konsernista. Lisäksi segmenttiin kuuluu Taaleri Kapitaali Oy. Palkkiotuotot on Varainhoito-segmentin merkittävin tuottoerä. Kulut muodostuvat pääosin henkilöstö- ja muista hallintokuluista sekä palkkiokuluista. Liiketoiminnan merkittävin riskilaji on operatiiviset riskit, mutta liiketoimintaan sisältyy myös markkina- ja luottoriskiä.

Rahoitus-segmentti koostuu kokonaisuudessaan Vakuutusosakeyhtiö Garantiasta. Garantia on takausvakuutuksiin erikoistunut vakuutusyhtiö, joka takaa suomalaisten yritysten rahoituksia ja muita vastuita, sekä vakuuttaa sijoituksiin liittyviä riskejä. Rahoitus-segmentin merkittävimmät tuottoerät ovat takausvakuutuksen palkkiotuotot ja sijoitustoiminnan tuotot. Takausliiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat vastaavasti vakuutusriskit sekä sijoitusriskit.

Energia-segmentti muodostuu Taaleri Energia Oy:stä ja sen tytäryhtiöistä. Taaleri Energia toimii aktiivisesti kansainvälisillä energiainframarkkinoilla etsien uusia sijoitusmahdollisuuksia. Toiminta perustuu elinkaarimalliin, joka alkaa kehityskohteiden etsimisestä ja valinnasta jatkuen aina hankkeiden kehittämisen, rakentamisen ja operoinnin kautta energialaitosten hallittuun alasajoon. Energia-liiketoiminnan tuotot perustuvat Energia-segmentin rahasto-osuuksiin. Energia-liiketoiminta kehittää myös hankkeita, jolloin hankkeiden tuotot ja kulut kirjataan sillä tilikaudella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Energialiiketoimintaan kuuluu myös tuulivoimaloiden käyttö- ja huoltopalvelut, joista saadaan vuosimaksuja. Energialiiketoiminnan merkittävät riskit ovat kansainvälisiin hankkeisiin liittyvät maariskit sekä markkina- ja luottoriski.

Tasesijoitukset sisältää segmenttejä tukevat Taaleri Oyj:n konsernihallintotoiminnot sekä konsernin oman taseen sijoitukset, jotka toteutetaan Taaleri Sijoitus Oy:n kautta. Liiketoimintasegmenttejä tukevien palveluiden kustannukset kohdistetaan segmenteille ja veloitetaan kuukausittain.

Segmenttiraportoinnin laatimisperiaatteista on kerrottu tarkemmin liitetiedossa 2.

SEGMENTTITIEDOT - TULOS

1.1.-31.12.2019, 1 000 euroa	Jatkuvat toiminnot				YHTEENSÄ
	VARAIN- HOITO	RAHOITUS	ENERGIA	TASESIJOI- TUKSET	
Jatkuvat tuotot	37 133	12 059	4 632	1 472	55 296
Tuottopalkkiot	5 188	-	-	-	5 188
Sijoitustoiminta	572	9 208	-	-3 093	6 687
Liikevaihto	42 893	21 267	4 632	-1 621	67 171
Palkkiokulut	-4 834	-279	-232	-57	-5 401
Korkokulut	-33	-	-	-2 919	-2 953
Henkilöstökulut ¹⁾	-13 985	-3 845	-2 705	-3 662	-24 197
Suorat kulut	-8 904	-1 858	-2 141	-3 405	-16 308
Poistot ja arvonalentumiset	-1 076	-42	-43	-57	-1 218
Arvonalentumiset luotoista	68	-	-469	-157	-557
Liikevoitto ennen yleiskustannuksia	14 130	15 244	-959	-11 878	16 537
Yleiskustannukset ¹⁾	-2 361	-370	-488	3 219	-
Rahoituskulujen kohdistus	-	-2 163	-1 171	3 334	-
Liikevoitto ennen arvostuksia	11 769	12 712	-2 619	-5 325	16 537
Sijoitusten käyvän arvon muutos	10	1 837	-	-	1 847
Tulos ennen veroja ja vähennistöä	11 778	14 549	-2 619	-5 325	18 384

1.1.-31.12.2018, 1 000 euroa	Jatkuvat toiminnot				YHTEENSÄ
	VARAIN- HOITO	RAHOITUS	ENERGIA	TASESIJOI- TUKSET	
Jatkuvat tuotot	35 818	13 223	2 280	706	52 028
Tuottopalkkiot	8 102	-	-	-	8 102
Sijoitustoiminta	4 821	-734	-	8 081	12 168
Liikevaihto	48 742	12 489	2 280	8 787	72 298
Palkkiokulut	-5 517	-128	-20	-110	-5 774
Korkokulut	-43	-	-	-2 900	-2 943
Henkilöstökulut	-13 600	-3 072	-2 056	-3 008	-21 735
Suorat kulut	-9 659	-1 761	-1 943	-3 458	-16 820
Poistot ja arvonalentumiset	-984	-89	-27	-80	-1 181
Arvonalentumiset luotoista	-	19	-	32	51
Liikevoitto ennen yleiskustannuksia	18 938	7 459	-1 765	-736	23 895
Yleiskustannukset	-2 111	-348	-317	2 776	-
Rahoituskulujen kohdistus	-	-2 163	-247	2 410	-
Liikevoitto ennen arvostuksia	16 828	4 949	-2 330	4 449	23 895
Sijoitusten käyvän arvon muutos	-31	-1 690	-	-	-1 721
Tulos ennen veroja ja vähennistöä	16 796	3 259	-2 330	4 449	22 174

Täsmäytyslaskelmat

Liikevaihdon täsmäytys	2019	2018
Segmenttien yhteenlaskettu liikevaihto	67 171	72 298
Osakkuusyhtiöiden tulos kohdistettu segmenttien liikevaihtoon	37	215
Konsernin liikevaihto	67 208	72 513

Tuloksen täsmäytys	2019	2018
Segmenttien yhteenlaskettu tulos ennen veroja ja vähennistöä	18 384	22 174
Sijoitusten käyvän arvon muutos	-1 847	1 721
IFRS 16 Vuokrasopimukset ¹⁾	-79	-
Konsernin liikevoitto	16 458	23 895

1) Segmenttiraportoinnissa ei sovelleta IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2019

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

1	Konsernin perustiedot	39
2	Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista	39

Tuloslaskelman liitetiedot

3	Palkkiotuotot	55
4	Vakuustoitominnan nettotuotot	55
5	Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	55
6	Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	56
7	Korkotuotot	56
8	Liiketoiminnan muut tuotot	56
9	Palkkiokulut	56
10	Korkokulut	57
11	Henkilöstökulut	57
12	Muut hallintokulut	57
13	Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	57
14	Liiketoiminnan muut kulut	57
15	Odotettavissa olevat luottotappiot	58
16	Tuloverot	58
17	Muut laajan tuloksen erät	59
18	Osakekohtainen tulos	59

Taseen liitetiedot

19	Saamiset luottolaitoksilta	60
20	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	60
21	Saamistodistukset	60
22	Osakkeet ja osuudet	60
23	Myytävänä olevaksi luokitellut omaisuuserät	61
24	Vakuustoitominnan varat ja velat	61
25	Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	62
26	Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit	63
27	Aineettomat hyödykkeet	64
28	Aineelliset hyödykkeet	64
29	Muut varat	65
30	Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	65
31	Velat luottolaitoksille	65
32	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	65
33	Muut velat	67
34	Siirtovelat ja saadut ennakot	67
35	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	67
36	Laskennalliset verosaamiset ja -velat	67
37	Oma pääoma	68

Riskiasemaa koskevat liitetiedot

38	Konsernin riskien ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteet	70
39	Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma	89
40	Muutokset rahoituksen rahavirroiksi luokiteltavissa rahoitusveloissa	89
41	Markkinariskin herkkyysanalyysi	89
42	Määrällisiä tietoja vakuutusriskistä ja vastuuvelasta	90
43	Määrällisiä tietoja vakuustoitominnan sijoitusriskeistä	92

Muut liitetiedot

44	Henkilöstöä ja johtoa koskevat liitetiedot	94
45	Sijoitukset tytäryhtiöihin	97
46	Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	98
47	Ehdolliset velat ja vastuusitoumukset	98
48	Eläkevastuut	98
49	Vuokrasopimukset	99
50	Lähipiiritapahtumat	100

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1. KONSERNIN PERUSTIEDOT

Taaleri Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Helsinki, kotivaltio on Suomi ja sen rekisteröity osoite on Kasarmikatu 21 B, 00130 Helsinki. Taaleri Oyj:n osake on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämälle pörs-siilistalle. Taaleri Oyj ja sen tytäryhtiöt muodostavat Taaleri-konsernin ("Taaleri" tai "konserni"). Taaleri-konserni koostuu kolmesta liiketoiminta-alueesta: Varainhoito, Rahoitus ja Energia. Taalerin palvelut on suunnattu institutionaalisille sijoittajille, yrityksille sekä yksityishenkilöille. Konsernin liiketoiminnalliset tytäryhtiöt ovat: Taaleri Varainhoito Oy ja sen tytäryhtiöt, Taaleri Pääomarahastot Oy -konserni, Taaleri Sijoitus Oy -konserni, Taaleri Energia Oy -konserni sekä Vakuutusosakeyhtiö Garantia. Lisäksi Taalerilla on kahdeksan osakkuusyhtiötä (ks. konserniyhtiöt sivulla 119). Toimipisteet sijaitsevat Helsingissä, Tampereella, Turussa, Porissa, Oulussa ja Nairobissa. Taalerin toiminta on Finanssivalvonnan valvomaa. Taaleri-konserni muodostaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (RAVA-ryhmittymä) ja se kuuluu siten rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain piiriin.

2. YHTEENVETO MERKITTÄVISTÄ TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISTA

Seuraavassa esitetään tässä konsernitilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

2.1 Laatimisperusta

Taalerin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten IFRS-standardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti. Tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu niitä IAS- ja IFRS-standardeja ja SIC- ja IFRIC-tulkintoja, jotka olivat voimassa 31.12.2019. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla viitataan niihin standardeihin ja tulkintoihin, jotka on hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1606/2002 mukaisesti. IFRS-standardien ohella Taaleri-konsernin tilinpäätöksen laadintaan sovelletaan sijoituspalveluyrityksiin sovellettavia määräyksiä ja ohjeita.

Konsernitilinpäätös on laadittu 12 kuukauden ajalta tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Taaleri Oyj:n hallitus on 12.2.2020 hyväksynyt konsernitilinpäätöksen julkistettavaksi. Osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei alla olevissa laskentaperiaateissa ole erikseen toisin mainittu. Tilinpäätöksessä esitetyt arvot on pyöristetty tarkoista arvoista, joten yksittäisten esitettyjen lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. Toimintakertomus ja tilinpäätös on julkaistu suomen ja englannin kielellä. Suomenkielinen versio on virallinen, jota käytetään, mikäli havaitaan ristiriitaisuutta kieliversioiden välillä.

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää tiettyjen keskeisten kirjanpidollisten arvioiden käyttöä. Lisäksi se edellyttää johdolta harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa. Kohdassa 2.18 kuvataan tarkemmin merkittävää harkintaa vaativat tai monimutkaiset alueet sekä alueet, joilla on tehty konsernitilinpäätöksen kannalta merkittäviä oletuksia ja arvioita.

2.2 Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Taaleri Oyj:n sekä tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhtiössä altistuu yhtiön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhtiötä koskevaa valtaansa. Konserni arvioi uudelleen, onko sillä määräysvalta yhtiössä, jos tosiasiat ja olosuhteet antavat viitteitä siitä, että joko yhdessä tai

useamassa määräysvallan osatekijässä on tapahtunut muutos. Kun konsernin määräysvalta lakkaa, jäljelle jäävä omistusosuus arvostetaan määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti.

Tilikauden tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajien osuuteen ja määräysvallattomien omistajien osuuteen esitetään tuloslaskelmassa, ja laajan tuloksen jakautuminen esitetään erillisessä laajassa tuloslaskelmassa. Tilikauden tulos sekä laaja tulos kohdistetaan määräysvallattomille omistajille siinäkin tapauksessa, että sen seurauksena määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomien omistajien osuus on esitetty konsernitaseen omassa pääomassa erillään emoyhtiön omistajille kuuluvasta omasta pääomasta. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai suhteellisenä osuutena hankinnan kohteen nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin hankinnalle.

Osakkuusyritykset, joissa emoyhtiöllä on 20–50 prosenttia osakekannan äänimäärästä tai joissa muutoin käytetään huomattavaa vaikutusvaltaa, mutta ei määräysvaltaa, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Jos sijoituksen osakkuusyritykseen on tehnyt pääomasijoitusyhtiö, voidaan tehdä päätös arvostaa kyseinen osakkuusyhtiö käypään arvoon tulosvaikutteisesti IFRS 9 mukaisesti. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa sijoitus kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla sijoittajan osuus sijoituskohteen hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrityksen veloitteiden täyttämiseen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyrityksen tilikauden tuloksesta esitetään ennen liikevoittoa. Konsernin osuus muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Kun konsernin huomattava vaikutusvalta lakkaa, jäljelle jäävä omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja erotus kirjanpitoarvon ja jäljelle jäävän osuuden käyvän arvon sekä mahdollisen luovutusvoiton/-tappion välillä kirjataan tulosvaikutteisesti. Jokaisen raportointikauden lopussa arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että osakkuusyritykseen tehdyn sijoituksen arvo on alentunut. Jos tällaista näyttöä on, arvonalentumistappio määritetään osakkuusyrityksestä kerrytettävissä olevan rahamäärän ja sen kirjanpitoarvon välisenä erotuksena ja se merkitään tuloslaskelmaan erään ”Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista”.

Tilikauden aikana hankitut tytär- tai osakkuusyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan tai huomattavan vaikutusvallan ja luovutetut vastaavasti siihen saakka, jolloin määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta lakkaa. Tytäryhtiöiden tilinpäätöksiin tehdään tarvittaessa oikaisuja, jotta niiden laskentaperiaatteet vastaavat konsernin laskentaperiaatteita.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat sekä saatavat, velat, realisoitumattomat voitot ja sisäinen voitonjako eliminoidaan. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

2.3 Liiketoimintojen yhdistäminen ja liikearvo

Liiketoimintojen yhdistäminen käsitellään hankintamenetelmällä. Hankinnan kustannukset määritetään laskemalla yhteen luovutettu vastike hankinta-ajankohdan käypään arvoon arvostettuna sekä mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa. Kullekin liiketoimintojen yhdistämiselle konserni valitsee, arvostetaanko hankinnan kohteessa olevan määräysvallattomien omistajien osuus käypään arvoon vai suhteelliseen osuuteen hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan niillä kausilla, joiden aikana menot toteutuvat ja niitä vastaavat palvelut otetaan vastaan.

Kun konserni hankkii liiketoiminnon, se arvioi rahavarat ja vastattaviksi otetut velat asianmukaisen luokituksen määrittämiseksi sopimusehtojen, taloudellisten olosuhteiden ja asiaankuuluvien hankinta-ajankohtana vallitsevien olosuhteiden mukaisesti. Arviointi sisältää hankinnan kohteen pääsopimuksiin sisältyvien kytkettyjen johdannaisten erottamisen.

Mahdollinen ehdollinen vastike kirjataan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Omaisuuseräksi tai velaksi luokiteltu ehdollinen vastike, joka on rahoitusinstrumentti ja kuuluu IFRS 9:n (Rahoitusinstrumentit) soveltamisalaan, arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan joko tulosvaikutteisesti tai laajan tuloksen erien muutoksena. Jos ehdollinen vastike ei kuulu IFRS 9:n soveltamisalaan, se arvostetaan soveltuvan IFRS-standardin edellyttämällä tavalla. Omaksi pääomaksi luokiteltua ehdollista vastiketta ei arvosteta uudelleen ja sen myöhempi toteutumisen käsitellään omassa pääomassa.

Liikearvo arvostetaan alun perin hankintamenoon, joka vastaa sitä määrää, jolla luovutettu vastike ja määräysvallatomille omistajille merkitty osuus yhteenlaskettuina ylittävät yksilöitävissä olevien hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen nettomäärän. Jos hankittujen nettovarojen käypä arvo ylittää yhteenlasketun luovutetun vastikkeen, konserni arvioi uudelleen, onko se yksilöinyt kaikki hankitut varat ja kaikki vastattaviksi otetut velat oikein, ja tarkastelee menettelytapoja, joita se on noudattanut määrittäessään hankinta-ajankohtana kirjattavia määriä. Jos hankittujen nettovarojen käypä arvo uudelleenarvioinnin jälkeenkin ylittää yhteenlasketun luovutetun vastikkeen määrän, voitto kirjataan tulosvaikutteisesti.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen liikearvo arvostetaan hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittu liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten hankinta-ajankohdasta lähtien niille konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän liiketoimintojen yhdistämisestä, riippumatta siitä, kohdistetaanko näille yksiköille muita hankinnan kohteen varoja tai velkoja. Rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat joko liiketoimintasegmenttejä tai niihin kuuluvia yrityksiä.

Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta diskonttaamalla ennustetut tulevaisuuden nettokassavirrat käyttämällä markkinaperusteisia diskonttaustekijöitä. Jos rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on sen kirjanpitoarvoa pienempi, kirjataan arvonalentumistappio. Liikearvoon liittyviä arvonalentumistappioita ei peruuteta myöhemmällä kaudella.

Kun rahavirtaa tuottavalle yksikölle on kohdistettu liikearvoa ja osa kyseiseen yksikköön kuuluvasta toiminnosta luovutetaan, luovutettavaan toimintoon kohdistuva liikearvo sisällytetään toiminnon kirjanpitoarvoon luovutusvoittoa tai tappiota määritettäessä. Tällaisessa tilanteessa luovutettu liikearvo määritetään luovutettavan toiminnon ja rahavirtaa tuottavasta yksiköstä jäljelle jäävän osan arvojen suhteen perusteella.

2.4 Segmenttiraportointi

Taaleri-konsernilla on kolme liiketoimintasegmenttiä, jotka ovat Varainhoito, Rahoitus ja Energia. Segmentteihin kuuluvan toiminta esitetään ryhmässä "Tasesijoitukset". Toimintasegmentit raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista, on nimetty strategisia päätöksiä tekevä konsernin johtoryhmä.

Segmenttiraportointi noudattaa Taaleri-konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, seuraavaa poikkeusta lukuun ottamatta. IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia ei sovelleta segmenttiraportoinnissa. Segmenteille on kohdistettu ne tuotot ja kulut, joiden on katsottu välittömästi kohdistuvan ko. segmentille. Johto seuraa segmenttitasolla ainoastaan konsernin ulkoisia tuottoja ja kuluja, joten konsernieliminoineille ei ole segmenttiraportoinnissa tarvetta. Johto ei seuraa varoja ja velkoja segmenttitasolla, joten niitä ei tilinpäätöksessä esitetä. Segmenttien tulosta ja kannattavuutta seurataan tulos ennen veroja-tasolla.

2.5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmät) luokitellaan myytävänä oleviksi, kun niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa niiden myynnistä, myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä tai luovutettava erä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan. Myynnin toteuttamiseksi tarvittavan suunnitelman toimenpiteiden perusteella tulee voida osoittaa, että on epätodennäköistä, että suunnitelmaan tehdään merkittäviä muutoksia eikä sen toteuttamisesta luovuta. Johdon on sitouduttava oletettuun myyntiin yhden vuoden kuluessa luokittelun tapahtumisesta.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, joka on luovutettu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka edustaa erillistä keskeistä liiketoimintaa tai on osa erillistä keskeistä liiketoimintaa joka on luokiteltu myytävänä olevaksi. Myytävissä olevat omaisuuserät esitetään kirjanpitoarvoonsa tai käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla sen mukaan, kumpi näistä on pienempi. Omaisuuserät, jotka täyttävät myytävänä olevaksi luokittelun edellytykset, esitetään erikseen taseessa ja lopetettujen toimintojen tulos esitetään erikseen laajassa tuloslaskelmassa.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä sekä aineettomista hyödykkeistä ei tehdä poistoja, kun ne on luokiteltu myytävänä oleviksi. Myytävänä oleviksi luokitellut varat ja velat esitetään erikseen lyhytaikaisina erinä taseessa.

2.6 Ulkomaan rahan määräiset erät

Konserniyritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoimena olevat ulkomaan rahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Konsernin esittämisvaluutasta poikkeavaa toimintavaluutaa käyttävien konserniyritysten (joista mikään ei toimi hyperinflaatiomaassa) tuloslaskelmat ja taseet muunnetaan esittämisvaluutan määräisiksi seuraavasti: taseen varat ja velat muutetaan tilinpäätöspäivän kurssiin ja tuloslaskelman tuotto- ja kuluerät muunnetaan kauden keskikurssiin. Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyneitä liikearvoa ja käypiin arvoihin pääsemiseksi tehtyjä oikaisuja käsitellään ulkomaisen yksikön varoina ja velkoina, ja ne muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Kaikki syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryritys myydään, kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

2.7 Rahoitusvarat ja -velat

Varat ja velat esitetään likvidiysjärjestyksessä, joka Taaleri -konsernin kannalta johtaa luotettavampaan ja merkityksellisempään informaatioon kuin lyhyt- ja pitkäaikaisten erien erottaminen.

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattaviin, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin ja jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviin. Luokittelua varten rahoitusvarat ryhmitellään velkainstrumentteihin, oman pääoman ehtoihin instrumentteihin sekä johdannaisiin.

Velkainstrumenttien luokittelu riippuu Taalerin liiketoimintamallista rahoitusvarojen hallinnoinnissa sekä kyseisten rahoitusvarojen rahavirtojen ominaispiirteistä. Taaleri hallinnoi velkainstrumenttejaan pääasiallisesti kahden eri liiketoimintamallin mukaisesti. Vakuutusliiketoiminnan luonteen johdosta Garantian sijoitustoiminnan tavoite saavutetaan

sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja että myymällä rahoitusvaroja, jolloin kyseessä on Yhdistelmä – liiketoimintamalli. Tämän johdosta rahavirtatestin läpäisevät velkainstrumentit arvostetaan käypään arvoon laajan tuloksen kautta. Muiden paitsi vakuutusliiketoiminnan velkainstrumenttien osalta liiketoimintamalli on pääsääntöisesti velkainstrumenttien hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, jolloin rahavirtatestin läpäisseet velkainstrumentit arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun. Kyseinen arvio tehdään instrumenttikohtaisesti, jolloin arvostusperiaate määritellään instrumenttikohtaisesti. Sekä vakuutusliiketoiminnan sijoitustoiminnassa, että konsernin muussa sijoitustoiminnassa, velkainstrumentit jotka eivät läpäise rahavirtatestiä arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Käyvän arvon muutokset velkainstrumenteista, jotka arvostetaan käypään arvoon laajan tuloksen kautta, kirjataan käyvän arvon rahastoon. Korkotuotot, arvonalentumisvoitot ja –tappiot sekä valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun velkainstrumentti kirjataan pois taseesta, siirretään käyvän arvon rahastoon kertynyt voitto tai tappio luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi vakuutustoiminnan sijoitustoiminnan nettotuottoihin, kun kyseessä on vakuutustoiminnan sijoitusvaroihin kuuluva erä.

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavien velkainstrumenttien kirjanpitoarvo sisältää odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän ja korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä korkotuottoihin. Myyntivoitot- ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat velkainstrumentit arvostetaan käypään arvoon ja mahdolliset käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Myös korkotuotot, rahastojen maksamat tuotot, valuuttakurssivoitot ja -tappiot sekä myyntivoitot ja –tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan kuinka rahoitusvaroja hallinnoidaan tietyn liiketoiminnallisen tavoitteen saavuttamiseksi. "Pidettävä" – liiketoimintamallissa rahoitusvarojen hallussapidon tavoite on sopimukseen perustuvien rahavirtojen kerääminen, "Yhdistelmä" – liiketoimintamallissa tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja että myymällä rahoitusvaroja, "Kaupankäynti" –liiketoimintamallissa tavoite saavutetaan käymällä aktiivista kauppaa rahoitusvaroilla. Liiketoimintamallia määrittäessä huomioidaan mm. miten rahoitusvarojen tuloksellisuutta arvioidaan, miten toiminnan riskejä hallitaan sekä kuinka usein ja paljon varoilla käydään kauppaa.

Rahavirtatestillä arvioidaan velkainstrumenttien rahavirtojen ominaispiirteitä. Mikäli sopimukseen perustuvat rahavirrat eivät muodostu yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksuista (perustyyppinen lainanantojärjestely), kyseinen instrumentti arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Jos rahavirrat ovat alttiita esimerkiksi osakehinnoille tai lainanottajan taloudelliseen tilanteeseen, kyseessä ei ole perustyyppinen lainanantojärjestely. Taalerilla tällaiset velkainstrumentit muodostuvat pääasiassa rahastosijoituksista, vaihtovelkakirjoista sekä voitonjako- ja pääomalainoista.

Sijoitukset oman pääoman ehtoiisiin instrumentteihin arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, jolloin käyvän arvon muutokset, osingot, korkotuotot, valuuttakurssivoitot ja –tappiot sekä myyntivoitot ja –tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Johto voi alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tehdä peruuttamattoman valinnan menettelystä, jonka mukaan käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin eikä niitä myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi. Tällöin osinkotuotot kirjataan tulosvaikutteisesti, mutta käyvän arvon muutokset, valuuttakurssivoitot ja –tappiot sekä myyntivoitot ja tappiot kirjataan laajaan tulokseen. Taalerin ei-strategiset sijoitukset arvostetaan kyseisellä menetelmällä käypään arvoon laajan tuloksen kautta ilman kierrätystä. Taalerilla ei ole merkittävästi ei-strategisia sijoituksia.

Sijoitukset rahoitusvaroihin kirjataan alun perin käypään arvoon, johon lisätään transaktiomenot, paitsi jos kyseessä on käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvara, jolloin transaktiomeno kirjataan kuluksi. Rahoitusinstrumenttien osto- ja myyntisopimuksia kirjattaessa on käytetty kaupantekopäivää kirjaamisperusteena.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahavarat, jotka konsernin taseessa vastaavat erää "Saamiset luottolaitoksilta", koostuvat vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja määräaikaistalletuksista.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin tai jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviin rahoitusvelkoihin. Konsernilla ei ole ollut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja tilikausilla 2018 tai 2019.

Muut lainat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon johon lisätään transaktiomenot. Myöhemmin muut lainat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon. Muut velat kirjataan pois taseesta, kun niiden velvoitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut.

Arvostus käypään arvoon

Konserni arvostaa yllä määritellyt rahoitusinstrumentit käypään arvoon joko taseessa tai liitetiedoissa. Konsernissa ei ole muita varoja tai velkoja jotka arvostetaan käypään arvoon. Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa. Toimivilla markkinoilla noteerattujen rahoitusinstrumenttien arvo määritellään arvostuspäivän hintanoteerausten perusteella ja ei-noteerattujen rahoitusinstrumenttien arvo omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Kaikki rahoitusinstrumentit, jotka on arvostettu käypään arvoon taseessa tai joiden käypä arvo esitetään liitetiedoissa, luokitellaan arvostustavan mukaisesti kolmeen eri hierarkiatasoon.

Tasolle 1 luokitellaan sellaiset instrumentit joiden käypä arvo perustuu täysin samanlaisten omaisuuserien noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne edustavat todellisia ja säännöllisesti toteutuvia toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatapahtumia. Rahoitusvarojen arvo määritellään sijoituksen tilinpäätöspäivänä noteeratun ostokurssin perusteella. Tason 1 instrumentit koostuvat pääasiassa noteeratuista osakesijoituksista, osake- ja korkorahastosijoituksista ja joukkovelkakirjasijoituksista jotka on luokiteltu käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Tasolle 2 luokitellaan sellaiset instrumentit joiden käyvät arvot perustuvat muihin tietoihin kuin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin jotka kyseiselle omaisuuserälle on todennettavissa joko suoraan tai epäsuorasti. Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot perustuvat merkittävältä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tasolle 3 luokitellaan sellaiset instrumentit joiden käypien arvojen määrittämisessä käytetään merkittäviä muita kuin havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Tason 3 instrumentit koostuvat pääasiassa noteeraamattomista oman pääoman ehtoisista sijoituksista. Kyseisten instrumenttien arvot perustuvat parhaaseen informaatioon, joka on kyseisissä olosuhteissa saatavilla. Useimmiten arvostus tehdään hankintahintaan tai hintatiedot saadaan kolmansilta osapuolilta. Arvostuksiin sisältyy paljon johdon harkintaa. Liitteessä 26 on kerrottu tarkemmin tasolle 3 luokiteltujen instrumenttien käytetyistä arvostusmenetelmistä.

Tilinpäätöksessä toistuvasti esitettävien omaisuuserien ja velkojen osalta konserni määrittää, milloin käypien arvojen hierarkiatasoilla on tapahtunut siirtoja, arvioimalla luokittelun uudelleen (perustuen alimmalla tasolla olevaan syöttötietoon, joka on merkittävä koko arvonmäärityksen kannalta) kunkin raportointikauden päättyessä.

Arvonalentuminen

Arvonalentumiset lasketaan odotettuihin luottotappioihin ("ECL") perustuvan mallin mukaan, jolloin arvonlennus kirjataan kaikista lainoista ja velkainstrumenteista, joita ei kirjata käypään arvoon tulosvaikutteisesti, sekä taseen ulkopuolisista vastuista.

Arvonalentuminen lasketaan sopimuskohtaisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD), tappio-osuuden (LGD), vastuumäärän (EAD) ja maturiteetin (M) tulona: $ECL = PD * LGD * EAD * M(\text{min } 1 \text{ tai } M)$.

Arvonalentumistestausta varten testattavat varat jaetaan kolmeen tasoon. Ensimmäisellä tasolla on instrumentit joiden luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi, toisella tasolla on instrumentit joiden luottoriski on lisääntynyt merkittävästi ja kolmannella tasolla on instrumentit joiden arvo on alentunut. Ensimmäisellä tasolla olevien instrumenttien osalta kirjataan vähennyserä, joka vastaa 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita. Toisella ja kolmannella tasolla olevien instrumenttien osalta kirjataan vähennyserä määrään, joka vastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Taaleri arvioi jokaisena raportointipäivänä onko arvopaperin luottoriski lisääntynyt merkittävästi verrattuna arvopaperin hankintahetkeen, ja määrittää tämän pohjalta odotettavissa olevan luottotappion määrän.

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen arvioidaan luottoluokituksen muutoksen (tai odotettavissa olevan muutoksen) perusteella; luottoluokituksen arvioidaan ottavan huomioon järkevän ja perusteltavissa olevan informaation tarvittavassa laajuudessa. Tämän lisäksi luottoriski arvioidaan kasvaneen merkittävästä, mikäli suoritus on yli 30 päivää myöhässä.

Luottoriskin arvioidaan lisääntyneen merkittävästi, kun vastapuolen luottoluokitus heikkenee seuraavasti:

- Investointitasolta eli AAA – (BBB-) -tasolta (BB-) -tasolle tai alle;
- BB+ - (BB-) -tasolta (B-) tasolle tai alle;
- B+ - (B-) –tasolta C -tasolle tai alle.

Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavien lainojen odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserä kirjataan lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi ja tuloslaskelman erään "Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoan kirjatuihin rahoitusvaroista". Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavien velkainstrumenttien ja lainojen odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserä kirjataan vähentämään käyvän arvon rahastoa ja tuloslaskelman erään "Vakuutustoiminnan nettotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot", kun kyseessä on vakuutustoiminnan sijoitusvaroihin kuuluva erä.

2.8 Vakuutustoiminnan varat ja velat

Vakuutussopimukset on käsitelty ja arvostettu IFRS 4 – standardin määritelmän mukaisesti. Määritelmän mukaan vakuutussopimukseen syntymiseen liittyy merkittävä vakuutusriski, joka on siirtynyt sopimuksen ostajalta sopimuksen myyjälle. Yhtiöllä ei ole IFRS 4 -standardin mukaisia rahoitussopimuksia jotka poikkeavat vakuutussopimuksista siinä, että niiden osalta sopimuksen antajalle siirtyy rahoitusriski, mutta ei merkittävää vakuutusriskiä.

Vakuutussopimusten osalta muodostuva velka lasketaan pääosin kansallisin laskentasäädoksin. Kansallisista säädoöksistä poiketen tasoitumäärä esitetään IFRS-standardien mukaisesti omissa pääomassa, laskennallisella verolla oikaistuna. Vakuutussopimuksista muodostuva velka muodostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vakuutusmaksuvastuu sisältää tilivuonna ja aikaisempina vuosina kertyneestä vakuutusmaksutulosta sen osan, jota vastaava riski kohdistuu tilivuoden jälkeiseen aikaan. Korvausvastuu koostuu kahdesta osasta: tilivuoden jälkeen yhtiön suoritettavaksi tulevista korvausmääristä, jotka aiheutuvat tiedossa olevista tilivuonna tai aikaisemmin sattuneista

vahingoista sekä tilastollisia menetelmiä hyödyntäen lasketusta varauksesta tuntemattomille vahingoille, joita ei ole vielä raportointihetkellä raportoitu vakuutusyhtiölle.

Vakuustoitominnan sijoitusomaisuus arvostetaan käypään arvoon laajan tuloksen kautta tai käypään arvoon tulosvai-
kutteisesti, riippuen liiketoimintamallista rahoitusvarojen hallinnoinnissa sekä kyseisten rahoitusvarojen rahavirtojen
ominaispiirteistä. Tarkemmat kirjausperiaatteet on esitelty kohdassa 2.7 Rahoitusvarat ja -velat.

Vakuutus sopimusten arvostaminen

Vakuutusmaksutuloon on kirjattu vakuutusmaksut niiltä vakuutus sopimuksissa sovituilta vakuutusmaksukausilta,
jotka ovat alkaneet tilikauden aikana. Vakuutusmaksutulosta on vähennetty luottotappiona ne vakuutusmaksusaami-
set, joista ei todennäköisesti saada suoritusta. Vakuutusmaksutulo sisältää vakuutusmaksun lisäksi perustamismak-
sut, järjestelypalkkiot, waiver-palkkiot ym. kertamaksut, vakuutusmaksujen palautukset ja luottotappiot. Koko vakuu-
tusmaksu kirjataan tulokseen pääsääntöisesti kerralla vakuutuksen alkamisajankohtana. Vakuutusmaksuvastuu sisäl-
tää tilivuonna ja aikaisempina vuosina kertyneestä vakuutusmaksutulosta sen osan, jota vastaava riski kohdistuu tili-
vuoden jälkeiseen aikaan. Vakuutusmaksuvastuu koostuu lähinnä täyte- ja rakennusvirhevakuutus sopimuksista, joi-
den vakuutuskausi on normaalisti pitempi kuin yksi vuosi.

Korvauskuluihin kirjataan tilikauden aikana maksetut korvaukset vahingon sattumisajankohdasta riippumatta. Makset-
tuihin korvauksiin kirjataan myös korvaustoiminnan hoitamisesta tilikauden aikana syntyneet liikekulut ja poistot ja
takaisinperinnästä aiheutuneet kulut. Takausvakuutus sopimuksen mukaisesti on vakuutusyhtiöllä vakuutus tapahtu-
man jälkeen oikeus vakuutus sopimuksen mukaisesti maksetun korvauksen takaisinperintään. Tällöin maksettua kor-
vausta voidaan oikaista ns. turvaavien vakuuksien määrällä. Tässä tapauksessa osa maksetusta korvauksesta kirja-
taan regressisaamisiin. Vakuutus korvauksiin perustuvat regressisaatatavat kirjataan Garantian kirjanpitoon sellaisiin
todennäköisiin arvoihin, joihin päädytään arviointihetkellä käytettävissä olevan parhaan mahdollisen tiedon perus-
teella. Saatavien arvostukset päivitetään tilinpäätöksen ja välitilinpäätöksen yhteydessä.

Jälleenvakuutussaamiset

Jälleenvakuutuksella tarkoitetaan IFRS 4 – standardin mukaisia vakuutus sopimuksia, jonka avulla vakuutusyhtiö voi
saada korvauksia toiselta vakuutusyhtiöltä vakuutus tapahtuman sattuessa. Yhtiö hyödyntää lainatakauksissa ns.
fakultatiivista jälleenvakuutusta niissä sopimuksissa, jotka ylittävät yhtiön määrittämän vakuutusrisikin omapidätys-
osuuden ja kun vakuuksia ei voida hyödyntää vakuutusrisikin pienentämisessä riittävästi. Kaupalliset takaukset on
pääosin jälleenvakuutettu ns. Quota Share jälleenvakuutuksella, jolloin kaikki kalenterivuoden aikana voimaan astu-
neet vakuutus sopimukset jälleenvakuutetaan. IFRS 4-standardin mukaisesti jälleenvakuuttajien osuus vastuuvasta-
käsittelään varoina. Mikäli korvattu vastuu on ollut jälleenvakuutettu, kirjataan jälleenvakuuttajan osuus maksetusta
korvauksesta samanaikaisesti omalle tililleen vähentämään korvauskulujen määrää sekä saamiseksi jälleenvakuutta-
jilta. Samoin takaisin perinnöistä tehdään jälleenvakuutettujen vastuiden osalta vastaavat kirjaukset.

Vakuutus sopimukseen liittyvän velan riittävyystesti

Tilinpäätöspäivänä arvioidaan vakuutus sopimukseen liittyvää velkaa kirjattaessa, taseeseen merkittävän velan riittä-
vyyttä. Testauksessa käytetään tarkasteluhetken arvioita vakuutus sopimusten tulevista rahavirroista.

2.9 Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet merkitään taseeseen, jos niiden hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja jos on toden-
näköistä, että niistä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi. Aineelliset hyödykkeet
merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenoon.
Aineelliset hyödykkeet koostuvat pääasiassa koneista ja kalustosta, jotka poistetaan neljässä vuodessa. Poistojen

tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi. Jos hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Omaisuuserien jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, ja niitä muutetaan tarvittaessa. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva arvioitu rahamäärä, kirjanpitoarvo alennetaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi välittömästi. Käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja –tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Voitot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja tappiot poistoissa ja arvonalentumisissa. Myyntivoitto tai –tappio määritetään myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenon erotuksena.

Aineellisten hyödykkeiden arvon alentuminen testataan, jos havaitaan viitteitä arvonalentumisesta. Hyödyke, jonka arvo on alentunut, kirjataan alas kerrytettävissä olevaan summaan, joka on sen käypä arvo vähennettynä myyntikustannuksilla tai sen korkeampi käyttöarvo.

2.10 Aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen, jos hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi. Muut aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenuon. Muina aineettomina hyödykkeinä on aktivoitu pääasiassa tietokoneohjelmistojen kehittämismenoja sekä lisenssejä, joiden taloudellinen vaikutusaika on 3-5 vuotta. Taseeseen ei ole merkitty sisäisesti aikaansaatuja aineettomia hyödykkeitä.

Käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja –tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Voitot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja tappiot poistoissa ja arvonalentumisissa. Myyntivoitto tai –tappio määritetään myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenon erotuksena.

Aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen testataan, jos havaitaan viitteitä arvonalentumisesta. Hyödyke, jonka arvo on alentunut, kirjataan alas kerrytettävissä olevaan summaan, joka on sen käypä arvo vähennettynä myyntikustannuksilla tai sen korkeampi käyttöarvo.

Liikearvo

Liikearvoon liittyvät laskentaperiaatteet on esitetty kohdassa 2.3 Liiketoimintojen yhdistäminen ja liikearvo.

2.11 Vuokrasopimukset

1.1.2019 konsernissa on siirretty soveltamaan IFRS 16 Vuokrasopimukset standardia. Vertailutietoja ei ole oikaistu. Vuonna 2018 sovelletut laatimisperiaatteet on esitetty viimeisenä kappaleessa 2.11. Vuokrasopimukset.

Taaleri kirjaa 1.1.2019 alkaen vuokrasopimuksen alkamisajankohtana käyttöoikeusomaisuuserän taseeseen. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan hankintamenuon, vähennettynä poistoilla ja mahdollisilla alaskirjauksilla ja oikaistuna mahdollisen vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisellä. Hankintameno sisältää alkuperäisen vuokrasopimusvelan ja mahdolliset alkuvaiheen välittömät menot sekä sopimuksen alkamisajankohtaan menneessä maksetut vuokrat vähennettynä mahdollisilla saaduilla vuokrasopimukseen liittyvillä kannustimilla. Vuokralle otetut käyttöoikeusomaisuuserät esitetään aineellisissa hyödykkeissä ja ne poistetaan vuokra-aikana tasapoistoina. Vuokra-aikana käytetään vuokrasopimuksen sitovaa voimassaoloaika. Mahdolliset jatko-optiot huomioidaan, jos johdon arvion mukaan on todennäköistä, että ne tullaan käyttämään.

Vuokrasopimuksen alkamisajankohtana kirjataan vuokrien nykyarvo taseeseen vuokrasopimusvelkana. Vuokrasopimusvelkaan sisällytetään kiinteät vuokramaksut vähennettyinä mahdollisilla kannustimilla, muuttuvat vuokramaksut, jotka on sidottu indeksiin tai hintatasoon, odotetut jäännösarvotakuut, osto-option toteutushinta, jos option käyttö on todennäköistä sekä sopimuksen päättämiseen liittyvät sanktiot, jos vuokra-ajassa on huomioitu päättämisoption käyttöä. Vuokrasopimusvelat esitetään muissa veloissa ja niihin liittyvät korkokulut korkokuluissa. Vuokrasopimusvelan arvostamisessa käypään arvoon käytetään Taalerin lisäluoton korkoa, jonka johto on määritellyt olevat Taalerin viimeisimmän liikkeeseen lasketun joukkovelkakirjalainan korko.

Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin (alle vuoden pituiset) ja vuokrasopimuksiin, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen (alle 5 000 euroa) Taaleri soveltaa poikkeusmenettelyä ja kirjaa vuokrat kuluksi tasaerinä vuokra-ajalla.

Ennen 1.1.2019 vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät olennaisilta osin vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Konsernilla ei ole rahoitusleasingsopimuksia.

2.12 Työsuhde-etuudet

Johdon pitkän aikavälin palkitseminen

Kaikki Taaleri-konsernin kokoaikaisessa työsuhteessa olevat työntekijät Suomessa (pl. konsernin toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, senior advisorit ja valvontatoiminnoissa työskentelevät, sekä Taaleri Kapitaali Oy:n, Energiasegmentin, vakuutusosakeyhtiö Garantian, ClarkApps Oy:n työntekijät) kuuluvat Taaleri-konsernin Palkkiorahastoon (Taaleri Palkkiorahasto hr.). Konsernin vuosipalkkiosta osa siirretään palkkiorahastoon ennakkoon määritettyjen kriteerien mukaisesti.

Konsernissa on käytössä henkilöstön pitkäaikaisia palkitsemisjärjestelmiä, jonka perusteella niihin kuuluvat henkilöt voivat saada Taaleri-osakkeina tai rahana selvitettävän palkkion ns. ansainta- ja sitouttamisjakson aikana suorittamastaan työsuorituksesta. Nämä palkitsemisohjelmat kirjataan suoritustavasta riippuen joko omana pääomana tai käteisvaroina maksettavina osakeperusteisina liiketoimina.

Omana pääomana maksettavat osakeperusteiset työsuhde-etuudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä. Kuluksi kirjattava määrä jaksetaan henkilöstökuluihin ja oman pääoman lisäykseksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Myös nettomääräisesti selvitettävissä järjestelyissä, joissa konsernilla on velvollisuus suorittaa ennakonpidätys maksettavasta palkkiosta, minkä vuoksi osa ansaitusta palkkiosta käytetään verojen maksuun, ansaittu palkkio käsitellään kokonaisuudessaan oman pääoman ehtoisena instrumenttina maksettavana etuutena huolimatta rahana maksettavasta vero-osuudesta.

Toteutettavien osakkeiden arvioitu lukumäärä tarkastetaan neljännesvuosittain. Alkuperäisiin arvioihin tehtävien tarkistusten mahdolliset vaikutukset kirjataan henkilöstökuluna tuloslaskelmaan, ja vastaava oikaisu tehdään omaan pääomaan.

Eläkkeet

Yhtiön henkilöstön ja johdon lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEl-vakuutuksilla. Yhtiön johdolle on otettu vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus. Konsernin kaikki eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Lakisääteisistä eläkejärjestelyistä johtuvat kulut kirjataan tuloslaskelman erään "Henkilöstökulut" ja vapaaehtoisista lisäeläkevakuutuksista johtuvat kulut kirjataan erään "Muut hallintokulut". Vakuutusmaksut maksetaan vakuutusyhtiölle ja kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä ei ole muita maksuvelvoitteita.

2.13 Ehdolliset velat

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Konsernin ehdolliset velat esitetään liitetietona.

2.14 Tuloverot ja laskennalliset verot

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Konsernissa merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät vakuutustoiminnan takausvastuun tasotusmäärän eliminoinnista ja sijoitusten arvostamisesta käypään arvoon. Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytyt.

2.15 Tuloutusperiaatteet

Varainhoitoliiketoiminnan tuloutusperiaatteet

Palkkiotuotot perustuvat esimerkiksi rahasto-osuuksiin, omaisuudenhoitoon, arvopaperivälitykseen ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuun. Taaleri-konsernin suurimmat palkkiotuotot muodostuvat rahasto-osuuksista ja omaisuudenhoidosta. Palkkiokuluihin on merkitty toiselle maksetut palkkiokulut niistä tuotoista, jotka on kirjattu palkkiotuottoihin. Varainhoidon palkkiot laskutetaan etukäteen kvartaaleittain ja jaksotetaan tuotoksi kuukausittain. Arvopaperivälityksen tapahtumat kirjataan kauppapäivämäärän mukaisesti. Edellä mainitut tuotot kirjataan palkkiotuottoihin.

Hankkeiden tuotot ja kulut kirjataan sillä tilikaudella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Lyhytaikaiset keskeneräiset hankekulut aktivoidaan taseeseen. Hankkeiden tuotot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja hankkeisiin kohdistuvat kulut vastaavasti liiketoiminnan muissa kuluissa.

Arvopaperikaupan nettotuottoihin kirjataan käyvän arvon muutos kaikista käypään arvoon tulosvaikutteiseksi luokitelluista rahoitusinstrumenteista. Valuuttakaupan nettotuottoihin kirjataan nettotulos valuutanvaihdosta, sekä varojen ja velkojen euroiksi muuntamisesta syntyneet positiiviset ja negatiiviset kurssierot.

Vakuutusliiketoiminnan tuloutusperiaatteet

Vakuutustoiminnan tuloutusperiaatteet on kuvattu kohdassa 2.8 Vakuutustoiminnan varat ja velat. Kaikki vakuutustoiminnan tuotot esitetään vakuutustoiminnan nettotuotoissa, paitsi käyvän arvon muutokset käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista rahoitusinstrumenteista, jotka esitetään laajassa tuloksessa.

Energialiiketoiminnan tuloutusperiaatteet

Energialiiketoiminnan palkkiotuotot perustuvat Energia-segmentin rahasto-osuuksiin. Energia-liiketoiminta kehittää myös hankkeita, jolloin hankkeiden tuotot ja kulut kirjataan sillä tilikaudella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida

luotettavasti. Keskenkäynteiset hankekulut aktivoidaan taseeseen. Palkkiokuluihin merkitään toiselle maksetut palkkiokulut niistä tuotoista, jotka on kirjattu palkkiotuottoihin.

Energialiiketoimintaan kuuluu myös tuulivoimaloiden käyttö- ja huoltopalvelut, joiden laskutus perustuu ennalta sovitun vuosimaksuun, joka tuloutetaan vuoden aikana ajan kuluessa.

Muut tuotot

Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista-ryhmään kirjataan pääsääntöisesti osinkotuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista sekä luovutusvoitot/-tappiot osakkuus- ja konserniyrityksistä. Osingot tuloutetaan pääsääntöisesti silloin, kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt osingonjakopäätöksen.

Korkotuotot – ja kulut kirjataan suoriteperusteisesti korollisista omaisuus- ja velkaeristä. Saamisen hankintamenon ja sen nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuottoihin ja velasta saadun määrän ja sen nimellisarvon erotus korkokuluihin. Kiinteäkorkoisten joukkovelkakirjalainojen nimellisarvon ja hankintahinnan välinen erotus jaksotetaan lainan juoksuajalle korkotuottoihin ja -kuluihin.

Korkotuottojen ja – kulujen kirjaamisessa on noudatettu efektiivisen koron menetelmää sopimuksen juoksuajalle. Efektiivisen korkokannan määrittelyssä on arvioitu rahoitusinstrumentin odotettavissa olevaa juoksuajaa ja arvioitu rahavirrat ottamalla huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusehdot. Saadut palkkiot, transaktiomenot ja mahdolliset yli- tai alikurssit, jotka ovat kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, on huomioitu korkotuottojen ja -kulujen kirjaamisessa.

2.16 Oma pääoma

Konserni luokittelee liikkeeseen laskemansa instrumentit niiden luonteen perusteella joko omaksi pääomaksi tai vieraaksi pääomaksi (rahoitusvelaksi). Oman pääoman ehtoinen instrumentti on mikä tahansa sopimus, joka osoittaa oikeutta osuuteen yhteisön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseenlaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä. Jos yhtiö hankkii takaisin omia oman pääoman ehtoisia instrumenttejaan, näiden instrumenttien hankintameno vähennetään omasta pääomasta.

2.17 Liikevoitto ja liikevaihto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen – standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihdosta vähennetään palkkio- ja korkokulut, vähennetään hallintokulut, lisätään negatiivisen liikearvon tuloutus, vähennetään poistot ja arvonalentumiset, vähennetään liiketoiminnan muut kulut ja lisätään osuus osakkuusyrityksen tuloksesta. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Liikevaihtoon sisältyvät tuotot on esitetty bruttona, paitsi arvopaperi- ja valuuttakaupan tuotot, jotka esitetään nettona oikeamman kuvan antamiseksi.

2.18 Johdon harkintaa edellyttävät laatumisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatumisperiaatteiden soveltamisessa.

Vuoden 2015 Vakuutusosakeyhtiö Garantian hankintaan ja maksettua kauppahintaan verrattuna yhtiön todelliseen markkina-arvoon sisältyy epävarmuutta ja johdon tekemää arviota. Konserni on arvostanut hankitun yhtiön varat ja

velat parhaimman arvion mukaan markkina-arvoon, mutta tulevista takaustappioista erityisesti heikossa markkinatilanteessa liittyy suurta epävarmuutta. Vaikka hankinnan yhteydessä 31.3.2015 kirjattiin 28,6 miljoonan euron negatiivinen liikearvo, ei tämä tarkoita ettei myönnettyistä takauksista hankintahetkellä voisi syntyä yhtiölle tulevaisuudessa takaustappioita. Hankintahetkellä yhtiöllä ei ollut tiedossa takaustappioita joita yhtiö ei olisi huomionnut taseessaan, eikä yleisiä kohdistamattomia varauksia saa IFRS:n mukaan tehdä.

Garantian harjoittamaan takausliiketoiminnan vastuun määrittämiseen sisältyy useita harkinnanvaraisia tekijöitä ja epävarmuustekijöitä. Ulkoista toimintaympäristöä koskevien oletusten lisäksi arviointi pohjautuu pääosin omien vahinkotilastojen vakuutusmatemaattiseen analysointiin. Johdon harkintaa edellytetään erityisesti riskien ja liiketoiminnan vaatiman pääoman määrittämiseen, riskien hinnoitteluun kannattavuus- ja vakavaraisuustavoitteiden mukaisesti sekä vakuutussovimusten vaatiman veloitteiden täyttämiseen ja arvioitaessa jo sattuneiden vahinkojen korvausmenoa.

Strukturoituihin yhteisöihin tehtyjen sijoitusten tuottaman määräysvallan tarkastelussa arvioidaan sijoittajan valtaa ohjata sijoituskohteen merkityksellisiä toimintoja sekä sijoittajan altistumista muuttuville tuotoille. Merkityksellisiä toimintoja koskevan vallan ja muuttuville tuotoille altistumisen tarkastelu sisältää harkintaa. Määräysvallan syntymistä arvioidaan tarkemmin, kun sijoituksen tuottama osuus sijoituskohteen nettovarallisuudesta ja tuotosta ylittää 20 %. Sijoituskohte yhdistellään tytäryrityksenä viimeistään silloin kun konsernin osuus yhtiön muuttuvasta tuotosta on merkittävä ja muuttuvan tuoton ja vallan välillä todetaan yhteys.

Vuoden 2018 hankittujen yhtiöiden, Evervest Oy:n ja Suomen Vuokravastuu Oy:n hankittujen yksilöitävissä olevien varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen määrittämisessä ja arvostamisessa on käytetty johdon harkintaa, mikä on vaikuttanut kirjatun liikearvon määrään.

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitun liiketoimintojen arvot perustuvat arvioihin liiketoiminnan tulevasta kehityksestä, arvioiduista rahavirroista sekä käytettävästä diskonttokorosta. Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvonalentumistestauksessa määriteltävä kerrytettävissä oleva rahamäärä pohjautuu usein käyttöarvoon, jonka laskemisessa on tehtävä arvioita tulevista rahavirroista ja käytettävän diskonttokoron suhteen.

Johdon harkintaa on käytetty Varainhoito- ja Energia-segmentin keskeneräisten hankkeiden arvostuksessa. Aktiivisiin hankkeisiin liittyvät ulkoiset kulut ja hankkeiden tekniseen työhön liittyviä henkilöstökuluja on aktivoitu taseeseen, mikäli hankkeen nettohyötyarvo on arvioitu positiiviseksi. Hankkeen kulut on kirjattu tulosta vaikutteisesti, mikäli hanke on päättynyt tai sen nettohyötyarvo on arvioitu negatiiviseksi.

Rahoitusvarojen luokittelussa ja arvostuksessa vaaditaan johdon harkintaa, mm. kun arvioidaan onko jokin oman pääoman ehtoinen instrumentti strateginen vai ei-strateginen, jonka perusteella instrumentti arvostetaan joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti tai käypään arvoon laajan tuloksen kautta ilman kierrätystä. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittely vaatii johdon harkintaa, mm. arvonalentumismallien ja niiden parametrien arviointimenetelmien valinnoissa.

Johdon on arvioitava, milloin rahoitusinstrumenttien markkinat eivät ole toimivat. Kun rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmän avulla, johdon harkintaa tarvitaan tällöin sovellettavan arvostusmenetelmän valintaan. Pääomarahastosijoitusten sekä noteeraamattomien osakkeiden ja osuuksien käypään arvon määrittämisessä on käytetty kansainvälisiä arviointistandardeja (IVS) ja niiden sovellutuksiin perustuvia arvonmäärittämenetelmiä. Arvonmäärittäykset huomioivat useita eri tekijöitä, kuten milloin ja mihin hintaan sijoitus tehtiin, noteerattujen verrokkiyhtiöiden kurssikehitys, paikalliset markkinaolosuhteet kyseessä olevalla toimialalla sekä toteutunut että ennustettu operatiivinen tulos ja lisäinvestoinnit. Arvoanalyysit on laadittu yleensä kassavirtapohjaista tuottoarvomenetelmää sekä markkinaperusteista vertailevaa arvonmäärittäystä käyttäen valmiille hankkeille. Keskeneräiset hankerahastot on arvostettu niiden hankintahintaan tai sitä alempaan käypään arvoon. Arvonmäärittämisessä joudutaan tekemään arvioita ja käyttämään johdon harkintaa. Epälikvidien sijoitusten osalta ei ole varmuutta että realisoidessa sijoitus saadaan rahoitusinstrumentin käypä arvo.

Johdon harkintaa on käytetty osakeperusteisten palkitsemisjärjestelyiden osalta synteettisten optioiden arvon määrittämisessä ja näistä konsernille kohdistuvaa kuluja arvioitaessa. Synteettisten optioiden arvioidusta kulukirjauksesta on täten myös kirjattu laskennallista veroa tulokseen ja laskennallista verosaamista taseeseen.

Laskennallista veroa on kirjattu Garantian tasoitusmäärästä, jonka suuruus perustuu johdon vahvistamiin vahinkotilastoihin ja arvioituihin tuleviin vahinkoihin, joihin liittyy harkintaa. Tasoitusmäärää laskettaessa käytetään johdon harkintaa kauden vahinkosuhteen vertailussa pitkän ajan odotettuun keskiarvoon, minkä perusteella tasoitusmäärää joko kasvatetaan tai puretaan tulosvaikutteisesti mikä puolestaan vaikuttaa suoraan laskennallisen verovelan suuruuteen.

2.19 Sovelletut uudet ja uudistetut standardit

Konserni on soveltanut 1.1.2019 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja, joilla on ollut vaikutusta tilinpäätökseen:

- IFRS 16 Vuokrasopimukset tuli sovellettavaksi 1.1.2019. Standardi korvasi IAS 17 standardia. Uuden standardin seurauksena lähes kaikki vuokrasopimukset on merkitty taseeseen, sillä operatiivisia vuokrasopimuksia ja rahoitusleasingsopimuksia ei enää erotella. Uuden standardin mukaan kirjataan käyttöomaisuuserä (oikeus käyttää vuokrattua hyödykettä) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka. Ainoita poikkeuksia ovat lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset.
- IFRS -standardeihin tehdyt parannukset. Vuosittain tehdyt parannukset standardeihin kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta niillä ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Taaleri on soveltanut IFRS 16 -standardia 1.1.2019 alkaen rajoitetusti takautuvasti siten, ettei vertailutietoja ole oikaistu. Vuokrasopimusvelka on kirjattu aiemmin operatiivisina käsitellyistä vuokrasopimuksista. Vuokrasopimusvelka vastaa jäljellä olevien vuokrien nykyarvoa, joka on diskontattu Taalerin lisäluoton korolla. Vastaava käyttöoikeusomaisuuserä on kirjattu yhtä suurena kuin vuokrasopimusvelka oikaistuna etukäteen maksetuilla tai siirtyvillä vuokrilla.

Siirtymähetkellä 1.1.2019 Taalerilla oli 6 019 tuhannen euron edestä ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavia vähimmäisvuokria. Tästä 142 tuhatta euroa koski lyhytaikaisia ja 89 tuhatta euroa arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevia vuokrasopimuksia, joiden osalta vuokrat kirjataan kuluksi tasaerinä vuokra-ajalla. Jäljelle jääviä maksettavia vähimmäisvuokria oli 5 788 tuhatta euroa ja diskonttauksen jälkeen Taaleri on kirjannut 1.1.2019 taseeseen käyttöoikeusomaisuuseriä 5 323 tuhannen euron edestä ja vuokravelkoja 5 323 tuhannen euron edestä. Käyttöoikeusomaisuuserät koostuvat pääasiassa vuokratuista toimitiloista. Diskonttauskorkona on käytetty Taalerin lisäluoton korkoa 4,25 %.

Taseen alkusaldojen muuntolaskelma

Johtuen IFRS 16 Vuokrasopimukset –standardin käyttöönotosta Taalerin taseen alkusaldot ovat muuttuneet seuraavasti.

Vastaavaa, 1 000 euroa	31.12.2018	IFRS 16	1.1.2019
Saamiset luottolaitoksilta	26 133		26 133
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	9 379		9 379
Osakkeet ja osuudet	12 424		12 424
Myytävänä olevaksi luokitellut omaisuuserät	12 007		12 007
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyryksissä	6 140		6 140
Vakuutustoiminnan varat	133 634		133 634
Vakuutustoiminnan saamiset	1 802		1 802
Sijoitusomaisuus	131 832		131 832
Aineettomat hyödykkeet	6 575		6 575
Liikearvo	5 097		5 097
Muut aineettomat hyödykkeet	1 479		1 479
Aineelliset hyödykkeet	692	5 323	6 015
Omassa käytössä olevat kiinteistöt	-	4 846	4 846
Muut aineelliset hyödykkeet	692	477	1 169
Muut varat	6 540		6 540
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	22 163		22 163
Laskennalliset verosaamiset	2 322		2 322
	238 009	5 323	243 333

Vastattavaa, 1 000 euroa	31.12.2018	IFRS 16	1.1.2019
VIERAS PÄÄOMA	115 628	5 323	120 951
Velat luottolaitoksille	6 996		6 996
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	54 815		54 815
Vakuutustoiminnan velat	23 293		23 293
Muut velat	2 882	5 323	8 206
Siirtovelat ja saadut ennakot	12 999		12 999
Laskennalliset verovelat	14 643		14 643
OMA PÄÄOMA	122 381	-	122 381
Osakepääoma	125		125
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	35 814		35 814
Käyvän arvon rahasto	-2 414		-2 414
Muuntoero	21		21
Edellisten tilikausien voitto(tappio)	65 547		65 547
Tilikauden tulos/emoyhtiön omistajien osuus	21 626		21 626
Määräysvallattomien omistajien osuus pääomista	1 662		1 662
	238 009	5 323	243 333

2.20 Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit

Useat uudet standardit, standardien muutokset ja tulkinnat tulevat voimaan vasta myöhemmin kuin 1.1.2019 alkavilla tilikausilla, eikä niitä ole sovellettu tätä konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Seuraavilla uudistuksilla oletetaan olevan joitakin vaikutuksia Taalerin tilinpäätökseen:

IFRS 17 Vakuutussopimukset julkaistiin toukokuussa 2017 ja se tulee sovellettavaksi 1.1.2022. Standardi korvaa IFRS 4 standardia. Uuden standardin tavoitteena on antaa nykyistä parempaa tietoa vakuutusyhtiön taloudellisesta asemasta ja kannattavuudesta. Tarkoituksena on lisätä läpinäkyvyyttä ja parantaa yhtiöiden tilinpäätösten vertailukelpoisuutta. IFRS 17 mukainen laskenta eroaa jossain määrin nykyisestä vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuslaskennassa käytettävän Solvenssi II:n laskennasta, jonka johdosta vastuuelka on laskennoissa keskenään erisuuruinen. IFRS 17 -standardi yhtenäistää vakuutussopimuksia koskevaa vakuutusvastuun laskentaa, niin että se ei enää salli kansallisia vakuutusvastuun laskentasääntöjä. IFRS-tilinpäätöksessä vakuutusvastuun arvostus muuttuu käyvän arvon mukaiseksi. Konsernissa arvioidaan parhaillaan standardin käyttöönoton vaikutuksia. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Millään muulla jo julkaistulla mutta ei vielä voimassa olevalla IFRS-standardilla tai IFRIC-tulkinnalla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konserniin.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

3 PALKKIOTUOTOT

1.1.-31.12.2019, 1 000 euroa	VARAIN- HOITO	RAHOITUS	ENERGIA	TASESIJOI- TUKSET	YHTEENSÄ
Jatkuvat palkkiot	36 276	-	4 555	33	40 864
Tuottosidonnaiset palkkiot	5 188	-	-	-	5 188
Yhteensä	41 464	-	4 555	33	46 052

1.1.-31.12.2018, 1 000 euroa	VARAIN- HOITO	RAHOITUS	ENERGIA	TASESIJOI- TUKSET	YHTEENSÄ
Jatkuvat palkkiot	34 357	72	1 854	1 246	37 529
Tuottosidonnaiset palkkiot	8 102	-	-	-	8 102
Yhteensä	42 459	72	1 854	1 246	45 631

4 VAKUUTUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Vakuutusmaksutuotot, netto		
Vakuutusmaksutulo	19 791	17 377
Jälleenvakuuttajien osuus	-1 009	-1 035
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-5 629	-4 205
Jälleenvakuuttajien osuus	254	140
Yhteensä	13 406	12 277
Vakuutuskorvaukset, netto		
Maksetut korvaukset	-482	147
Jälleenvakuuttajien osuus	403	241
Korvausvastuun muutos	-3 084	1 170
Jälleenvakuuttajien osuus	1 802	-815
Yhteensä	-1 361	744
Vakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot		
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	2 366	2 670
Korkotuotot	2 071	1 130
Myyntivoitot ja -tappiot	353	1 713
Muut	-58	-172
-josta odotettavissa olevien luottotappioiden muutos	-58	-172
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	6 842	-3 405
Rahoitusvarat, jotka on arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti		
Käyvän arvon muutos	4 761	-5 937
Osingot ja voitto-osuudet	1 873	1 648
Myyntivoitot ja -tappiot	209	884
Yhteensä	9 208	-734
Vakuutustoiminnan nettotuotot yhteensä	21 253	12 287

5 ARVOPAPERIKAUPAN JA VALUUTTATOIMINNAN NETTOTUOTOT

Arvopaperikaupan nettotuotot, 1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		
Rahoitusvarat, jotka on arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-955	-3 125
Yhteensä	-955	-3 125

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot, 1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Arvopaperikaupan nettotuotot lajeittain		
Osakkeista ja -osuuksista	-955	-3 125
Myyntivoitot ja -tappiot	308	28
Käyvän arvon muutokset	-1 263	-3 153
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	-955	-3 125
Valuuttatoiminnan nettotuotot	816	311
Yhteensä	-139	-2 814

6 TUOTOT OMAN PÄÄOMAN EHTOISISTA SIIJOITUKSISTA

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	901	358
Osinkotuotot	73	
Myyntivoitot ja -tappiot	829	358
Myytävänä olevaksi luokitelluista omaisuuseristä	-4 267	-
Osinkotuotot	74	
Käyvän arvon muutos	-4 341	-
Osakkuusyrityksistä	508	13 717
Luokittelumuutos myytävänä olevaksi	-	8 662
Myyntivoitot ja -tappiot	508	5 055
Konserniyrityksistä	1 046	-2 240
Arvonalentumiset	-	-2 240
Myyntivoitot ja -tappiot	1 046	-
Yhteensä	-1 812	11 835

7 KORKOTUOTOT

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Korkotuotot muista lainoista ja saamisista		
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 167	670
Saamistodistuksista	51	-
Muut korkotuotot	17	8
Yhteensä	1 235	678

Korkotuotot eivät sisällä tuottoja rahoitusvaroista, joiden arvo on alentunut.

8 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Vuokratuotot	8	4
Hankkeiden myynnit	-	4 294
Muut tuotot	610	598
Yhteensä	619	4 896

9 PALKKIOKULUT

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Varainhoidon palkkiokulut	4 835	5 580
Muut palkkiokulut	567	194
Yhteensä	5 401	5 774

10 KORKOKULUT

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Korkokulut muista veloista		
Veloista luottolaitoksille	629	286
Saamisista luottolaitoksilta	15	10
Liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	2 342	2 645
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	154	-
Muut korkokulut	2	3
Yhteensä	3 142	2 943

11 HENKILÖSTÖKULUT

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Palkat ja palkkiot	19 612	16 926
-josta muuttuvat palkkiot	3 859	794
Eläkekulut - maksupohjaisista järjestelyistä	3 297	3 430
Osakeperusteiset maksut	850	1 561
Käteisvaroina maksettavat	850	1 561
Muut henkilösivukulut	437	-181
Yhteensä	24 197	21 735

12 MUUT HALLINTOKULUT

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
ICT kulut	3 719	3 591
Markkinointi ja viestintäkulut	1 908	1 491
Muut kulut	3 897	3 349
Yhteensä	9 523	8 430

13 POISTOT JA ARVONALENTUMISET AINEELLISISTA JA AINEETOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Aineettomat hyödykkeet		
Suunnitelman mukaiset poistot	978	893
Aineelliset hyödykkeet		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 685	288
Yhteensä	2 663	1 181

14 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Toimitila- ja muut vuokratulot	601	2 021
Ulkopuoliset palvelut	3 419	3 772
Laitevuokrat ja leasing	162	366
Yhtiön tilintarkastajille maksetut palkkiot	349	228
Tilintarkastuspalkkiot	284	147
Veropalvelut	37	48
Muut	28	33
Muut kulut	698	2 004
Yhteensä	5 229	8 390

15 ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT

1 000 euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta ¹⁾	Yhteensä
ECL 1.1.2019	39	376	415
Hankinnasta johtuvat lisäykset	628	63	692
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-3	-44	-47
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	-	40	40
Tulosvaikutus yhteensä	626	58	684
ECL 31.12.2019	665	434	1 099

1 000 euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta ¹⁾	Yhteensä
ECL 1.1.2018	71	204	275
Hankinnasta johtuvat lisäykset	5	185	190
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-56	-58	-114
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	-	44	44
Tulosvaikutus yhteensä	-51	172	121
Yrityskaupasta johtuvat lisäykset	19	-	19
ECL 31.12.2018	39	376	415

Kaikki ECL laskennassa olevat rahoitusvarat ovat tasolla 1, eli luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi. Esitettävillä kausilla ei ole realisoitunut luottotappioita.

1) Odotettavissa olevat luottotappiot käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista velkapapereista kohdistuvat kokonaisuudessaan vakuustoitintaan, joten odotettavissa oleva luottotappio kirjataan erään Vakuustoitinnan nettotuottojen erään Sijoitustoiminnan nettotuotot. Ks. liite 4.

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Luottotappioksi kirjattuihin lainoihin saadut suoritukset	68	-
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos	-626	51
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoon kirjatusta rahoitusvaroista	-557	51

16 TULOVEROT

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Tilikauden tuloksesta	4 842	3 847
Aikaisempien kausien verot	13	8
Laskennalliset verot	124	-1 597
Yhteensä	4 979	2 258

Tuloslaskelman verojen täsmäytys voittoon ennen veroja	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liikevoitto (voitto ennen veroja)	16 458	23 895
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla (20 %)	3 292	4 779
Verovapaat tuotot	-143	-2 827
Vähennyskeltottomat kulut	1 811	873
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	177	-321
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-226	-176
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta veroilla vähennettynä	-7	-43
Verot aikaisemmilta tilikausilta	89	-8
Muut erät	-14	-20
Verot tuloslaskelmassa	4 979	2 258

Efektiivinen verokanta vuonna 2019 oli 30 % (2018: 9 %).

17 MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	1.1.-31.12.2019			1.1.-31.12.2018		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
1 000 euroa						
Käyvän arvon rahaston muutos	1 847	-368	1 478	-1 721	343	-1 378
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi	1 837	-367	1 470	-1 690	338	-1 352
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	10	-1	9	-31	5	-26
Muuntoerot	215	-	215	21	-	21
Yhteensä	2 062	-368	1 693	-1 700	343	-1 356

18 OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos vuoden aikana ulkona olleiden osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla – lukuun ottamatta yhtiön hallussaan pitämiä omia osakkeita (liite 37 Oma pääoma).

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tulos jatkuvista toiminnoista	11 078	21 626
Yhteensä	11 078	21 626
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo (tuhatta kpl)	28 306	28 306
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	0,39	0,76

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos lasketaan oikaisemalla ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettua keskiarvoa siten, että kaikki laimentavat potentiaaliset kantaosakkeet oletetaan vaihdetuiksi osakkeisiin. Konsernin laimentavat potentiaaliset kantaosakkeet ovat osakkeina maksettavia osakeperusteisia kannustinjärjestelyjä (optioita) ja ne huomioidaan laimennettua osakekohtaista tulosta laskettaessa optioiden tavoin myöntämispäivästä lähtien.

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tulos jatkuvista toiminnoista	11 078	21 626
Yhteensä	11 078	21 626
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo (tuhatta kpl)	28 306	28 306
Osakeoptioiden laimentava vaikutus (tuhatta kpl)	541	214
Osakemäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa (tuhatta kpl)	28 847	28 520
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa)	0,38	0,76

TASEEN LIITETIEDOT

19 SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Vaadittaessa maksettavat	29 102	26 060
Kotimaisilta luottolaitoksilta	28 064	25 250
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	1 038	810
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	-	73
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	-	73
Yhteensä	29 102	26 133

Saamiset luottolaitoksilta vastaavat konsernin rahavaroja kokonaisuudessaan. Rahavarat ovat kaikki konsernin käytettävissä.

20 SAAMISET YLEISÖLTÄ JA JULKISYHTEISÖILTÄ

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Muut kuin vaadittaessa maksettavat		
Yritykset ja asuntoyhteisöt	6 691	7 930
Kotitaloudet	426	272
Ulkomaat	1 177	1 177
Yhteensä	8 294	9 379

Konsernilla on 5,5 milj.euron (5,6 milj. euron) edestä saamia, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla. Tiedot kirjatuista arvon alentumistappioista esitetään tuloslaskelman liitteessä 15. Saamisten maturiteetit on esitetty liitteessä 38.

21 SAAMISTODISTUKSET

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat		
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat		
Muut saamistodistukset (ei julkisesti noteerattu)	1 498	-
Yhteensä	1 498	-

22 OSAKKEET JA OSUUDET

Osakkeet ja osuudet, 1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	8 736	11 947
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	496	478
Yhteensä	9 232	12 424
- joista julkisesti noteeratut osakkeet	40	36
- joista rahasto-osuudet	475	6 367
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriyksissä, 1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Hankintameno	6 763	6 652
Osuus osakkuusyriyksen tuloksesta	-339	-513
Yhteensä	6 423	6 140
Yhteensä	15 655	18 564

23 MYYTÄVÄNÄ OLEVAKSI LUOKITELLUT OMAISUUSERÄT

Myytävänä olevaksi luokitellut omaisuuserät, 1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	7 666	12 007
Yhteensä	7 666	12 007

Taalerin osakkuusyhtiö Fellow Finance Oyj:n listautuessa First Northille lokakuussa 2018 Taaleri Oyj myi 813 262 yhtiön osaketta. Taalerin omistus laski näin ollen 25,9 prosenttiin 45,7 prosentista. Taaleri kirjasi kyseisestä myynnistä 5.156 tuhannen euron myyntivoiton. Annin jälkeen Taaleri Oyj:n hallitus päätti myydä loput Taaleri Oyj:n suorassa omistuksessa olevista osakkeista Fellow Finance Oyj:ssä ja omistus luokiteltiin myytävänä olevaksi omaisuuseräksi. Luokittelumuutoksen yhteydessä kirjattiin kertaluontoinen 8.662 tuhannen euron arvonkorotus osakkeista. Fellow Finance on osa Tasesijoituksia. Osakeposition myyntiä edistetään vuoden 2020 aikana.

24 VAKUUTUSTOIMINNAN VARAT JA VELAT

Vakuutustoiminnan varat, 1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Sijoitusomaisuus		
Lainat ja muut saamiset	125 138	114 948
Osakkeet ja osuudet	23 525	16 884
Yhteensä	148 662	131 832
Vakuutustoiminnan saamiset		
Ensivakuutustoiminnasta	1 335	669
Jälleenvakuutustoiminnasta	3 328	1 133
Yhteensä	4 663	1 802
Yhteensä	153 325	133 634

Vakuutustoiminnan velat, 1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Vakuutusmaksuvastuu	26 752	21 123
Korvausvastuu	4 964	1 880
Velat ensivakuutustoiminnasta	61	1
Velat jälleenvakuutustoiminnasta	526	289
Yhteensä	32 303	23 293

25 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

Rahoitusvarat ja -velat 31.12.2019, 1 000 euroa

Rahoitusvarat	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat		Yhteensä	Käypä arvo
		Oman pääoman ehtoiset ³⁾	Muut	Oman pääoman ehtoiset	Muut		
Saamiset luottolaitoksilta ¹⁾	29 102					29 102	29 102
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 060				6 234	8 294	10 509
Saamistodistukset	1 498					1 498	1 730
Osakkeet ja osuudet		496		8 260	475	9 232	9 232
Vakuutustoiminnan varat			76 992	52 642	19 028	148 662	148 662
Muut rahoitusvarat	27 046					27 046	
Rahoitusvarat yhteensä	59 706	496	76 992	60 902	25 738	223 835	
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä						6 423	
Muut kuin rahoitusvarat						39 442	
Varat yhteensä 31.12.2019						269 700	

Rahoitusvelat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		Muut velat	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille			25 929	25 929	26 830
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ²⁾			34 875	34 875	35 967
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			14 825	14 825	15 154
Muut rahoitusvelat			18 462	18 462	
Rahoitusvelat yhteensä			94 090	94 090	
Muut kuin rahoitusvelat				49 881	
Velat yhteensä 31.12.2019				143 971	

Rahoitusvarat ja -velat 31.12.2018, 1 000 euroa

Rahoitusvarat	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat		Yhteensä	Käypä arvo
		Oman pääoman ehtoiset ³⁾	Muut	Oman pääoman ehtoiset	Muut		
Saamiset luottolaitoksilta ¹⁾	26 133					26 133	26 133
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	3 425				5 953	9 379	12 346
Osakkeet ja osuudet		478		5 580	6 367	12 424	12 424
Vakuutustoiminnan varat			80 014	39 475	12 342	131 832	131 832
Muut rahoitusvarat	10 537					10 537	
Rahoitusvarat yhteensä	40 095	478	80 014	45 055	24 663	190 305	
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä						6 140	
Muut kuin rahoitusvarat						41 564	
Varat yhteensä 31.12.2018						238 009	

Rahoitusvelat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		Muut velat	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille			6 996	6 996	7 153
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ²⁾			54 815	54 815	56 941
Muut rahoitusvelat			13 991	13 991	
Rahoitusvelat yhteensä			75 802	75 802	
Muut kuin rahoitusvelat				39 826	
Velat yhteensä 31.12.2018				115 628	

1) Saamiset luottolaitoksien osalta on katsottu kirjanpitoarvon olevan paras arvio niiden käyvistä arvosta.

2) Yleiseen liikkeeseen laskettuihin velkakirjoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenuun.

3) Konsernin ei-strategiset sijoitukset luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviksi. Tällöin osinkotuotot kirjataan tulosvaikutteisesti, mutta käyvän arvon muutokset, valuuttakurssivoitot ja -tappiot sekä myyntivoitot ja tappiot kirjataan laajaan tulokseen. Muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja eriä ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi. Toimiva johto määrittelee instrumenttikohtaisesti, mitkä instrumentit käsitellään ei-strategisina. Tähän ryhmään lukeutuu euromääräisesti pienet yhtiömiespanokset pääomarahastoliiketoimintaan liittyviin kommandiittiyhtiöihin, sekä osakesijoitukset yhtiöihin joita ei katsota läheisesti liittyvän konsernin strategiaan. Ei-strategisten sijoitusten käypä arvo 31.12.2019 oli 496 (31.12.2018 478) tuhatta euroa, eikä mistään ei-strategisesta sijoituksesta ole kirjattu osinkotuottoja tilikausilla 2019 tai 2018. Tilikauden aikana ei-strategisia sijoituksia ei ole kirjattu taseesta pois.

26 KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT RAHOITUSINSTRUMENTIT

Varojen käyvät arvot 31.12.2019, 1 000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta		29 102		29 102
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		9 815	694	10 509
Saamistodistukset		1 730		1 730
Osakkeet ja osuudet	516		8 716	9 232
Vakuustoitominnan varat	144 166	-	4 496	148 662
Yhteensä	144 682	40 647	13 907	199 235

Velkojen käyvät arvot 31.12.2019, 1 000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		26 830		26 830
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		35 967		35 967
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		15 154		15 154
Yhteensä		77 951		77 951

Varojen käyvät arvot 31.12.2018, 1 000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta		26 133		26 133
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		11 948	398	12 346
Osakkeet ja osuudet	6 403		6 022	12 424
Vakuustoitominnan varat	127 290		4 542	131 832
Yhteensä	133 692	38 081	10 961	182 735

Velkojen käyvät arvot 31.12.2018, 1 000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		7 153		7 153
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		56 941		56 941
Yhteensä		64 094		64 094

Hierarkiatasot

Taso 1: Käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Käyvät arvot perustuvat muihin tietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle on todennettavissa joko suoraan (ts. hinnoista) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä Taaleri-konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden tiedot perustuvat merkittäviltä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Taso 3: Käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin tietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon. Pääosin tason 3 omaisuuserät on arvostettu joko kassavirtapohjaista tuottoarvomenetelmää käyttäen tai mikäli on arvioitu, että käypää arvoa ei voida riittävällä tarkkuudella määrittellä, hankintahintaan.

Tasolle 3 luokitellut omaisuuserät

Tasolle 3 luokitellut omaisuuserät koostuvat noteeraamattomista pääomarahasto-osuuksista ja voitonjakolainoista, osakkeista sekä saamistodistuksista. Pääomarahasto-osuudet on arvostettu pääasiallisesti viimeisimpään hallinnointiyhtiöltä saatuun käypään arvoon. Noteeraamattomat osakkeet on arvostettu joko kassavirtapohjaista tuottoarvomenetelmää käyttäen tai mikäli on arvioitu, että käypää arvoa ei voida riittävällä tarkkuudella määrittellä, hankintahintaan.

Täsmäytyslaskelma tasolle 3 luokitelluista omaisuuseristä, 1 000 euroa	1.1.- 31.12.2019	1.1.- 31.12.2018
Käypä arvo 1.1.	10 961	10 074
Ostot	14 376	4 380
Myyntit ja vähennykset	-10 073	-1 269
Käyvän arvon muutos - tuloslaskelma	-1 361	-2 799
Käyvän arvon muutos - laaja tuloslaskelma	4	-31
Osakkuusyhtiön tai tytäryhtiön muuttuminen sijoitukseksi	-	607
Käypä arvo kauden lopussa	13 907	10 961

Raportointikauden lopussa hallussa olevista tasolle 3 luokitelluista varoista kaudella tulosvaikutteisesti kirjatut realisoitumattomat voitot ja tappiot yhteensä, 1 000 euroa

	1.1.- 31.12.2019	1.1.- 31.12.2018
Vakuustoitominnan nettotuotot	32	229
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-1 394	-3 028
Yhteensä	-1 361	-2 799

27 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Liikearvo	5 097	5 097
Muut aineettomat hyödykkeet	1 434	1 479
IT-järjestelmät ja ohjelmistot	1 434	1 479
Yhteensä	6 531	6 575

2019	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	5 097	5 896	10 993
Lisäykset		933	933
Hankintameno 31.12.2019	5 097	6 829	11 926
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-	4 418	4 418
Tilikauden poistot	-	978	978
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-	5 395	5 395
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	5 097	1 479	6 575
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	5 097	1 434	6 531

2018	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	627	5 102	5 729
Lisäykset	4 469	743	5 212
Liiketoimintojen yhdistäminen		52	52
Hankintameno 31.12.2018	5 097	5 896	10 993
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-	3 524	3 524
Tilikauden poistot		893	893
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-	4 418	4 418
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	627	1 577	2 205
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	5 097	1 479	6 575

Liikearvon kohdistaminen ja arvonalentumistestaus

Konsernin liikearvo oli 31.12.2019 5.097 (5.097) tuhatta euroa. Siitä 4.750 (4.750) tuhatta euroa kohdistuu Varainhoito-segmenttiin ja 347 (347) tuhatta euroa Rahoitus-segmenttiin.

Arvonalentumistestauksessa yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuen. Rahavirtaennusteet pohjautuvat ennusteisiin, jotka kattavat kolmen vuoden ajanjakson. Ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista 0,5 %:n kasvutekijää, jonka arvioidaan olevan soveltuva kasvavaan liiketoimintaan. Tulevaisuuden kassavirrat on diskontattu käyttäen pääoman keskimääräistä kustannusta 7,2 prosenttia (Weighted Average Cost of Capital) Varainhoitosegmentin osalta ja 11,8 prosenttia Rahoitussegmentin osalta. Diskonttauskoron määrittämisessä käytetyt parametrit (riskitön korko, riskikerroin, riskipreemio ja pääomarakenne) perustuvat vastaavaa tai kilpailevaa liiketoimintaa harjoittavien yritysten havainnoituihin tekijöihin sekä vuoden 2019 lopussa vallinneisiin markkinaolosuhteisiin. Suoritetun arvonalentumistestin perusteella ei ole tehty arvonalennuksia.

Arvonalentumistestauksen yhteydessä suoritettiin herkkyyksianalyysit keskeisimpien oletusten, diskonttauskoron sekä jäännösarvon kasvutekijän osalta. Laskelmissa käytetyt keskeiset muuttujat ovat diskonttauskoron 1 prosenttiyksikön nousu sekä ennustejakson jälkeisen kasvun lasku 1 prosenttiyksiköllä. Herkkyyksianalyysit eivät erikseen tarkasteltuina osoittaneet arvonalentumisriskiä.

28 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Muut aineelliset hyödykkeet	4 435	692
Yhteensä	4 435	692

	2019	2018
Hankintameno 31.12.	2 581	1 962
IFRS 16 siirtymästä johtuvat lisäykset	5 323	-
Hankintameno 1.1.	7 904	1 962
Lisäykset	104	619
Hankintameno 31.12.	8 008	2 581
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	1 888	1 601
Tilikauden poistot	1 685	288
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	3 573	1 888
Kirjanpitoarvo 1.1.	692	361
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 435	692

29 MUUT VARAT

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Palkkiotuottosaamiset	10 794	5 723
Muut	7 316	817
Yhteensä	18 110	6 540

30 SIIRTOSAAMISET JA MAKSETUT ENNAKOT

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Eläke- ja työnantajavakuutusmaksut	10	472
Korkosaamiset	2 264	1 945
Verosaamiset	29	321
Kehityshankkeet	13 129	16 559
Muut siirtosaamiset	7 419	2 866
Yhteensä	22 851	22 163

31 VELAT LUOTTOLAITOKSILLE

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Muut velat luottolaitoksille	25 929	6 996
Yhteensä	25 929	6 996

32 YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAKIRJAT

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat	34 875	54 815
Yhteensä	34 875	54 815

Taaleri Oyj on liikkeeseenlaskenut yhden joukkovelkakirjalainan vuonna 2016 ja kaksi vuonna 2014. Vuonna 2016 liikkeeseenlaskettu joukkovelkakirjalaina on listattu Nasdaq HEL Corporate Bonds -listalla ja vuonna 2014 liikkeeseenlasketut Nasdaq First North Bond Market Finland -markkinapaikalla. Vuonna 2014 liikkeelle lasketut lainat ovat erääntyneet vuosina 2017 ja 2019.

Taaleri Oyj laina 01/2016

Lainan järjestäjä(t):	Danske Bank Oyj
Lainan pääoma ja valuutta:	EUR 35 000 000,00
Lainaosuuksien lukumäärä:	35 000 kappaletta
Lainan etuoikeusasema:	Sama kuin liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla
Lainan selvitys:	Euroclear Finland Oy:n arvo-osuusjärjestelmä
Lainaosuuksien yksikkökoko:	EUR 1.000,00
Lainan vähimmäismerkintä:	EUR 100.000,00
Liikkeeseenlaskupäivä:	20.12.2016
Eräpäivä:	20.12.2021
Takaisinmaksumäärä:	Lainan pääoman nimellisarvo
Takaisinmaksupäivä(t):	20.12.2021
Korko:	Laina maksetaan takaisin yhdessä erässä. Kiinteä korko 4.250 % p.a. Koronmaksupäivät 20.12. kunakin vuonna, alkaen 20.12.2017 ja päättyen 20.12.2021
Koronlaskuperuste:	Todelliset/todelliset (ICMA)
Pankkipäiväolettama:	Seuraava
Liikkeeseenlaskijan asiamies ja maksu asiamies:	Danske Bank Oyj
Lainan ISIN-koodi:	FI4000232970

Taaleri Oyj laina 02/2014

Lainan järjestäjä(t):	Taalerin Varainhoito Oy
Lainan pääoma ja valuutta:	EUR 20.000.000,00
Lainaosuuksien lukumäärä:	20.000 kappaletta
Lainan etuoikeusasema:	Sama kuin liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla
Lainan selvitys:	Euroclear Finland Oy:n OM arvo-osuusjärjestelmä
Lainaosuuksien yksikkökoko:	EUR 1.000,00
Lainan vähimmäismerkintä:	EUR 10.000,00
Liikkeeseenlaskupäivä:	19.9.2014
Eräpäivä:	19.9.2019
Takaisinmaksumäärä:	Lainan pääoman nimellisarvo
Takaisinmaksupäivä(t):	19.9.2019
Korko:	Laina maksetaan takaisin yhdessä erässä Kiinteä korko 5.500 % p.a. Koronmaksupäivät: Kunakin vuonna 19.9., alkaen 19.9.2015 ja päättyen 19.9.2019
Koronlaskuperuste:	Todelliset/todelliset (ICMA)
Pankkipäiväolettama:	Seuraava
Liikkeeseenlaskijan asiamies ja maksu asiamies:	Svenska Handelsbanken
Lainan ISIN-koodi:	FI4000108543

Joukkovelkakirjalainojen kovenanttiehdot kuvataan liitetiedossa 38 Riskien ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteet.

Lisätietoa joukkovelkakirjalainaohjelmista ja liikkeelle lasketuista lainoista löytyy yrityksen verkkosivuilta:
www.taaleri.com/fi/investor-relations/velkasijoittajat

33 MUUT VELAT

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Ostovelat	1 616	1 596
Arvopaperien ostovelat	-	307
Palkkiokuluvelat	653	813
Verotilivelat	160	144
Leasingrahoitusvelat	4 049	-
Muut velat	31	21
Yhteensä	6 509	2 882

34 SIIRTOVELAT JA SAADUT ENNAKOT

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Lomapalkkajaksotus	2 372	2 980
Käteisvaroina maksettavat optiojärjestelyt	89	144
Korkovelat	365	369
Verojaksotus	1 738	1 179
Muut siirtovelat	9 376	8 327
Yhteensä	13 940	12 999

35 VELAT JOILLA ON HUONOMPI ETUOIKEUS KUIN MUILLA VELOILLA

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Tier 2 joukkolaina	14 825	-
Yhteensä	14 825	-

Taaleri Oyj laski 18.10.2019 liikkeelle 15 miljoonan euron Tier 2 -joukkolaina. Tier 2 -joukkolaina on etuoikeusasemaltaan muuta velkarahoitusta huonommassa asemassa oleva velkainstrumentti, joka kuuluu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 63 artiklassa tarkoitettuun toissijaiseen pääomaan. Laina-aika on kymmenen vuotta ja lainan kuponkikorko on kiinteä 5 % 18.10.2024 asti ja sen jälkeen viiden vuoden koronvaihtosopimuksen keskiporkonoteeraus (EUR 5-year mid-swap) lisättyä 5,33 prosenttiyksiköllä. Yhtiöllä on lainaehtojen mukaisesti oikeus maksaa laina ennakkoisesti takaisin viiden vuoden kuluttua lainan liikkeeseenlaskusta ja tiettyjen lainehdoissa määriteltyjen edellytysten täytyessä jo aikaisemmin.

36 LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Laskennalliset verosaamiset, 1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Työsuhde-etuuksista	598	450
Käyttämättömistä verotappioista	1 598	1 231
Muista IFRS oikaisuista	38	640
Yhteensä	2 233	2 322

Laskennalliset verovelat, 1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista	1	170
Vakuutustoiminnan tasoitusmäärästä	15 589	14 473
Yhteensä	15 591	14 643

37 OMA PÄÄOMA

Osakepääoma

Yhtiön osakepääoma on 31.12.2019 125 000 euroa jakaantuen 28 350 620 osakkeeseen. Yhtiön osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Taaleri Oyj:n osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämällä pörssilistalla. Osakkeiden kaupankäyntitunnus on "TAALA" ja ISIN-koodi FI4000062195.

Emoyhtiöllä on hallussaan 45 000 kappaletta omia osakkeita. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Konsernissa on käytössä osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä. Yhtiö ei ole laskenut liikkeelle vaihtovelkakirjalainoja tai muita kuin edellä mainittuja erityisiä oikeuksia.

Osakkeiden oikeudet ja rajoitukset

Osakkeenomistajan etuoikeus uusiin osakkeisiin osakepääomaa korotettaessa	Osakkeenomistajilla on etuoikeus uusiin osakkeisiin samassa suhteessa kuin heillä on ennestään osakkeita
Äänioikeus	Kullakin osakkeella on yksi (1) ääni.
Osinko-oikeus	Yhtäläinen kaikille

Muut valtuutukset

Hallituksella on yhtiökokouksen 20.3.2019 myöntämä valtuutus hankkia yhdessä tai useammassa erässä yhteensä 2.000.000 osaketta vapaalla omalla pääomalla. Osakkeiden osakekohtainen hankintahinta on osakkeiden hankintapäivänä Helsingin pörssin pörssilistalla muodostuva hinta tai muu markkinaehtoinen hinta. Osakkeita voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, yrityskauppojen, investointien tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi tai käytettäväksi osana yhtiön kannustinjärjestelmää tai mitätöitäväksi, mikäli se on yhtiön ja osakkeenomistajien kannalta perusteltua. Hallitukselle annettu valtuutus sisältää oikeuden päättää siitä, hankitaanko osakkeet suunnatusti, vai osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Hankinta voi olla suunnattu vain, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Hallituksella on oikeus päättää muista osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Tämä valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöspäivämäärästä lukien. Tämä valtuutus kumosi edellisen valtuutuksen.

Hallituksella on yhtiökokouksen 20.3.2019 myöntämä valtuutus osakkeiden antamisesta ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta. Hallitus voi antaa uusia osakkeita ja luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita yhteensä enintään kaksimiljoonaaviisisataatuhatta (2.500.000) kappaletta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten esimerkiksi osakkeiden käyttäminen vastikkeena mahdollisissa yrityskaupoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, tai investointien rahoittamiseksi tai osana yhtiön kannustejärjestelmää. Hallitus voi päättää myös maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiön hallussa olevat omat osakkeet luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Suunnattu osakeanti voi olla maksuton vain, jos siihen on yhtiön kannalta ja sen kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen erityisen painava taloudellinen syy. Hallitus päättää kaikista muista osakeanteihin ja osakkeiden luovutuksiin liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksen päätöksestä lukien, kuitenkin enintään 30.6.2020 saakka. Tämä valtuutus kumosi edellisen valtuutuksen.

Muutokset osakkeiden lukumäärissä 2019	Yhteensä
Osakkeiden lukumäärä 1.1.2019	28 350 620
Osakkeiden lukumäärä 31.12.2019	28 350 620
Äänimäärä 31.12.2019	28 350 620

Muutokset osakkeiden lukumäärissä 2018	Yhteensä
Osakkeiden lukumäärä 1.1.2018	28 350 620
Osakkeiden lukumäärä 31.12.2018	28 350 620
Äänimäärä 31.12.2018	28 350 620

Oman pääoman rahastot

Seuraavassa on esitetty kuvaukset oman pääoman rahastoista.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Vuosina 2013 ja 2015 toteutetuilla osakeanneilla kerätyt varat merkittiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Muuntoerot

Muuntoerot -rahastoon kirjataan ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta arvostettavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos. Velkainstrumenttien osalta rahastoon merkityt erät realisoituvat tuloslaskelmaan, kun arvopaperista luovutaan tai siitä kirjataan odotettavissa oleva luottotappio. Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta rahastoon merkityt erät ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi.

Käyvän arvon rahaston muutokset 2019

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat

	Osakkeet ja osuudet	Vakuutus-toiminnan varat	Yhteensä
1 000 euroa			
Käyvän arvon rahasto 1.1.2019	-29	-2 385	-2 414
Käyvän arvon muutokset	10	1 896	1 905
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos	-	-58	-58
Laskennalliset verot	-1	-367	-368
Käyvän arvon rahasto 31.12.2019	-21	-915	-935

Käyvän arvon rahaston muutokset 2018

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat

	Osakkeet ja osuudet	Vakuutus-toiminnan varat	Yhteensä
1 000 euroa			
Käyvän arvon rahasto 31.12.2017	672	-4 952	-4 280
IFRS 9 -siirtymän vaikutus 1.1.2018	-675	3 919	3 244
Käyvän arvon rahasto 1.1.2018	-3	-1 033	-1 036
Käyvän arvon muutokset	-31	-1 862	-1 893
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos	-	172	172
Laskennalliset verot	5	338	343
Käyvän arvon rahasto 31.12.2018	-29	-2 385	-2 414

RISKIASEMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

38. KONSERNIN RISKIEN- JA VAKAVARAISUUDEN HALLINNAN PERIAATTEET

1. Konsernin riskienhallinta

Yleistä

Konsernin arvoihin, strategiaan ja liiketoimintasuunnitelmaan perustuen Taaleri-konsernille asetetaan tavoitteet, jossa on huomioitu liiketoiminnan ja toimialan tulevaisuudennäkymät ja riskit. Konsernin arvot sekä strategiset ja liiketoiminnalliset tavoitteet luovat perustan konsernin riskien ja vakavaraisuuden hallinnalle. Strategiassa, liiketoimintasuunnitelmissa ja vuosisuunnitteluprosessissa on määritetty Taaleri-konsernin riskinottohalu ja riskinkantokyky. Strategian, liiketoimintasuunnitelman ja vuosisuunnitelman lisäksi Taaleri Oyj:n hallitus hyväksyy konsernirakenteen ja liiketoimintojen organisaatiot, joilla tavoitteet pyritään saavuttamaan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on tukea ja edistää liiketoimintaa huolehtimalla suunnitelmallisesti konsernitason, konserniyhtiöiden ja toimintojen valvonnasta, riskien kartoittamisesta ja seurannasta sekä niiden toteutumisen todennäköisyyden ja seurauksen käsittelystä tarkoituksenmukaisella tavalla. Sisäinen valvonta on osa Taaleri-konsernin toiminnan johtamista ja riskienhallinta osa konsernin sisäistä valvontaa.

Riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa, arvioida, mitata, käsitellä ja valvoa liiketoiminnoista aiheutuvia riskejä, jotka vaikuttavat konsernin strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteutumiseen sekä valvoa, että toiminnassa noudatetaan Taaleri Oyj:n hallituksen hyväksymiä periaatteita. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien riskien toteutumisen todennäköisyyttä, vaikutusta ja uhkaa Taaleri-konsernin liiketoiminnalle. Riskienhallinta tukee strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista edistämällä eri toimintoihin liittyvien mahdollisuuksien parempaa hyödyntämistä ja riskinottokapasiteetin mahdollisimman tehokasta jakamista eri toimintoille ja hankkeille määritellyn riskinottohalun puitteissa.

Taaleri-konsernin riskit on jaoteltu viiteen pääluokkaan, jotka ovat strateginen- ja liiketoimintariski, luottoriski, likviditeettiriski, markkinariski sekä operatiivinen riski (ml. compliance riski). Lisäksi Taaleri seuraa poliittisen riskin kehittymistä. Nordic West Office julkaisee joka neljännes Global Scenarios Matrix –kehikkoon perustuvan katsauksen poliittisen riskin kansainvälisestä kehityksestä, jota Taaleri käyttää arvioinnissaan.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinnalla pyritään turvaamaan Taaleri-konsernin riskinkantokyky ja maksuvalmius sekä varmistamaan toiminnan jatkuvuus.

Taaleri Oyj:n hallituksen työjärjestyksen mukaan konsernin hallitus vahvistaa konsernin yhteiset päämäärät ja tavoitteet sekä hyväksyy sisäisen valvonnan ja riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteet.

Riskienhallinta perustuu systemaattiseen riskienhallintaprosessiin. Riskejä arvioidaan säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa tehtävillä riskikartoituksilla, joiden avulla pyritään tunnistamaan, arvioimaan, mittaamaan ja hallitsemaan riskejä, joiden toteutuminen vaikuttaisi konsernin ja toimintojen tavoitteiden saavuttamiseen ja pääomien määrään.

Konsernin Risk Officer vastaa riskikartoitusten järjestämisestä konsernin eri yhtiöissä ja toiminnoissa. Riskejä seurataan jatkuvasti ja riskitapahtumista raportoidaan hallitukselle ja johtoryhmälle kvartaaleittain.

Koko konsernia koskevat lait ja sääntely

Taaleri-konsernia velvoittavat sijoituspalvelu-, luottolaitos-, ja vakuutusyhtiölakien lisäksi laki vaihtoehtorahastonhoitajista ja laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta (699/2004) eli ns. RaVa-laki, jonka mukaan ryhmittymän emoyrityksellä on oltava ryhmittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto, ryhmittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät sekä riittävät järjestelyt ja suunnitelmat ryhmittymän toiminnan tervehtyttämiseksi tai ryhmittymän purkamiseksi.

Taaleri on finanssiryhmä, jonka emoyhtiö Taaleri Oyj:n osake on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämälle pörssilistalle. Taaleri-konserni koostuu kolmesta liiketoimintasegmentistä: Varainhoito, Rahoitus ja Energia. Konsernin liiketoiminnalliset tytäryhtiöt ovat: Taaleri Varainhoito Oy ja sen tytäryhtiöt, Taaleri Pääomarahastot Oy -konserni, Taaleri Sijoitus Oy-konserni, Taaleri Energia Oy -konserni sekä Vakuutusosakeyhtiö Garantia.

Taaleri Varainhoito Oy on Finanssivalvonnan valvonnan alaisena toimiva sijoituspalveluyritys ja Taaleri Rahastoyhtiö Oy on Finanssivalvonnan valvonnan alaisena toimiva rahastoyhtiö. Tämän lisäksi Taaleri Pääomarahastot Oy:llä ja Taaleri Energia Funds Management Oy:llä on Finanssivalvonnan myöntämä vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa. Vakuutusosakeyhtiö Garantia on Finanssivalvonnan valvonnan alaisena toimiva vakuutusyhtiö.

Rava-ryhmittymään kuuluvat kaikki muut konserniyritykset paitsi Taaleri Veropalvelut Oy ja Kultataaleri Oy, mutta Taaleri Veropalvelut Oy ja Kultataaleri Oy lasketaan kuitenkin mukaan ryhmittymään osana Varainhoito-konsolidointiryhmää. Taaleri Varainhoito-konsolidointiryhmään kuuluu Taaleri Varainhoito Oy sekä tämä tytäryhtiö Taaleri Rahastoyhtiö Oy. Taaleri Varainhoito-konsolidointiryhmässä huomioidaan myös Taaleri Veropalvelut Oy ja Kultataaleri Oy. Rahoitussektorin muodostavat Taaleri Varainhoito-konsolidointiryhmä, Taaleri Pääomarahastot-konserni, Taaleri Energia-konserni ja Taaleri Sijoitus Oy-konserni. Ryhmittymän vakuutussektorin muodostaa Vakuutusosakeyhtiö Garantia. Rava-ryhmän rakennetta ja eri konsolidointiryhmiä on havainnollistettu alla Vakavaraisuudenhallinta-kohdassa esitettyssä kuvassa.

2. Riskienhallinnan organisointi

Taaleri Oyj:n hallitus huolehtii konsernin hallinnosta ja vastaa sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä, johon kuuluu riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan järjestäminen ja ylläpito.

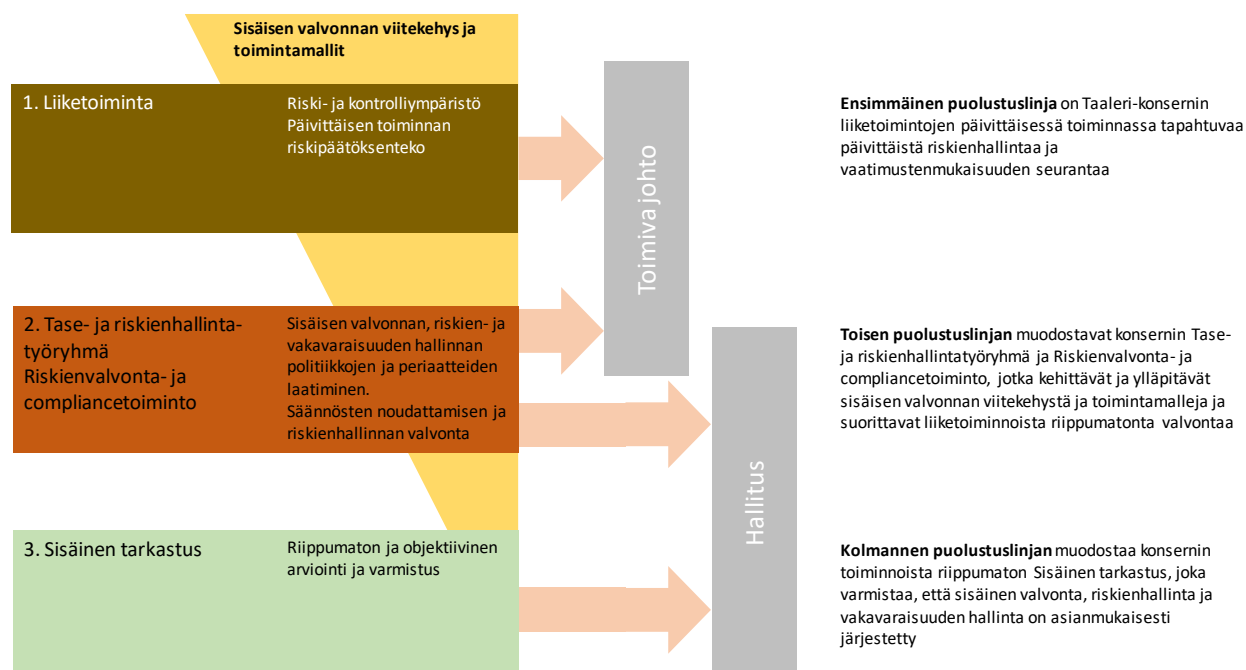
Sisäiseen valvontaan sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallintaan liittyvissä asioissa ylin päättävä elin on konsernin emoyhtiön Taaleri Oyj:n hallitus, joka:

- vastaa siitä, että konsernilla on aina riittävästi laadultaan ja jakaumaltaan oikeanlaisia omia varoja kattamaan sisäisillä malleilla laskettua pääomatarvetta sekä viranomaisvaatimuksissa määriteltyä pääomatarvetta
- vahvistaa strategian ja vuosisuunnitelmien perusteella konsernin riskistrategian ja riskinottohalun sekä hyväksyy suunnitelman riskistrategiaan suhteutetun vakavaraisuuden ylläpitämiseksi
- hyväksyy määritelmän käytetyille riskinottohalun ja riskinkantokyvyn käsitteille, asettaa tavoitetason, jolla vakavaraisuus halutaan pitää sekä vahvistaa riskiprofiilin edellyttämän pääomatason ja rakenteen
- valvoo sisäisen valvontajärjestelmän eheyttä, mukaan luettuna tehokasta ja vakaata riskienhallinnan toimintamallia
- valvoo sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman täytäntöönpanoa tarkastusvaliokunnan alustavan osallistumisen jälkeen
- hyväksyy konsernin sisäistä valvontaa, riskien- ja vakavaraisuuden hallintaa koskevat periaatteet

- hyväksyy likviditeettistrategian ja likviditeettiriskin hallintaan ja valvontaan liittyvät yleiset periaatteet
- hyväksyy konsernin menettelytapoihin liittyvät periaatteet ja politiikat (ml. osingonjakopolitiikka ja rahoitusstrategia ja -politiikka)
- hyväksyy vuosittain sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen sekä konsernin jatkuvuussuunnittelun periaatteet ja elvytyssuunnitelman
- seuraa säännöllisesti konsernin liiketoiminnan, riskinkantokyvyn, riskitilanteen ja vakavaraisuuden kehitystä osana yhtiön taloudellisen tilanteen seuranta ja neljännesvuosittaisten riskienhallintaraporttien kautta

Riskienhallinnan kolme puolustuslinjaa kuvaavat Taaleri-konsernin riskienhallinnan rakennetta ja toimintaa. Taaleri-konsernin ensimmäinen puolustuslinja muodostuu konsernin liiketoiminnoista, jotka toteuttavat päivittäistä riskienhallintaa ja varmistavat osaltaan sisäisten ja ulkoisten vaatimusten noudattamista. Konsernin toinen riskienhallinnan puolustuslinja muodostuu riskienvalvonta- ja compliancetoiminnosta ja konsernin tase- ja riskienhallintatyöryhmästä, joiden tehtävänä on kehittää, ylläpitää ja valvoa yleisiä periaatteita ja sisäisen valvonnan kehystä konsernitasolla. Konsernin kolmas puolustuslinja muodostuu konsernin sisäisestä tarkastuksesta.

Toinen ja kolmas puolustuslinja ovat riippumattomia suhteessa valvottavaan liiketoimintaan, ja raportoivat suoraan hallitukselle.

Kuva: Riskienhallinnan kolme puolustuslinjaa

Taaleri-konsernin johtoryhmä vastaa riskienhallinnan operatiivisesta johtamisesta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvissä asioissa konsernin johtoryhmän vastuulla on edistää sellaisen kulttuurin muodostumista konsernissa, joka hyväksyy sääntelyn noudattamisen, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan normaaliksi ja tarpeelliseksi osaksi konsernin toimintaa.

Konsernin riskienhallinnasta vastaavat konsernin toimitusjohtajan alaisuudessa työskentelevä riskienvalvonta- ja compliancetoiminto sekä tase- ja riskienhallintatyöryhmä. Riskienvalvonta vastaa konsernin riskien riippumattomasta

valvonnasta ja siihen kuuluu konsernin risk officer, kaksi compliance & risk manageria sekä segmenttien ja toimiluvallisten yhtiöiden riskienvalvonnasta vastaavat henkilöt.

Riskienvälvönnän tehtävänä on mm.:

- ylläpitää, kehittää ja valmistella konsernin sisäisen valvonnän, riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita
- tukea liiketoimintoja riskienhallinnan toimenpiteissä
- huolehtia siitä, että olennaiset riskit tunnustetaan, arvioidaan ja hallitaan konsernissa ja konserniyhtiöissä sekä raportoidaan säännöllisesti konsernin johtoryhmälle ja hallitukselle
- valvoa, että konsernin riskit pysyvät vahvistetuissa rajoissa sekä varmistaa, että riskien mittaus- ja riskejä kontrolloivat menetelmät ovat asianmukaiset ja luotettavat
- tuottaa konsernitason kuva riskeistä ja riskienhallinnasta ja huolehtia siitä, että toimiva johto, tarkastusvaliokunta ja hallitus saavat kokonaiskuvan koko konserniin kohdistuvista riskeistä
- tukea konsernin yhtiöitä riskikartoituksissa sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan kehitystyössä ja käytäntöön viemisessä
- avustaa johtoa konsernin ja liiketoimintojen riskistrategian ja riskinottohalun suunnittelussa strategisen tavoiteasetannan yhteydessä
- varmistaa, että riskeihin liittyvät näkökohdat otetaan asianmukaisesti huomioon keskeisissä liiketoimintapäätöksissä.

Tase- ja riskienhallintatyöryhmä vastaa konsernin riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toimivuudesta ja tehokkuudesta ja raportoi säännöllisesti johtoryhmälle, hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Tase- ja riskienhallintatyöryhmän tehtävänä on mm. tarvittaessa tukea liiketoimintoja riskienhallinnan toimenpiteissä, huolehtia siitä, että hallitus saa kokonaiskuvan koko konserniin kohdistuvista riskeistä, käsitellä ja viimeistellä risk officerin laatimat konsernitason riskianalyysit, stressitestit ja riskiraportit sekä vakavaraisuuden hallinnan raportit, käsitellä ja viimeistellä konsernin jatkuuus- ja elvytyssuunnitelmat vuosittain ja käsitellä uusien tuotteiden ja palveluiden kuvaukset.

Konsernin compliancen tehtävänä on mm.:

- valvoa sääntelyn ja sisäisten ohjeistusten noudattamista
- neuvoa johtoryhmää ja hallitusta ja muuta henkilökuntaa sääntelyn ja sisäisten ohjeiden noudattamiseen liittyen.
- avustaa Taaleri Oyj:n hallitusta, johtoryhmää ja muita tarvittavia tahoja sääntelyn noudattamisessa ja siihen liittyvässä compliance -riskien hallinnassa, mm. pitämällä liiketoiminnoista vastuulliset tietoisina säännöksissä tapahtuvista olennaisista muutoksista ja mahdollisista vaikutuksista liiketoiminnoille.
- valvoa ja säännöllisesti arvioida niiden toimenpiteiden ja menettelytapojen riittävyttä ja tehokkuutta, joiden avulla konserni varmistaa säännösten noudattamisen
- vastata rahanpesun estämisen hallinnasta ja kouluttamisesta

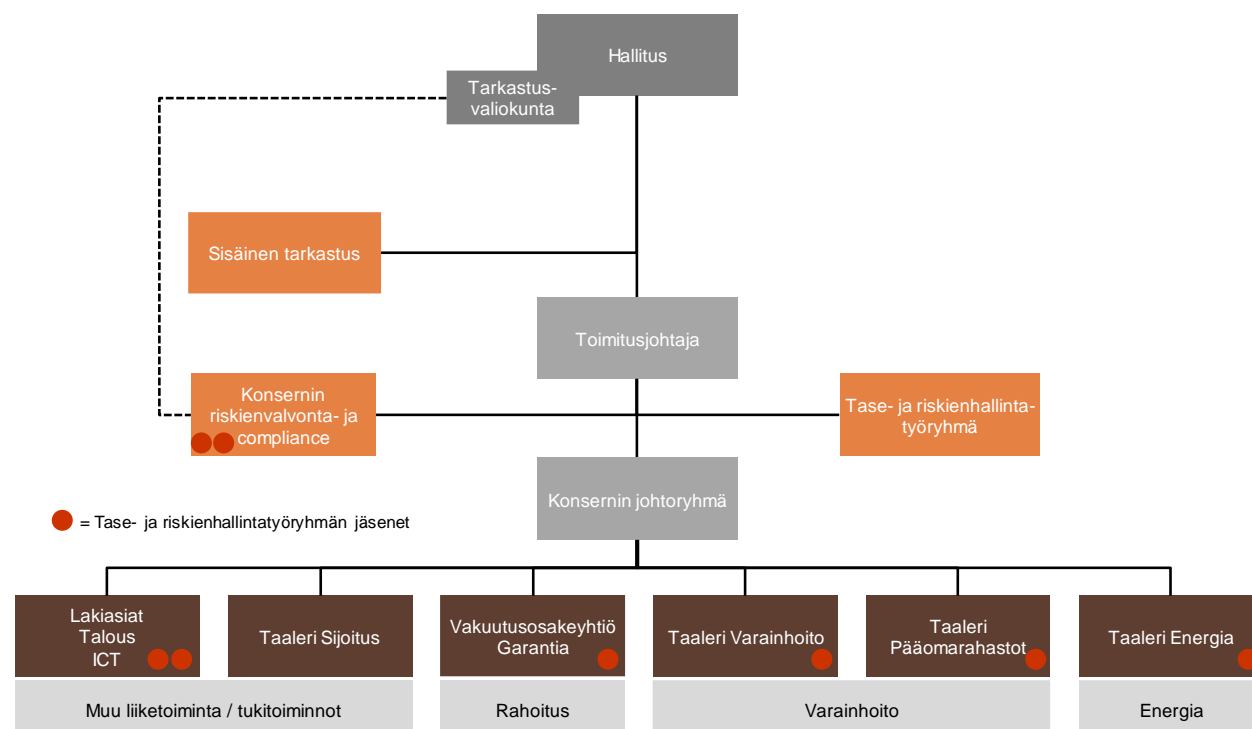
Compliancesta vastaa group compliance officer. Konsernin compliance muodostuu group compliance officerista, compliance & risk managerista ja compliance-työryhmästä, johon kuuluvat group compliance officer ja konserniyhtiöiden compliance-asioista vastaavat henkilöt.

Sisäinen tarkastus on Taaleri-konsernin yhtiöiden operatiivisista toiminnoista riippumaton varmennustoiminto. Sisäinen tarkastus on toimintona konsernin hallituksen perustama ja se toimii hallinnollisesti konsernin toimitusjohtajan alaisuudessa. Taaleri-konserni on ulkoistanut konsernin sisäisen tarkastuksen käytännön toteuttamisen ulkopuoliselle palveluntoimittajalle.

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi- ja varmistustoimintaa, jonka tehtävänä on tarkastaa sisäisen valvonnan riittävyttä, toimivuutta ja tehokkuutta. Sisäinen tarkastus tukee konsernin ylintä ja operatiivista johtoa (hallitus, toimitusjohtaja, esimiehet) toiminnan ohjauksessa ja valvonnassa.

Konsernin sisäisen tarkastuksen tavoitteena on tukea konsernia sen tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan riskienhallinnan, valvonnan sekä johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen. Sisäisen tarkastuksen tavoitteena on tuottaa lisäarvoa organisaatiolle ja parantaa sen toimintaa.

Sisäisen tarkastuksen työtä ohjaavat kansalliset ja kansainväliset säädökset sekä alan kansainvälinen ammatillinen ohjeistus, johon sisältyvät muun muassa eettiset säännöt, ammattistandardit ja käytännön ohjeet.

Kuva: Taaleri-konsernin sisäisen valvonnan organisaatio

Taaleri-konsernin riskien- ja vakavaraisuuden hallinta on kiinteä osa konsernin johtamista, päätöksentekoa ja toiminnan suunnittelua. Vakavaraisuuden hallinta perustuu ennakoivaan lähestymistapaan, joka käsittää toimintaympäristön vaikutukset huomioon ottavan konsernin strategian, siihen perustuvat vuosisuunnitelmat, pääomasuunnitelmat ja riskistrategiat.

Konsernin strategisen suunnittelun prosessi (strategiaprosessi) kattaa strategisten tavoitteiden asettamisen, kehityshankkeiden määrittämisen ja alustavat taloudelliset ennusteet seuraaville vuosille. Strategiaprosessin yhteydessä tehdään myös riskien- ja vakavaraisuuden hallintaa koskevat linjaukset riskistrategiasta sekä riskinottohalusta suhteutettuna konsernin riskinkantokykyyn ja odotettuihin tuottoihin, vakavaraisuutta ja riskirajoja koskevista tavoitteista (ml. pääoma-tavoitteet) ja riskienhallinnan kehittämisen painopisteistä.

Konsernin strategiaprosessissa syntyvä vuosisuunnitelma sisältää taloudelliset analyysit mukaan lukien suunniteltujen toimenpiteiden vaikutukset vakavaraisuuteen ja riskiperusteiseen pääomatarpeeseen sekä pääomasuunnitelmaan.

Pääomasuunnitelma sisältää tavoitteet konsernin ja siihen kuuluvien yhtiöiden pääomatasolle kuluvalle ja ainakin kahdelle seuraavalle vuodelle. Pääomasuunnitelmassa ja riskiperusteisessa pääomalaskelmassa konsernin pääomien riittävyttä ja vakavaraisuutta arvioidaan suhteessa liiketoimintasuunnitelmaan ja toiminnan riskiprofiiliin. Arvioinnissa huomioidaan myös heikentyvät markkinatilanteet ja esim. tilanteet, joissa toimintaa laajennetaan uusille markkinoille tai uusille tuotteille ja niiden vaikutukset pääoman määrään. Mikäli pääomien riittävyys vaikuttaa epävarmalta, konsernin hallitus päättää tarvittavista toimenpiteistä pääomien riittävyden parantamiseksi. Vakavaraisuuden hallinnan ja pääomatarpeen näkökohdat ovat näin osa strategiaprosessia ja ne huomioidaan toimenpiteiden toteutuksesta päätettäessä.

Strategiaprosessiin osallistuu konsernin toimitusjohtajan lisäksi konsernin johtoryhmä ja risk officer. Taaleri Oyj:n hallitus hyväksyy toimitusjohtajan esittelemän konsernin strategian ja vuosisuunnitelman mukaan lukien pääomasuunnitelman.

Jatkuvuus- ja elvytysuunnitelmat

Liiketoiminnan jatkuvuussuunnittelu on kokonaisvaltainen prosessi, jolla tunnistetaan konsernin toiminnan jatkuvuutta uhkaavia tekijöitä ja niiden seurauksia, sekä luodaan perusta toipumiskyvylle ja tehokkaille vastatoimenpiteille konsernin sidosryhmien, maineen, brändin ja lisäarvoa tuottavien toimintojen turvaamiseksi. Taaleri-konsernin jatkuvuussuunnittelun tavoitteena on varautua ennalta mahdollisiin häiriötilanteisiin sekä varmistaa konsernin toiminnan jatkuvuus ja toimintavarmuus. Jatkuvuussuunnittelun avulla varaudutaan liiketoiminnan keskeytyksiin siten, että toimintaa pystytään jatkamaan ja rajoittamaan tappioita erilaisissa liiketoimintaa kohtaavissa häiriötilanteissa.

Konsernin risk officer ylläpitää jatkuvuussuunnittelun tukimateriaalia, jonka pohjalta konserni, liiketoiminnat ja yhtiöt tekevät omat jatkuvuussuunnitelmansa tarvittaessa risk officerin tukemana.

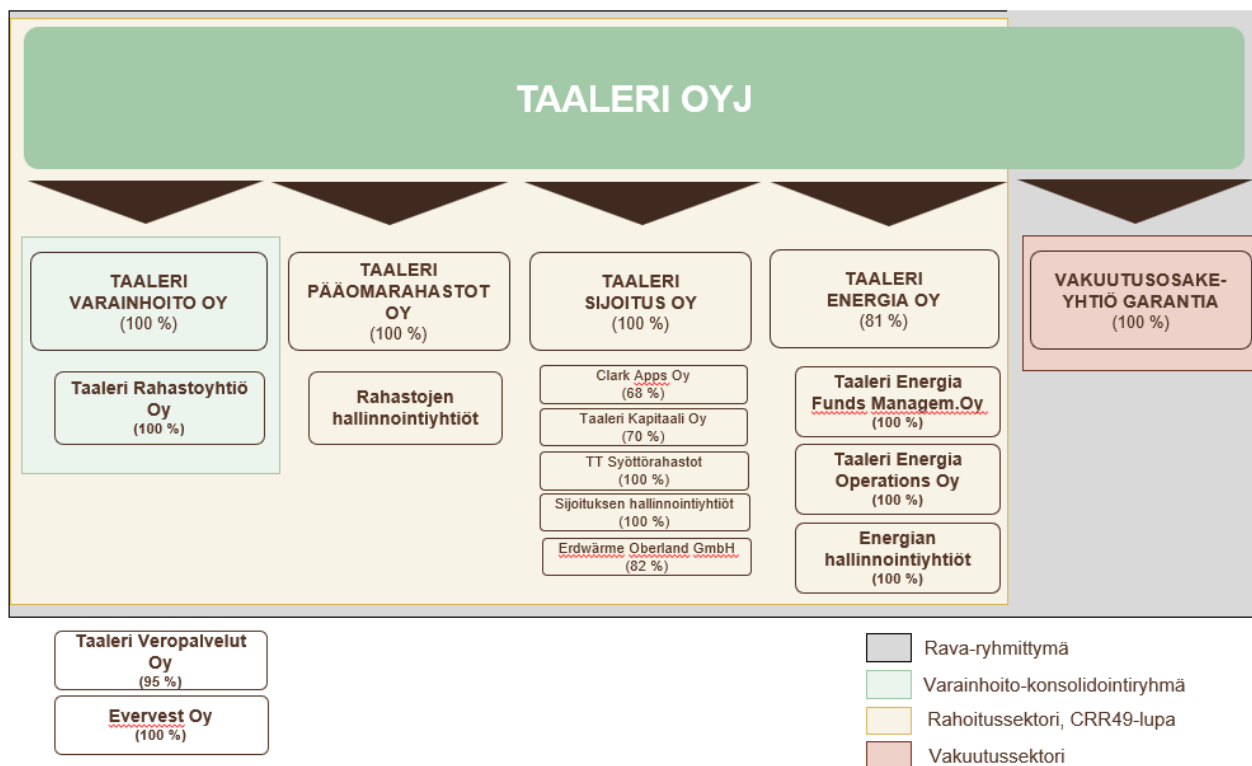
Taaleri-konsernin Jatkuvuussuunnitelmassa käydään läpi uhka- ja haavoittuvuusanalyysien perustuen toimintamallit eri tilanteisiin eri liiketoimintaprosessien osalta sekä analysoidaan prosesseja ja häiriötilanteita. Jatkuvuussuunnitelma ohjaa toimintaa erilaisissa häiriötilanteissa ja se ottaa huomioon myös ulkoisten yhteistyökumppanien häiriötilanteet.

Elvytysuunnitelmassa esitetään tarvittavat Taaleri Oyj:hin ja konserniin kuuluviin yksittäisiin yrityksiin kohdistettavat toimenpiteet toiminnan jatkumisen turvaamiseksi tilanteessa, jossa konsernin tai siihen kuuluvan yrityksen taloudellinen asema on merkittävästi heikentynyt. Lisäksi elvytysuunnitelmassa määritellään selkeät raja-arvot ja laadulliset arviointiperusteet, joiden avulla voidaan tunnistaa sellaiset tilanteet, joissa suunnitelma on pantava täytäntöön koko konsernin tai siihen kuuluvan yrityksen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi.

Jatkuvuus- ja elvytysuunnitelmien päivitystarve arvioidaan vuosittain. Jatkuvuus- ja elvytysuunnitelmien laatimisesta, organisoinnista ja päivittämisestä vastaa konsernin risk officer. Taaleri Oyj:n hallitus hyväksyy jatkuvuussuunnittelun periaatteet ja elvytysuunnitelman.

3. Vakavaraisuudenhallinta

Taaleri-konsernin vakavaraisuudenlaskennan ryhmät

Riskinkantokyky ja riskinottohalu

Taaleri-konsernin riskinkantokyky muodostuu optimaalisesta pääomarakenteesta, liiketoimintojen kannattavuudesta ja laadullisista tekijöistä, joihin kuuluvat muun muassa luotettava hallinto, sisäinen valvonta ja ennakoiva riskien- sekä vakavaraisuuden hallinta. Tehokkaalla riskienhallinnalla Taaleri-konserni pyrkii varmistamaan konsernin ja sen yhtiöiden toiminnan jatkuvuuden ja tavoitteiden toteuttamiseksi vaadittavan riskinkantokyvyn säilymisen pitkällä aikavälillä.

Taaleri-konsernin suhtautuminen riskinottoon perustuu harkittuun riski/tuotto-ajatteluun. Konserni ei saa toiminnassaan ottaa sellaista riskiä, mikä vaarantaa konsernin vakavaraisuuslaskennassa omille varoille asetetun tavoitetaso.

Taaleri Oyj:n hallitus on määritellyt erikseen ryhmittymälle sisäiset rajat kiinteistö-, osake-, maa-, valuuttakurssi-, korko- ja toimialariskeille.

Pääomanhallinta

Taaleri-konsernin pääomanhallinnan tavoitteena on säilyttää tehokas pääomarakenne, joka mahdollistaa normaalien taloudellisten velvoitteiden hoidon ja varmistaa edellytykset liiketoiminnan harjoittamiselle poikkeuksellisissakin olosuhteissa. Taserakenteen kautta seurataan säännöllisesti konsernin pääomarakennetta, eli sitä, miten konsernin rahoitus on järjestetty ja miten se jakaantuu vieraaseen ja omaan pääomaan. Konsernin strategisena tavoitteena on vähintään 30 prosentin omavaraisuus sekä 15 prosentin oman pääoman tuotto pitkällä aikavälillä, minkä lisäksi seurataan konsernin nettovelkaantuneisuuden kehitystä.

Taaleri Oyj on vahvistanut konsernin omaa pääomaa järjestämällä kaksi osakeantia vuosina 2013 ja 2015, joilla on kerätty yhteensä 37,5 miljoonaa euroa konserniin lisää omaa pääomaa vahvistamaan taserakennetta. Lisäksi Taaleri laski liikkeeseen 15 M€ tier 2-lainan omien varojensa edelleen vahvistamiseksi vuonna 2019.

Pääomasuunnitelma

Pääomasuunnitelma sisältää tavoitteet konsernin pääomatasolle. Pääomasuunnitelmassa ja riskiperusteisessa pääomalaskelmassa konsernin pääomien riittävyttä ja vakavaraisuutta arvioidaan suhteessa liiketoimintasuunnitelmaan ja toiminnan riskiprofiiliin. Konsernin hallitus päättää tarvittaessa toimenpiteistä pääomien riittävyyden parantamiseksi. Vakavaraisuuden hallinnan ja pääomatarpeen näkökohdat ovat osa strategiaprozessia ja ne huomioidaan toimenpiteiden toteutuksesta päätettäessä.

Taaleri-konsernissa omien varojen riittävyttä seurataan säännöllisesti tuloksen seurannan yhteydessä suoritettavalla vakavaraisuuslaskennalla. Taaleri-konsernin hallitus asettaa tavoite- ja toimenpidetason vakavaraisuussuhdeluvulle, joka kuvaa konsernin omien varojen suhdetta riskipainotettujen saamisten kokonaismäärään. Omien varojen laskiessa alle toimenpidetason ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin.

Taalerin tavoitteena on pitää omat varat tasolla, joka määräytyy seuraavasti:

Omien varojen laskennallinen minimitaso on suurin seuraavista:

- Sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön ja vaihtoehdorahaston hoitajan mukainen lain minimipääoma (730 000€ /125 000€) (toimiluvallisten konserniyhtiöiden osalta) tai
- Minimivakavaraisuusvaatimus (laskettuna standardimenetelmällä luottoriskille, markkinariskille ja operatiivisille riskeille) eli pilari 1; tai
- Riskiperusteinen pääomatarve (pilari 1 lisättyinä riskiperusteisella pääomatarpeella sikäli kun tämä on suurempi, eli pilari 1+2)

Taaleri Oyj:n hallitus on päättänyt, että omien varojen sisäinen tavoitetaso on 1,3 kertaa omien varojen laskennallinen minimitaso ja Taaleri-konsernin muodostaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (RaVa-ryhmittymän) omat varat eivät saa laskea alle 1,1 kertaa omien varojen laskennallisen minimitason. Rahoitussektorin ja vakuutussektorin omien varojen tavoitetasot ovat yhdenmukaiset ryhmätason vakavaraisuuden hallinnan tavoitteiden kanssa.

Hallitus on asettanut konsernin omien varojen vakavaraisuussuhdeluvulle toimenpidetasoksi 1,2 kertaa omien varojen laskennallinen minimitaso. Vakavaraisuussuhdeluvun seuranta kattaa vakavaraisuuden toteumat sekä vakavaraisuuden hallintaprosessin eri vaiheet mukaan lukien stressitestien eri skenaariot. Stressitestien antamat tulokset huomioidaan ennakoivassa pääomasuunnittelussa.

Taaleri-konsernin pääomasuunnitelmat päivitetään vähintään kerran vuodessa vuosisuunnittelun yhteydessä. Pääomasuunnitelmia päivitetään myös, jos riskitilanteen, riskinkantokyvyn tai kannattavuuden kehitysnäkymät muuttuvat olennaisesti suunnitellusta.

Finanssivalvonta vahvisti 2015, että Taalerista on muodostunut rahoitus- ja vakuutusryhmittymä. Konsolidoitu vakavaraisuusvaatimus koko ryhmästä laaditaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (ns. Ravalaki) mukaisesti ja Rava-tasosta tehdään samoilla oletuksilla skenaariot niin rahoitus- kuin vakuutussektorille.

Finanssivalvonta on 31.1.2019 myöntänyt Taaleri Oyj:n hakeman vakavaraisuusasetuksen (EU) 575/2013 (jäljempänä CRR) 49 artiklan 1 kohdan mukaisen luvan. Lupa oikeuttaa olla vähentämättä Taaleri Oyj:n rahoitus- ja vakuutusryhmittymävalvonnan piirissä olevan Vakuutusosakeyhtiö Garantian omaan varallisuuteen luettaviin instrumentteihin.

hin tehdyt sijoitukset sijoituspalveluyrityksen konsolidoidusta ydinpääomasta (CET1). Vähentämisen sijaan vakuutusyhtiösijoitukset tulee riskipainottaa CRR 49 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Lupa on määräaikainen ja voimassa 31.12.2020 saakka. Vähentämättä jättäminen koskee Garantian kirjanpidollista hankintamenoa 60 milj. euroa. Vakuutusyhtiösijoituksen kerryttämä tulosvaikutus ei myöskään sisälly sijoituspalveluyrityksen konsolidoituun ydinpääomaan. Käytettäessä vakuutusyhtiösijoituksen käsittelyssä luvan sallimaa menetelmää, käsitellään vakuutusyhtiösijoitus riskipainotettuna eränä sijoituspalveluyrityksen konsolidoidussa vakavaraisuuslaskennassa.

Sopeuttamistoimet ja pääomanlähteet

Taaleri-konserni voi käyttää vakavaraisuuden hallinnan periaatteissa ja elvytysuunnitelmassa mainittuja sopeuttamistoimia ja pääomanlähteitä tilanteessa, jossa konsernin vakavaraisuussuhdeluku alittaa toimenpidetason säännöllisen vakavaraisuusseurannan yhteydessä. Sopeuttamistoiimiin voidaan tarvittaessa ryhtyä myös, mikäli skenaarioanalyysien tuloksena on ilmeinen mahdollisuus, että toimenpidetaso tullaan lähitulevaisuudessa alittamaan.

Taalerilla on käytössään vararahoituslähteitä sekä mahdollisuuksia riskien pienentämiseen, kustannusten karsimiseen ja voitonjaon rajoittamiseen tilanteen niin vaatiessa.

4. Varainhoitosegmentin, eli Rahoitussektorin keskeiset riskit ja niiden hallinta

Strateginen riski ja liiketoimintariski

Taaleri-konsernissa strateginen riski määritellään riskiksi, joka sisältyy liiketoiminnan tai toimintaympäristön muuttumiseen ja joka vaikuttaa konsernin pitkän tähtäimen tavoitteiden saavuttamiseen, kannattavuuden ylläpitoon tai toiminnan jatkuvuuteen. Liiketoimintariski määritellään epävarmuudeksi, joka sisältyy Taaleri-konsernin nykyisen toiminnan tavoitteiden operatiiviseen saavuttamiseen.

Strategiset riskit voivat johtua esimerkiksi kilpailusta, toimintaympäristön, markkinoiden tai asiakaskäyttäytymisen muutoksista tai väärän strategian valinnasta. Liiketoimintariskit voivat puolestaan syntyä esimerkiksi puutteellisesta johtamisesta, tuloksen odottamattomista heilahteluista tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Keskeisimpiä strategisia ja liiketoimintariskejä Taaleri-konsernissa ovat liiketoimintasuunnitelman väärät painotukset, toiminta- ja sääntely-ympäristön voimakkaat muutokset, epäonnistumiset strategisissa sijoituksissa, yrityshankinta ja hankittujen yritysten integrointi konserniin sekä toiminnan kasvun ja kansainvälistymisen riskit. Strategisia ja liiketoimintariskejä on arvioitu analysoimalla tuloksen, taseen ja vakavaraisuuden kehittymistä erilaisissa skenaarioissa, joita ovat strategian ja toimintasuunnitelman mukaiset perus-, huono-, stressi- ja kriisiskenaariot. Strategisia ja liiketoimintariskejä arvioidaan lisäksi itsearviointina riskikartoitusten yhteydessä sekä vuosittain suoritettavan vuosisuunnittelun yhteydessä.

Strategisten riskien ja liiketoimintariskien hallinnalla pyritään ohjaamaan riskinottokapasiteettia riski/tuottosuhteeltaan järkevimmiksi arvioiduille hankkeille ja vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä ja vaikutusta sekä uhkaa konsernin maineelle.

Kyseisten riskien hallinta perustuu konsernin vahvistamiin yleisiin toimintatapoihin ja ohjeisiin sekä suunnittelun ja toiminnan riittävään resursointiin. Strategisista riskeistä aiheutuvaa epävarmuutta pyritään lisäksi vähentämään seuraamalla aktiivisesti lainsäädännön ja sääntelyn muutoksia sekä ylläpitämällä riittävää reagointivalmiutta talouden, suhdanteiden sekä toimintaympäristön muutoksiin. Reagoimalla proaktiivisesti mahdollisesti toteutumassa oleviin riskeihin pyritään pienentämään riskien toteutumisen todennäköisyyttä, vaikutusta ja yhtiön haavoittuvuutta riskin toteutuessa.

Luottoriski

Luottoriskillä tarkoitetaan yleisesti riskiä siitä, että lainanottaja tai finanssialan yrityksen muu sopimusvastapuoli ei pysty vastaamaan velvoitteestaan finanssialan yritystä kohtaan tai että vakuuden arvo ei riitä vastuun kattamiseen. Luottoriskit voidaan jakaa Taaleri-konsernissa luottokelpoisuus- ja vakuusriskiin.

Luottokelpoisuusriskillä tarkoitetaan, että vastapuoli ei kykene tai ole halukas täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Vakuusriskillä tarkoitetaan, ettei mahdollisesti asetettu vakuus ole riittävä kattamaan saamista. Myönnetyt luotot asiakkaille ovat suurin luottoriskin lähde, mutta luottoriskiä syntyy myös muista saamisista kuten asiakkaiden palkkiosaamisista, likvideistä varoista ja sijoituksista sekä taseen ulkopuolisista saamisista, kuten myönnettyistä takauksista ja tehdyistä sitoumuksista.

Taaleri-konsernin yhtiöiden sopimusvastapuolia ovat konsernin velalliset, konserniyhtiöiden palveluita ostaneet asiakkaat, yhteistyökumppanit sekä talletuspankit ja korkorahastot, joihin Taaleri-konsernin yhtiöiden varat on talletettu.

Rahoitussektorin osalta luottoriskiä syntyy pääasiassa emoyhtiö Taaleri Oyj:n ja Taaleri Sijoitus Oy:n tekemistä sijoituksista, myönnettyistä lainoista ja pankkisaamisista.

Taaleri Varainhoito Oy ei harjoita luotonantoa, joten yhtiön luottoriski muodostuu vastapuoliriskistä. Taaleri Varainhoito Oy voi sijoittaa omia varojaan vain korkean luottoluokituksen omaaviin rahoituslaitoksiin tai likvideihin korkorahastoihin. Niiden tahojen toimintaa ja tilannetta, joiden osalta Taaleri Varainhoito-liiketoiminnalla on luotto- tai vastapuoliriskiä tarkkaillaan jatkuvasti ja muutoksista raportoidaan johtoryhmälle ja hallitukselle. Sekä luottoriskiä että vastapuoliriskiä pyritään aina hajauttamaan useammalle vastapuolelle, markkinoista ja tilanteesta riippuen.

Luottoriskien osalta Taaleri laskee vähimmäisvakavaraisuusvaatimuksensa standardimenetelmää käyttäen.

Huomioiden Taalerin liiketoimintamallin ja tilinpäätöksen alhaiset luottotappiot luottoriskin pilari 1 vakavaraisuusvaatimuksen katsotaan kuvaavan rahoitussektorin riskiperusteista pääomatarvetta hyvin Sijoitus -konsernia ja Garantian luottoriskillisiä eriä lukuunottamatta. Näiden erien osalta pilari 2 riskiperusteiseen pääomavaatimukseen lasketaan Taaleri Sijoitus-konsernin osalta kaikki tase-erät luottolaitossaamia lukuun ottamatta korkeammalla 150 %:n riskipainolla.

Tämän lisäksi lasketaan Garantian luottoriskillisten erien osalta rahoitussektorin osalta pilari 2 lisävaatimusta omistusyhteisölle vakuutusyhtiösijoituksesta niillä periodeilla kun Garantian sisäinen pääomavaatimus (RPO 99,5:lla) bruttona (ilman hajautushyötyjä) on suurempi kuin Pilari 1:n vaade.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriski on jälleenrahoituksen saatavuuteen liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Likviditeettiriskiä syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Taalerin maksuvalmiutta seurataan päivittäin ja Taalerilla on käytössä pankkitililimiitit. Hyvää maksuvalmiutta ylläpidetään sijoittamalla ylimääräinen likviditeetipuskuri matalan riskin kohteisiin rahamarkkinoille, jotka ovat nopeasti muunnettavissa käteisvaroiksi.

Taalerin kassavirta muodostuu selkeästi ennustettavissa olevista hallinnointipalkkiotuotoista rahastoista ja pääomarahastoista, korkotuotoista Taaleri Oyj:n ja Taaleri Sijoitus Oy:n myöntämistä lainoista, suhteellisen ennustettavissa olevista, tuottosidonnaisista palkkioista ja Taaleri Sijoitus Oy:n tekemistä osakesijoituksista. Sijoitus- ja irtautumisaktiviteeteilla saattaa olla merkittävä vaikutus kassavirtoihin. Vaihtoehtorahastojen ja kanssasijoitusten maksamat hallinnointipalkkiot perustuvat pitkäaikaisiin sopimuksiin ja hallinnointipalkkiotuotot olemassa olevista rahastoista ja hankkeista ovat suhteellisen luotettavasti ennustettavissa seuraavan 12 kuukauden ajalle. Taalerin Rahastoyhtiö Oy:n

hallinnoimien sijoitusrahastojen hallinnointipalkkiot ja sijoitusrahastoissa olevien varojen määrä ovat alltiita sekä markkina-arvojen muutoksille että asiakkaiden merkinnöille ja lunastuksille.

Taalerin likviditeettiriskiä sisältävien toimintojen asiakaskunta on hyvin hajautunut ja keskittyneisyyttä seurataan säännöllisesti. Lisäksi tulovirtaa tasoittaa vaihtoehtorahastojen ja kanssasijoitusten pitkä ja tasainen tulovirta voimassa olevista hankkeista. Toiminnan keskittyneisyyttä pyritään vähentämään asiakaskuntaa laajentamalla.

Taaleri Oyj:n taloushallinto vastaa Taalerin taloudellisen tilanteen ja taseen jatkuvasta seurannasta. Talousjohtaja seuraa Taalerin taseessa olevia eriä ja taloudellista tilannetta kuukausittain ja raportoi tilanteesta Taalerin johtoryhmälle sekä konsernin toimitusjohtajalle. Lisäksi taloushallinto valvoo tuloslaskelman ja taseen eriä analyyttisellä tarkastelulla.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan markkinahintojen vaihteluista aiheutuvaa vaikutusta rahoitusvarojen ja -velkojen markkina-arvoon. Markkinariskin eri lajeja ovat korko-, valuutta-, osake-, kiinteistö ja hyödykeriski.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten vaikutusta konsernin rahoitustaseen ja rahoitustaseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon tai korkokatteeseen ja tätä kautta vakavaraisuuteen. Valuutariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta. Osakeriskillä tarkoitetaan osakehintojen muutosten vaikutusta. Hyödykehintariskillä tarkoitetaan hyödykehintojen muutosten vaikutusta.

Rahoitussektorin keskeisimmät markkinariskille alltiina olevat erät ovat Taaleri Sijoitus Oy:n sijoituskohteet ja hankekehitys. Lisäksi markkinariskiä aiheutuu konsernin taseessa olevista muista korko- ja valuuttapositioista.

Taaleri Varainhoito Oy:n liiketoiminnassa markkinariskiä syntyy lähinnä asiakaskaupankäynnin selvitysriskinä. Taaleri Varainhoito Oy ei ota kaupankäyntitarkoituksessa omaan lukuunsa positioita rahoitusinstrumenteissa tai hyödykkeissä eikä sillä ole kaupankäyntivarastoa tai muuta ulkoista velkaa lukuun ottamatta luotollista tiliä kaupankäynnin selvitykseen.

Taalerin Tasesijoitus -segmentin osakesijoitukset ovat pääasiassa listaamattomia yhtiöitä, joiden kehitystä yhtiön johto seuraa tarkasti. Taaleri laskee markkinariskin riskiperusteiseksi pääomavaateeksi 10 % arvioidusta Taaleri Sijoituksen sijoitusvarallisuudesta.

Taalerin likviditeettipuskurin markkinariskit ovat rajoitettuja, sillä se on sijoitettuna lyhytaikaisiin korkoinstrumentteihin ja pankkitileille. Tämän vuoksi Taaleri ei laske riskiperusteista pääomaa likviditeettipuskurin markkinariskeille.

Operatiivinen riski

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappion vaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset-, compliance- ja tietoturvariskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Operatiivisille riskeille on tyypillistä, että riskin aiheuttama tappio ei ole kaikissa tapauksissa mitattavissa. Operatiivinen riski voi myös toteutua viiveellä ja ilmetä välillisesti esimerkiksi maineen heikkenemisenä.

Taalerissa operatiivisia riskejä hallitaan ensisijaisesti kehittämällä sisäisiä prosesseja sekä huolehtimalla hyvästä ohjeistuksesta ja henkilöstön riittävästä koulutuksesta. Operatiivisista riskeistä aiheutuvia tappioita pyritään vähentämään pienentämällä riskien toteutumisen todennäköisyyttä ja vaikutusta sekä pienentämällä yhtiön haavoittuvuutta riskin toteutuessa. Taaleri on varautunut operatiivisiin riskeihin kuuluviin rikos-, omaisuus-, keskeytys- ja vastuuriskeihin kattavalla vakuutusturvalla, mikä osaltaan vähentää mahdollisesti toteutuvien riskien vaikutusta. Vakuutusturvan kattavuutta arvioidaan vuosittain.

Väärinkäytösten aiheuttamia riskejä pyritään hallitsemaan sisäisillä toimintaohjeilla sekä järjestämällä henkilökohtaiset toimenkuvat siten, ettei ns. vaarallisia työyhdistelmiä pääse syntymään. Eri prosesseihin määritetyt kontrollipisteet ovat myös keskeisessä asemassa väärinkäytösten ja virheiden ehkäisyssä. Konsernin rikosvakuutus kattaa erilaisista sisäisistä ja ulkoisista väärinkäytöksistä aiheutuvia vahinkoja. Lisäksi Taalerin omaisuutta pyritään suojelemaan muun muassa valvonnalla sekä käyttö- ja kulkuoikeuksilla.

Taaleri on riippuvainen johdosta ja avainhenkilöiden ammattitaidosta sekä heidän sitoutumisestaan Taaleriin. Maine on tärkeä Taalerille, jotta asiakkaiden ja henkilöstön luottamus säilyy hyvänä. Oikeudelliset riskit voivat liittyä sopimuksiin eri yhteistyö- ja sopimuskuumpaneiden kanssa. Nämä riskit pyritään kartoittamaan sopimusten yksityiskohteisella läpikäynnillä, jossa tarvittaessa käytetään ulkopuolista asiantuntijaa. Yksiköt vastaavat kukin oman alueensa operatiivisten riskien hallinnasta.

Operatiivisten riskien vuosittaisessa itsearvioinnissa Taalerin henkilöstö tunnistaa ja arvioi toiminnan keskeiset operatiiviset riskit. Itsearvioinnin perusteella keskeisimpiä operatiivisen riskin lähteitä Taalerissa ovat prosessivirheet, tietoturvaan ja -suojaan liittyvät uhat sekä sopimusriskit.

Taaleri laskee pilari 1 operatiivisen riskin vakavaraisuusvaatimuksensa vuoden 2018 lopusta alkaen standardimenetelmän mukaisesti. Standardimenetelmällä laskettu määrä on erittäin paljon suurempi kuin käytännössä toteutuneet operatiivisten riskien tappiot ja myös suurempi kuin vuosittaisissa riskiarvioinneissa arvioitu operatiivisten riskien riskiperusteinen pääomatarve.

Taaleri-konsernin hallituksen hyväksymässä operatiivisen riskin hallinnan periaatteissa on kuvattu tarkemmalla tasolla operatiivisen riskin hallinnan organisointi ja operatiivisen riskin arviointiin, seurantaan ja raportointiin konsernin hallitukselle sekä Finanssivalvonnalle liittyvät menetelmät.

5. Rahoitussegmentin, eli Vakuutussektorin keskeiset riskit ja niiden hallinta

Garantian arvot, hyvän liiketavan periaatteet, strategia ja liiketoiminnan tavoitteet muodostavat yhtiön riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan perustan. Riskienhallinnan tarkoituksena on tukea yhtiön tavoitteiden saavuttamista tunnistamalla yhtiöön vaikuttavat uhat ja mahdollisuudet ja pitää ne riskinottohalun ja riskinkantokyvyn rajoissa. Luotettavasti järjestetty sisäinen valvonta varmistaa, että yhtiön liiketoimintastrategiaa, asetettuja tavoitteita sekä riskien ja vakavaraisuudenhallintaan liittyviä periaatteita ja toimintatapoja noudatetaan.

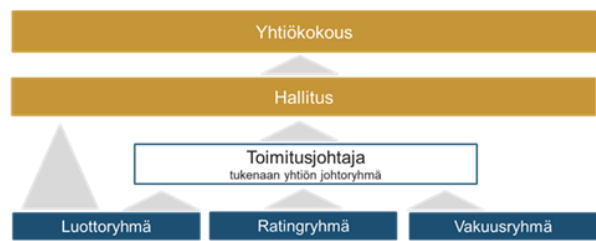
Garantiassa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeisenä tavoitteena on turvata yhtiön riskinkantokyky ja varmistaa siten toiminnan jatkuvuus. Sisäinen valvonta kattaa yhtiön kaikkien yksiköiden merkittävän toiminnan ja siihen kuuluu asianmukaisen raportoinnin järjestäminen yhtiön kaikilla organisaatiotasolla. Riskienhallinta kattaa yhtiöön kohdistuvien yksittäisten riskien ja riskien yhteisvaikutuksen tunnistamisen, mittaamisen, seurannan, hallinnan ja raportoinnin. Riskien ja vakavaraisuuden hallinta on lisäksi kytketty kiinteäksi osaksi Garantian liiketoiminnan prosesseja ja toiminnan suunnittelua ja seuranta.

Riskienhallinnan organisointi, vastuut ja valvonta

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on organisoitu Garantiassa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kolmen puolustuslinjan periaatteen mukaisesti. Tämän periaatteen mukaisesti tehtävät eriytetään (1) yksiköihin, jotka toiminnollaan ottavat liiketoimintariskiä, eli käsittelevät vakuutuksia, tekevät yhtiötä sitovia päätöksiä ja toimivat asiakasrajapinnassa (Operatiivinen riskienhallinta), (2) yksiköihin, jotka vastaavat riskien valvonnasta, toteuttavat riippumatonta riskien arviointia sekä valvovat yhtiön ohjeistusten, lakien ja säädösten noudattamista (Riippumaton riskienhallinta), ja (3) riippumattomaan sisäisen tarkastuksen toimintoon (Sisäinen tarkastus). Ulkoista valvontaa toteuttavat tilintarkastajat ja valvovat viranomaiset.

Kuva 1: Garantian riskienhallinnan organisointi

Kuva 2: Päätöksentekokoelimet ja raportointisuhteet

Taaleri-konsernin tase- ja riskienhallintatyöryhmä vastaa konsernin riskienhallinnan toimivuudesta ja tehokkuudesta. Konsernin liiketoiminnasta riippumaton tase- ja riskienhallintatyöryhmä tukee ja ohjaa Garantian sisäistä valvontaa sekä riskien- ja vakavaraisuudenhallintaa varmistaakseen konsernitason periaatteiden ja ohjeistusten soveltamisen myös Garantiassa. Työryhmä raportoi Taaleri-konsernin johtoryhmälle ja Taaleri Oyj:n hallitukselle.

Garantian hallitus on ylin päätöksentekoeelin Garantian sisäiseen valvontaan sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallintaan liittyvissä asioissa. Hallitus vahvistaa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat periaatteet ja politiikat (ml. riskinoton rajoitteet) sekä organisoinnin ja seuraa ja valvoo näiden toimivuutta ja riski- ja vakavaraisuusosaston kehitystä. Garantian toimitusjohtaja, tukena johtoryhmä, vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännön järjestämisestä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Garantian hallitus on asettanut Luottoryhmän, Vakuusryhmän ja Ratingryhmän, jotka päättävät hallituksen vahvistaman päätöksentekojärjestelmän mukaisesti vastuulleen kuuluvista asioista. Luottoryhmän tehtävänä on takausvakuutus- ja korvauspäätösten, sijoituspäätösten teko. Vakuusryhmän tehtävänä on vakuuksien arviointi ja vakuusarviointiprosessin laadun ja tehokkuuden varmistaminen. Liiketoiminnasta riippumattoman ratingryhmän tehtävänä on luottoluokitusten ("rating") vahvistaminen sekä ratingprosessin laadun ja tehokkuuden varmistaminen. Vakuusryhmä ja ratingryhmä raportoivat toiminnastaan toimitusjohtajalle ja luottoryhmä hallitukselle.

Garantian organisaation yksiköt, jotka vastaavat riskien valvonnasta, toteuttavat riippumatonta riskien arviointia sekä valvovat yhtiön ohjeistusten, lakien ja säädösten noudattamista, muodostavat ns. riippumattoman riskienhallinnan. Riippumattoman riskienhallinnan tehtävänä on avustaa hallitusta ja muita toimintoja tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi, seurata riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiön yleistä riskiprofiilia kokonaisuutena, raportoida riskeille altistumisesta ja neuvoa hallitusta riskienhallintaa koskevissa asioissa, tunnistaa ja arvioida kehittyviä riskejä sekä huolehtia riskien mittaamisesta käytettävien riskimallien asianmukaisuudesta. Riippumaton riskienhallinta raportoi toiminnastaan Taaleri-konsernin tase- ja riskienhallintatyöryhmälle, Garantian hallitukselle ja toimitusjohtajalle.

Sisäinen tarkastus on yhtiön operatiivisista toiminnoista riippumaton arviointi-, varmistus- ja konsultointitoiminto. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tukea yhtiön johtoa tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällinen lähestymistapa organisaation riskienhallinta-, valvonta-, sekä johtamis- ja hallintoprosessien riittävyyden ja tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen. Sisäisen tarkastuksen toiminta perustuu vuosittain laadittavaan toimintasuunnitelmaan. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan, johtopäätöksistään ja suosituksistaan Taaleri Oyj:n ja Garantian hallitukselle.

Riskienhallinnan prosessi

Garantian riskienhallintaprosessi muodostuu seuraavista osa-alueista:

- Toiminnan suunnittelu;
- Pääomanhallinta;
- Riskinottohalukkuus;
- Riskien tunnistaminen ja arviointi;
- Riskien mittaaminen; ja
- Riskien valvonta, käsittely ja raportointi.

Garantian toiminnan suunnittelu muodostuu pitkän aikavälin (noin 3 vuotta) strategisesta suunnittelusta ja lyhyen aikavälin (1 vuosi) vuosisuunnittelusta. Toiminnan suunnittelu perustuu toimintaympäristön, kilpailuympäristön ja oman toiminnan analyysiin sekä Taaleri-konsernin strategiaan. Yhtiön tavoitteiden, tavoitteiden saavuttamista tukevien hankkeiden sekä riskinottohalukkuuden määrittämisessä hyödynnetään tulos- ja vakavaraisuusskenaarioita ja stressitestejä, riskikartoituksen tuloksia ja riski ja vakavaraisuusarviota. Aktuaari antaa vuosittain toiminnan suunnittelun tueksi vakuutusyhtiölain edellyttämät lausunnot hallitukselle. Strategian ja vuosisuunnitelman, ml. riski ja vakavaraisuusarvio, vahvistaa yhtiön hallitus ja sen valmisteluun osallistuu koko henkilöstö.

Garantian tavoitteena on olla luotettava kumppani ja yhtiö varmistaa toiminnan jatkuvuuden ja vakauden ylläpitämällä vahvaa vakavaraisuutta. Hallitus on asettanut Garantian pääomituksen tavoitetason lakisääteisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen, luottoluokittaja Standard & Poor's:n edellyttämän AAA-luottoluokitusta vastaavan vähimmäispääomavaatimuksen sekä sisäisesti arvioidun pääomatarpeen (ns. taloudellinen pääoma 99.9 %:n luottamustasolla) yläpuolelle. Garantia jakaa osinkoa tai palauttaa pääomia omistajalle vain, kun A- -luottoluokitus ei vaarannu. Pääomanhallinnan tarkoituksena on varmistaa ennakoivasti pääomien riittävyys myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Ensimmäinen keino riskien ja todellisen pääomituksen tasapainon varmistamiseksi on liiketoiminnan kannattavuuden ylläpito ja riskien aktiivinen hallinta. Kun mahdollinen epätasapaino havaitaan, tasapaino palautetaan tuloksen ja riskiposition hallinnalla tai uuden pääoman hankinnalla.

Riskinottohalukkuudella tarkoitetaan sitä riskin määrää ja laatua, jonka yhtiö on valmis ottamaan saavuttaakseen liiketoiminnalleen asetetut tavoitteet. Garantian riskinottohalukkuus on maltillinen ja se määritellään ns. ”riskinoton rajoitteilla / riskimittareilla”. Hallitus vahvistaa riskinoton rajoitteet / riskimittarit vuosittain osana pääomasuunnitelmaa (vakavaraisuutta koskevat rajoitteet), luottoriskipolitiikkaa (keskittymäriskejä ja vakuutustoimintaa koskevat riskinoton rajoitteet), jälleenvakuutuspolitiikkaa (jälleenvakuutusta koskevat riskinotonrajoitteet) ja sijoitussuunnitelmaa (sijoitustoimintaa koskevat riskinoton rajoitteet).

Liiketoiminnan ja toimintaympäristön riskien jatkuva tunnistaminen ja arviointi ovat osa Garantian riskien ja vakavaraisuudenhallinnan prosessia. Garantian liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit ovat takausvakuuttamisesta aiheutuvat luottoriskit, vastuuvakaa kattavan omaisuuden sijoitusriskit, strategiset riskit sekä operatiiviset ja compliance-riskit. Riskien tunnistamista ja arviointia on tarkasteltu riskikohtaisesti myöhemmin tässä liitetiedossa.

Garantia määrittää ja arvioi pääomavaatimustaan / mittaa liiketoimintansa riskiä kolmella erilaisella Value-at-Risk – pohjaisella riskimittarilla. Ensisijainen toiminnan ohjauksessa, riskin mittaamisessa ja pääomien riittävyden arvioinnissa käytettävä mittari on taloudellinen pääoma ("Sisäinen riskipääoma") 99.9 tai 99.5 %:n luottamustasolla. Tämän lisäksi pääomatarpeen arvioinnissa hyödynnetään Solvenssi II –standardikaavan mukaista vakavaraisuuspääomavaatimusta SCR (Solvency Capital Requirement) 99.5 %:n luottamustasolla mukaan lukien ja pois lukien pääomavaatimuksen korotus sekä S&P:n Insurance Capital Model:n mukaista AAA-tason luottoluokitusta vastaavaa vähimmäispääoman määrää. VaR-pohjaisten riskimittareiden lisäksi Garantia mittaa, seuraa ja arvioi toimintansa riskejä ja niiden kehittymistä muilla määrällisillä ja laadullisilla riskimittareilla. Riskien mittaamista on tarkasteltu riskikohtaisesti myöhemmin tässä liitetiedossa.

Garantian riski- ja vakavaraisuusaseman seuranta ja raportointi jakautuvat sisäiseen ja ulkoiseen seurantaan ja raportointiin. Ulkoisella raportoinnilla tarkoitetaan kaikille sidosryhmille julkistettavia tietoja sekä viranomaisraportointia. Garantia raportoi toiminnastaan lisäksi ulkoiselle luottoluokittajalle Standard & Poor's:lle. Sisäisellä riski- ja vakavaraisuusaseman raportoinnilla tarkoitetaan vähintään kuukausittain tehtävää raportointia Garantian johtoryhmälle ja hallitukselle, sekä neljännesvuosittaista raportointia Taaleri-konsernin tase- ja riskienhallintatyöryhmälle, ja edelleen Taaleri-konsernin hallitukselle. Sisäisen seurannan ja raportoinnin tavoitteena on varmistaa, että yhtiön riski- ja vakavaraisuusasema ovat riskinottohalukkuuden rajoissa.

Vakuutusriskit

Vakuutusriskillä tarkoitetaan riittämättömistä hinnoittelua ja vastuuvalkaa koskevista oletuksista johtuvaa tappioriskiä tai vakuutusvastuiden arvon epäedullista muutosta. Takausvakuutuksessa vakuutusriski muodostuu suurelta osin luottoriskistä eli siitä, ettei taattava suoriudu sopimuksen mukaisista taloudellisista ja/tai toiminnallisista veloitteistaan suhteessa takauksensaajaan. Tämä voi olla seurausta taattavan maksukyvyttömyydestä (maksukyvyttömyysriski) tai siitä, että taattava epäonnistuu sopimuksen mukaisen veloitteen toimittamisesta ajallaan (toimitus-riski). Takausvakuuttamisen luottoriskin katsotaan sisältävän myös jälleenvakuuttajien tai muun vastatakauksen antajan vastapuoliriskin, joka aiheutuu jälleenvakuuttajan tai muun vastatakauksen antajan maksukyvyttömyydestä sekä vakuuksien arvonmuutosriskin, joka aiheutuu vakuuden käyvän arvon muutoksesta.

Vakuutusriskin eli takausvakuuttamisessa luottoriskin hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakas- ja vastapuoliriskeistä aiheutuvat negatiiviset tulosvaikutukset hyväksyttävälle tasolle ja varmistaa, että tuotto on riittävä suhteessa otettuun riskiin. Takausvakuuttamisessa luottoriskiä vähennetään asiakasvalinnan, asiakassuhteen aktiivisen hoidon, asiakkaan toiminnassa tapahtuvien muutosten seurannan, hinnoittelun ja hajautuksen lisäksi tyypillisesti jälleenvakuuttamalla ja vakuus- ja kovenanttijärjestelyin. Takausvakuuttamisen luottoriskinhallinnassa keskeisessä asemassa on vakuutusten myöntöprosessi, jota ohjaavat hallituksen vahvistamat luottoriskipolitiikka, jälleenvakuutuspolitiikka ja päätöksentekovaltuudet sekä niitä täydentävät johtoryhmän vahvistamat luottoriskinarviointiin, jakelukanavien auditointiin, hinnoitteluun sekä vakuuksiin ja kovenanteihin liittyvät prosessikuvaukset ja toimintaohjeet. Vakuuttamisprosessin toimivuutta ja laatua valvoo Riskienhallinta -toiminto. Päivittäisen vakuuttamisprosessin lisäksi luottoriskejä tunnistetaan ja arvioidaan vähintään vuosittain vuosisuunnittelun yhteydessä laadittavassa riskikartoituksessa.

Vakuutusriskin määrää mitataan taloudellisen pääoman mallilla, vakavaraisuuspääomavaatimuksen määrällä (SCR) mukaan lukien ja pois lukien pääomavaatimuksen korotus sekä S&P:n vakuutusriskimallin pääomavaatimuksen määrällä. Vakuutusrikin taloudellinen pääoma määritetään sopimuskohtaisesti Basel 2:n mukaisella sisäisten luottoluokitusten menetelmällä, jossa huomioidaan takauksen määrä, instrumentin luottoluokitus (maksuhäiriötodennäköisyys eli PD, probability of default), duraatio sekä vastavakuuksista ja jälleenvakuutuksesta riippuva tappio-osuus (LGD, loss given default) vahinkotilanteessa. Taloudellisen pääoman malli sisältää myös keskittymäriskin. Garantia arvioi säännöllisesti taloudellisen pääoman mallinsa sekä taloudellisen pääoman määrän laskennassa käytettävien parametrien toimivuutta, ml. riskinvähentämistekniikoiden tehokkuus osana LGD-parametrin oikeellisuuden arviointia. Asiakas ja asiakaskokonaisuuskohtaista luottoriskiä arvioidaan lisäksi mm. seuraavilla mittareilla: asiakkaan rating ja

sen taustamuuttajat, bruttovastuun, jälleenvakuutetun osuuden ja muiden vakuuksien määrä ja laatu, avoin positio, kovenantit ja riskiasiakas -status. Takausvakuutuskannan luottoriskiä arvioidaan puolestaan mm. seuraavilla mittareilla: bruttovastuun, jälleenvakuutetun osuuden ja muiden vakuuksien sekä avoimen position ja taloudellisen pääoman määrät tuoteryhmittäin, rating-luokittain, toimialoittain, kannan keskimaturiteetti, korvauskulut suhteessa vakuutusmaksutuottoihin ja takausvakuutuskantaan. Vakuutusriskiasemaa seurataan ja siitä raportoidaan johtoryhmälle ja hallitukselle kuukausittain.

Määrällisiä tietoja vakuutusriskistä ja vastuuvelasta esitetään liitetiedossa 42.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

Vakuutusyhtiölain perusteella vakuutusyhtiöllä tulee olla turvaavat laskuperusteet vakuusteknisen vastuuvelan määrittämiseksi. Vastuuvelan arvon tulee olla aina riittävä siten, että yhtiö pystyy kohtuudella arvioiden vastaamaan sitoumuksistaan. Vastuuvelan laskuperusteet annetaan tiedoksi finanssivalvonnalle ennen tilikauden päättymistä.

Vakuutusmaksuvastuu määrätään ns. siirtovastuuna. Takauksittain määritetään se osuus voimassa olevien vakuutus sopimusten maksutulosta, mikä kohdistuu tuleviin tilivuosiin. Korvausvastuu muodostuu tunnetusta ja tuntemattomasta korvausvastuusta. Yksittäiset tilinpäätöshetken jälkeen maksettavaksi tulevat korvaukset varataan vahinkokohteisesti osaksi tunnettua korvausvastuuta. Jo sattuneiden, mutta tilinpäätöshetkellä yhtiölle tuntemattomien, vahinkojen varalle varataan kertoimella osuus yhtiön tilivuoden maksutulosta osaksi tuntematonta korvausvastuuta. Varsinaista vastuuvelkaa ei diskontata.

Tasoitustasojen tarkoituksena on tasata vakuusteknisesti poikkeuksellisten vuosien tulosta. Tasoitustasojen toimii puskurina erityisesti korvauskulujen kasvua vastaan. Garantian tasoitustasojen laskuperusteissa tasoitustasojen purkautuu vuosittain tulosvaikutteisesti kauden korvauskuluja vastaava määrä, kunnes tasoitustasojen saavuttaa tavoitemäärän. Pitkällä aikavälillä tasoitustasojen hakeutuu tavoitemääräänsä. Tavoitemäärän laskenta on määritetty vakuutusyhtiölaissa.

Sijoitusriskit

Yhtiön sijoitukset ovat vastuuvelan ja oman pääoman katteena olevaa varallisuutta ja niiden ensisijaisena tarkoituksena on turvata vakuutusliikkeen maksukyky myös poikkeuksellisen suurina vahinkovuosina. Sijoitustoiminta on luonteeltaan pitkäaikaista ja tavoitteena on ensisijaisesti pääomien turvaaminen sekä vakaa ja tasaisesti kehittyvä varallisuuden kasvu. Garantia noudattaa sijoitustoiminnassaan vakuutusyhtiölaissa määritettyä varovaisuuden periaatetta. Varat sijoitetaan vain sellaiseen omaisuuteen, johon liittyvät riskit yhtiö voi tunnistaa, mitata, seurata, hallita, valvoa ja raportoida. Sijoitustoiminnassa varmistetaan sijoitusten turvaavuus, rahaksi muutettavuus, tuottavuus ja saatavuus sijaintipaikasta, sekä huomioidaan vakuutus sopimusten luonne ja vakuutettujen edut. Sijoitustoiminnan riskit muodostuvat markkina-, vastapuoli- (luottoriski) ja maksuvalmiusriskistä.

Markkinariskillä tarkoitetaan tappioriskiä tai taloudellisen aseman epäedullista muutosta, joka johtuu suoraan tai välillisesti omaisuuden, vastuiden ja rahoitusvälineiden markkinahintojen tason ja volatiliiteetin heilahteluista. Hintojen muutokset vaikuttavat sijoitusomaisuuden arvoon ja vuotuisen tuottoon. Keskeiset markkinariskit ovat osakeriski, korkoriski, valuuttariski ja kiinteistöriski. Sijoitusten luottoriski muodostuu vastapuoliriskistä ja luottomarginaaliriskistä. Vastapuoliriskillä tarkoitetaan yksittäisten sopimusten sopimusvastapuoleen liittyvää maksukyvyttömyysriskiä. Luottomarginaaliriski kuvaa riskillisen korkoinstrumentin ja riskittömän korkoinstrumentin hintaeron eli luottomarginaalin muutoksesta aiheutuvaa riskiä.

Sijoitusriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa sijoittamisesta aiheutuvat negatiiviset tulosvaikutukset ja sijoitusten arvon muutokset hyväksyttävälle tasolle pitkällä aikavälillä, varmistaa, että sijoitusten tuotto on riittävä suhteessa otettuun riskiin ja turvata yhtiön likviditeetti.

Sijoitustoiminnan riskien pääomatarvetta mitataan taloudellisen pääoman mallilla, vakavaraisuuspääomavaatimuksen määrällä (SCR) sekä S&P:n sijoitusriskin pääomavaatimuksella. Taloudellisen pääoman mallissa sijoitusriskiä mitataan instrumenttiakohtaisesti Value-at-Risk –pohjaisilla riskimalleilla osakeriskille, valuuttariskille, korkoriskille ja luottoriskille. Korko- ja pääomarahastosijoitusten luottoriski määritetään Basel II:n mukaisella sisäisten luottoluokitusten menetelmällä, jossa huomioidaan sijoituksen määrä, instrumentin luottoluokitus, tappio-osuus ja duraatio. Taloudellisen pääoman lisäksi sijoitusriskejä mitataan mm. omaisuusluokittain, maittain, luottoluokittain, vastapuolittain, modifioidulla duraatiolla, korkoherkkyydellä ja valuuttamääräisten sijoitusten määrällä. Sijoitusriskiasemaa seurataan ja siitä raportoidaan johtoryhmälle ja hallitukselle kuukausittain.

Markkinariskistä esitetään herkkyysanalyysi liitetiedossa 43.

Operatiiviset riskit

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappion riskiä, joka aiheutuu puutteellisista tai virheellisistä prosesseista, ihmisten tekemistä virheistä, järjestelmistä tai ulkoisista tapahtumista.

Operatiivisten riskien hallinnalla varmistetaan, että operatiivinen toiminta on järjestetty asianmukaisesti, eikä riskeistä aiheudu ennalta arvaamattomia suoria tai epäsuoria taloudellisia menetyksiä. Operatiivisten riskien hallintaan ja sisäiseen valvontaan myönteisesti suhtautuvaa yrityskulttuuria ylläpidetään ja vahvistetaan jatkuvasti kouluttamalla ja ohjeistamalla henkilöstöä.

Operatiivisten riskien hallinnassa keskeistä on riskien tunnistaminen ja arviointi, sekä kontrolli ja hallintakeinojen toimivuuden ja riittävyyden arviointi. Operatiivisten riskien hallinnan keskeiset työkalut ovat vähintään vuosittain toteutettavat yksikkökohtaiset riskikartoitukset, jatkuva operatiivisten riskien rekisteröinti, korjaavien toimenpiteiden tunnistaminen sekä näiden seuranta ja raportointi, jatkuvuussuunnitelmat, toimintaperiaatteet ulkoistuksiin, uusien tuotteiden suunnitteluun ja käyttöönottoon, asiakkaan tuntemiseen ja rahan pesun ja terrorisminrahoittamisen estämiseen sekä prosessikuvaukset ja muut työ- ja toimintaohjeet.

Operatiivisen riskin määrää mitataan vakavaraisuuspääomavaatimuksen (SCR) määrällä ja taloudellisen pääoman määrällä, joka arvioidaan vuosittain toteutettavan riskikartoituksen pohjalta. Lisäksi seurataan ja rekisteröidään toteutuneita riskitapahtumia ja läheltä piti -tilanteita, määritellään niitä koskevat korjaavat toimenpiteet ja seurataan niiden toteuttamista. Operatiivisten riskien kehityksestä raportoidaan neljännesvuosittain johtoryhmälle ja hallitukselle.

Muut riskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan riskiä, joka syntyy toiminta- ja kilpailuympäristön muutoksista, hitaasta reagoinnista muutoksiin, väärän strategian tai liiketoimintamallin valinnasta tai strategian toteuttamisen epäonnistumisesta. Maineriski ja sääntelyriski ovat osa strategista riskiä. Maineriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että aiheellinen tai aiheeton yhtiön liiketoimintaan tai suhteisiin liittyvä epäsuotuisa julkisuus heikentää luottamusta yhtiötä kohtaan. Maineriski on usein seurausta toteutuneesta operatiivisesta tai compliance -riskistä ja sen seurauksena maine heikkenee asiakkaiden ja muiden sidosryhmien keskuudessa. Sääntelyriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että sääntelyn muutosten seurauksena yhtiön liiketoiminnan harjoittamisen edellytykset heikentyvät merkittävästi.

Keskeinen keino strategisten riskien hallinnassa on systemaattinen ja jatkuva toiminnan suunnittelu- ja seurantaprosessi, jonka avulla kyetään tunnistamaan ja arvioimaan potentiaalisia riskejä toiminta-, kilpailu- ja sääntely-ympäris-

töissä sekä päivittämään strategiaa ja johtamaan riskien hallitsemiseksi käynnistettyjä toimenpiteitä. Maineriskiä hallitaan ennakoivasti ja pitkäjänteisesti toimimalla Grantian arvojen mukaisesti, noudattamalla sääntelyä ja Garantian hallituksen vahvistamia hyvän liiketavan periaatteita sekä viestimällä avoimesti ja tasapuolisesti eri sidosryhmillä. Strategisia riskejä seurataan ja arvioidaan vähintään vuosittain vuosisuunnittelun yhteydessä laadittavassa riskikartoituksessa.

Compliance -riskillä tarkoitetaan oikeudellisiin tai hallinnollisiin seuraamuksiin, taloudellisiin tappioihin tai maineen menettämiseen liittyviä riskejä, jotka ovat seurausta siitä, että yhtiö on jättänyt noudattamatta sen toimintaan sovellettavia lakeja, asetuksia tai muita määräyksiä. Lainsäädännön muutoksia seurataan aktiivisesti, ja meneillään olevista hankkeista raportoidaan säännöllisesti hallitukselle. Garantiassa vuosisuunnittelun yhteydessä toteutettava riskikartoitus sisältää myös sääntelyyn liittyvien riskien tunnistamisen ja arvioinnin sekä riskiä pienentävien kehitystoimenpiteiden määrittelyn ja seurannan. Henkilöstön ohjeistaminen ja kouluttaminen ovat keskeisessä roolissa myös compliance riskien hallinnassa.

Keskittymäriskillä tarkoitetaan kaikenlaisia riskejä, joihin liittyvät tappiot voivat olla niin suuria, että toteutuessaan ne vaarantavat vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten vakavaraisuuden tai taloudellisen aseman. Garantian liiketoiminnan merkittävin keskittymäriski syntyy suorasta ja välillisestä luotto- ja vastapuoliriskin keskittymäriskistä takausvakuutus- ja/tai sijoitustoiminnassa. Garantian kokonaisvastuut sisältävät yksittäisiä suuria asiakaskokonaisuus- ja toimialakohtaisia luottoriskikeskittymiä, minkä lisäksi Garantian takausvastuut ja sijoitukset keskittyvät Suomeen. Luottoriskin keskittymäriskin hallinnassa korostuu ennen kaikkea asiakas- ja sijoituskohteiden valinta ja asiakkaiden tilanteessa tapahtuvien muutosten jatkuva seuranta. Keskittymäriskiä mitataan ja arvioidaan taloudellisen pääoman mallissa erillisellä keskittymäriskimallilla, EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisella suurten asiakasriskien määrällä ja asiakaskokonaisuuskohtaisilla riskilimiiteillä.

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä, että vakuutus- ja jälleenvakuutusyritykset eivät kykene muuttamaan sijoitustaan ja muuta omaisuuttaan rahaksi täyttääkseen maksettaviksi tulevat taloudelliset velvoitteensa. Garantiassa maksuvalmiusriski on rajallinen, sillä vakuutusmaksutulo kerätään ennen korvausten maksamista ja suurimmat yksittäiset maksut muodostuvat vakuutuskorvauksista edunsaajille tai voiton jaosta / pääoman palautuksista osakkeenomistajalle, joiden maksuajankohdat tiedetään yleensä hyvissä ajoin etukäteen. Garantialla ei myöskään ole rahoitusvelkoja. Keskeiset keinot maksuvalmiusriskin hallintaan Garantiassa ovat riittävä käteisen määrä päivittäisten maksujen hoitoon ja sijoitussalkun likvidiys.

6. Energia-segmentin keskeiset riskit ja niiden hallinta

Energia-segmentin toiminnan riskejä ovat mm. markkinariski (merkittävä epäonnistuminen yksittäisen tai useamman sijoituskohteen valinnassa tai irtautumisessa ja siitä johtuva arvonmenetykset), valuuttakurssiriski (Euroalueen ulkopuolisten sijoitusten osalta mahdolliset merkittävät muutokset valuuttakurssissa ja siitä aiheutuva tuotonmenetykset), maa- ja kohdekohtaiset lainsäädännölliset ja poliittiset riskit sekä niiden vaikutus yksittäisiin sijoituskohteisiin) sekä kannattavuusriski (rahaston sijoitusten liiketoiminnalliset riskit rakennusaikana ja tuotantovaiheessa). Myös energian hintariski voi vaikuttaa kehitettävien energiahankkeiden arvoon ja energiarahastojen asiakastuottoihin. Energian hintariskistä on kuitenkin huomattava osa suojattu kiinteähintaisilla sopimuksilla.

Taaleri Energia Oy:n tytäryhtiö Taaleri Energia Funds Management Oy on saanut Finanssivalvonnalta vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan ja toimii Energia-segmentin vaihtoehtorahastojen hoitajana ja huolehtii vaihtoehtorahastojen riskienhallinnan järjestämisestä.

Energia-segmentin sijoituskohteiden ja erityisesti kansainväliseen energiainfrastruktuurisijoittamista koskeva riskienhallinta on integroitu osaksi Energia-segmentin henkilöstön työtehtäviä prosessien avulla, joissa on määritelty hankkeiden ja niiden tarkastelua koskevat laatuvaatimukset. Kansainvälisessä sijoitustoiminnassa korostuu tarve teettää

ulkoisia due diligence –selvityksiä Energia-segmentin henkilöstön omien selvitysten lisäksi. Jokaista hanketta käsitellään Energia-segmentin investointikomiteassa jossa kokeneet, sitoutumattomat infrastruktuurisijoittamisen ammattilaiset haastavat sijoitustoiminnon esitystä. Jokaista hanketta käsitellään yleensä kolme kertaa vaihtoehtorahaston hoitajan hallituksessa ennen lopullisen sijoituspäätöksen tekoa. Sijoituksen toteuttamisen jälkeen hankkeen rakennus- ja operointivaiheessa Energia-segmentin henkilöstö osallistuu aktiivisesti hankkeiden toteuttamiseen sekä päätöksentekoon aina sijoituskohteesta irtaantumiseen saakka. Energia-segmentti seuraa myös jatkuvasti osana riskienhallinnan ja sijoittajaraportoinnin prosesseja hankkeiden arvoon mahdollisesti vaikuttavia avaintekijöitä sekä päivittää vuosittain rahastokohtaiset riskianalyysit ja stressitestit.

Taaleri Energia Oy tekee myös hankekehitystä omasta taseestaan ja sen riskipositioita seurataan osana Rava-ryhmittymää.

39 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN MATURITEETTIJAKAUMA

Rahoitusvarat 31.12.2019, 1 000 euroa	< 3kk	3-12 kk	1-5 v	5-10 v	> 10v	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	29 102					29 102
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä ¹⁾		12	61	7 145		8 459
Saamistodistukset			1 500			1 500
Muut rahoitusvarat	10 537					10 537
Korot		744	2 080	149		2 973
Rahoitusvarat yhteensä	39 639	757	3 641	7 294	-	52 572

Rahoitusvelat 31.12.2019, 1 000 euroa	< 3kk	3-12 kk	1-5 v	5-10 v	> 10v	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ¹⁾		6 000	20 000			26 000
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ¹⁾			35 000			35 000
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla				15 000		15 000
Muut rahoitusvelat	5 999	8 127	3 971			18 097
- josta vuokrasopimusvelat	6	71	3 971			4 049
Korot	278	2 651	4 883	3 750		11 561
Rahoitusvelat yhteensä	6 283	16 849	67 826	18 750	-	105 659

Rahoitusvarat 31.12.2018, 1 000 euroa	< 3kk	3-12 kk	1-5 v	5-10 v	> 10v	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	26 060	-	73			26 133
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä ¹⁾	8	61	8 462	1 089		9 620
Muut rahoitusvarat	10 537					10 537
Korot	30	761	2 549	274		3 614
Rahoitusvarat yhteensä	36 636	822	11 084	1 363	-	49 905

Rahoitusvelat 31.12.2018, 1 000 euroa	< 3kk	3-12 kk	1-5 v	5-10 v	> 10v	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ¹⁾		1 000	6 000			7 000
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ¹⁾		20 000	35 000			55 000
Muut rahoitusvelat	13 991					13 991
Korot	51	2 739	3 097			5 887
Rahoitusvelat yhteensä	14 043	23 739	44 097	-	-	81 878

1) Saamisten maturiteetit on esitetty alkuperäiseen alaskirjaamattomaan arvoon.

Vakuustoitominnan varojen ja velkojen maturiteettijakauma esitetään liitteissä 42 ja 43.

40 MUUTOKSET RAHOITUKSEN RAHAVIRROIKSI LUOKITELTAVISSA RAHOITUSVELOISSA

	1.1.2019	Rahavirrat	Käyvän arvon muutokset	31.12.2019
Velat luottolaitoksille	6 996	19 000	-67	25 929
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	54 815	-20 000	60	34 875
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	15 000	-175	14 825
Yhteensä	61 811	14 000	-183	75 629

	1.1.2018	Rahavirrat	Käyvän arvon muutokset	31.12.2018
Velat luottolaitoksille	7 982	-1 000	14	6 996
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	54 758	-	57	54 815
Yhteensä	62 740	-1 000	71	61 811

41 MARKKINARISKIN HERKKYYSANALYYSI

Markkinariskin herkkyyssanalyysi on laadittu konsernin merkittävien markkinariskien, korkoriskin ja hintariskin, osalta. Herkkyyssanalyysit on laadittu arvioimalla miten jokseenkin mahdolliset muutokset korkotasossa tai hinnoissa vaikuttaisivat näihin herkille oleviin tase-eriin. Vaikutus on laskettu ennen veroja. Vakuustoitominnan varoista ja -veloista on laadittu erilliset herkkyyssanalyysit liitteissä 41 ja 42.

1 000 euroa	Riski- muuttuja	Muutos	31.12.2019		31.12.2018	
			Vaikutus tulokseen	Vaikutus omaan pääomaan	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omaan pääomaan
Korkoriski ¹⁾	Korko	1% -yksikkö	36	36	196	196
Hintariski ²⁾						
Osakkeet ja osuudet	Käypä arvo	10 %	874	923	1 195	1 242
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Käypä arvo	10 %	623	623	595	595
Myytäväänä olevaksi luokitellut omaisuuserä	Käypä arvo	10 %	767	767	1 201	1 201

1) Korkoriskin herkkyyksianalysissa on huomioitu sellaiset kauden päätöspäivänä taseessa olleet rahoitusvarat ja -velat joilla on ollut kyseisenä päivänä muuttuva korko.

2) Hintariskin herkkyyksianalysissa on huomioitu sellaiset rahoitusinstrumentit jotka arvostetaan taseessa käypään arvoon.

42 MÄÄRÄLLISIÄ TIETOJA VAKUUTUSRISKISTÄ JA VASTUUVELASTA

Taalerin vakuutusliiketoiminta koostuu kokonaisuudessaan Vakuutusosakeyhtiö Garantian liiketoiminnasta. Alla on esitetty Vakuutusosakeyhtiö Garantian määrällisiä tietoja. Vakuutusosakeyhtiö Garantia on yhdistetty konserniin 1.4.2015 alkaen.

Korvauskulujen kehitys, 1 000 euroa	Maksetut korvauk- set*	Korvaus- vastuun muutos*	Korvaus- kulut	%, takaus- vakuutuska- nnasta	Vahinko- suhde, %
2019	-336	-1 282	-1 618	0,09 %	12,20 %
2018	427	355	783	-0,05 %	-6,40 %
2017	-343	-736	-1 079	0,07 %	10,1 %
2016	-934	-240	-1 174	0,09 %	12,4 %
2015	-1 421	-71	-1 492	0,13 %	15,1 %
2014	-569	157	-412	0,03 %	3,7 %
2013	-2 526	121	-2 405	0,18 %	22,2 %
2012	-1 772	504	-1 268	0,09 %	11,7 %
2011	-4 827	-753	-5 580	0,44 %	50,8 %
2010	-2 098	26	-2 072	0,15 %	18,7 %

* ml. jälleenvakuuttajien osuus

Takausvakuutuskanta tuoteittain, milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
Lainatakaukset	362	368
Kaupalliset takaukset	534	513
Asuntolainatakaukset	818	655
Muut takaukset	123	130
Yhteensä	1 837	1 666

Takausvakuutuskannan vakuusasema, milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
Jälleenvakuutettu	326	290
Vakuusluokat 1 ja 2	73	105
Vakuusluokat 3 ja 4	130	147
Vakuudeton osa	1 309	1 124
Yhteensä	1 837	1 666

Takausvakuutuskanta luottoluokittain*, milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
AAA - BBB-	121	101
BB+ - BB-	572	648
B+ - B-	248	177
C+ tai heikompi	16	16
Yhteensä	958	941

* Takausvakuutuskanta pois lukien asuntolainatakaukset, tuleva jälleenvakuutus ja jäännösarvotakaukset.

Takausvakuutuskanta toimialoitain*, milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
Rakentaminen	488	487
Teollisuus	201	203
Kone ja laitteollisuus (ml. huolto)	93	50
Kemianteollisuus	22	47
Metalliteollisuus	37	46
Elintarviketeollisuus	30	36
Muu teollisuus	18	25
Kauppa	58	37
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	58	71
Palvelut	35	34
Kuljetus ja varastointi	28	16
Vesi ja jätehuolto	26	30
Muut toimialat	64	63
Yhteensä	958	941

* Takausvakuutuskanta pois lukien asuntolainatakaukset, tuleva jälleenvakuutus ja jäännösarvotakaukset. Toimialaluokitus perustuu Tilastokeskuksen toimialaluokitukseen.

Vakuutustekninen vastuovelka (FAS), 1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Vakuutusmaksuvastuu	25 955	20 579
Korvausvastuu	2 573	1 291
Tunnettu korvausvastuu	1 642	474
Tuntematon korvausvastuu	931	817
Tasoituspää	71 701	73 318
Yhteensä	100 228	95 188

Vakuutusmaksuvastuun ja korvausvastuun maturiteettijakauma 31.12.2019

1 000 euroa	< 1 v	1-2 v	2-3 v	> 3v	Yhteensä
Vakuutusmaksuvastuu	8 965	5 103	3 801	8 084	25 955
Korvausvastuu	2 573	-	-	-	2 573
Yhteensä	11 538	5 103	3 801	8 084	28 528

Vakuutusmaksuvastuun ja korvausvastuun maturiteettijakauma 31.12.2018

1 000 euroa	< 1 v	1-2 v	2-3 v	> 3v	Yhteensä
Vakuutusmaksuvastuu	7 651	4 106	3 021	5 801	20 579
Korvausvastuu	1 291	-	-	-	1 291
Yhteensä	8 942	4 106	3 021	5 801	21 870

Vastuuvelan (pl. tasoituspää) kassavirtajakauman modifioitu duraatio on 2,7 (2,5) vuotta.

Takausvakuutuksen herkkyyshanalyysi, 31.12.2019*

Riskimuuttuja	Kokonais- määrä, 1 000 euroa	Muutos riskimuuttujassa	Vaikutus omaan pääomaan 1 000 euroa	Vaikutus yhdistettyyn kulusuhteeseen, %- yksikköä
Maksutuotot	13 212	kasvaa 10 %	1 321	paranee 5,0 %-yksikköä
Korvauskulut	1 618	kasvaa 10 %	-	heikkenee 1,2 %-yksikköä
Suurvahinko, 10 milj. euroa	-	10 milj.euroa	-	heikkenee 75,7 %-yksikköä
Liikekulut	5 752	kasvaa 10 %	-575	heikkenee 4,4 %-yksikköä

* Herkkyyshanalyysi perustuu Vakuutusosakeyhtiö Garantian FAS-tilinpäätökseen.

Takausvakuutuksen herkkyyshanalyysi, 31.12.2018*

Riskimuuttuja	Kokonais- määrä, 1 000 euroa	Muutos riskimuuttujassa	Vaikutus omaan pääomaan 1 000 euroa	Vaikutus yhdistettyyn kulusuhteeseen, %- yksikköä
Maksutuotot	12 282	kasvaa 10 %	983	+ 3,09 %-yksikköä
Korvauskulut	-783	kasvaa 10 %	-	-0,64 %-yksikköä
Suurvahinko, 10 milj. euroa	-	10 milj.euroa	-	-81,4 %-yksikköä
Liikekulut	4 954	kasvaa 10 %	-396	-4,03 %-yksikköä

* Herkkyyshanalyysi perustuu Vakuutusosakeyhtiö Garantian FAS-tilinpäätökseen.

43 MÄÄRÄLLISIÄ TIETOJA VAKUUTUSTOIMINNAN SIOJITUSRISKEISTÄ

Taalerin vakuutusliiketoiminta koostuu kokonaisuudessaan Vakuutusosakeyhtiö Garantian liiketoiminnasta. Alla on esitetty Vakuutusosakeyhtiö Garantian määrällisiä tietoja vuodelta 2019 sekä vertailukaudesta, perustuen Garantian FAS-tilinpäätöksen lukuihin.

Sijoitusjakauma käyvin arvoin, milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
Korkosijoitukset*	127	118
Osakesijoitukset	22	15
Kiinteistösijoitukset	2	2
Yhteensä	151	134

* sisältää rahat ja pankkisaamiset. Korkosijoitukset muodostuvat pääosin sijoituksista suomalaisten yritysten ja pohjoismaisten luottolaitosten joukkovelkakirjalainoihin.

Sijoitustoiminnan herkkyyshanalyysi, 31.12.2019*

Sijoitusluokka	Sijoitukset käyvin arvoin, milj. euroa	Riskiparametri	Muutos	Vaikutus omaan pääomaan, milj. euroa
Joukkovelkakirjalainat	127,3	Korkojen muutos	1 %	3,3
Osakkeet	19,0	Markkina-arvo	10 %	1,5
Pääomasijoitukset	4,5	Markkina-arvo	10 %	0,4

* Herkkyyshanalyysi perustuu Vakuutusosakeyhtiö Garantian FAS-tilinpäätökseen. Muutosten vaikutusten laskennassa on kuitenkin oletettu markkina-arvoistaminen ennen ja jälkeen muutoksen.

Sijoitustoiminnan herkkyyshanalyysi, 31.12.2018*

Sijoitusluokka	Sijoitukset käyvin arvoin, milj. euroa	Riskiparametri	Muutos	Vaikutus omaan pääomaan, milj. euroa
Joukkovelkakirjalainat	116,6	Korkojen muutos	1 %	3,17
Osakkeet	12,3	Markkina-arvo	10 %	0,99
Pääomasijoitukset	4,5	Markkina-arvo	10 %	0,36

* Herkkyyshanalyysi perustuu Vakuutusosakeyhtiö Garantian FAS-tilinpäätökseen. Muutosten vaikutusten laskennassa on kuitenkin oletettu markkina-arvoistaminen ennen ja jälkeen muutoksen.

Korkosijoitusten (pl. korkorahastot) maturiteetti* ja luottoluokitusjakauma** 31.12.2019

milj. euroa	< 1 v	1-3 v	3-5 v	> 5v	Yhteensä	%
AAA - AA-	0	4	-	5	9	7 %
A+ - A-	0	-	15	1	16	13 %
BBB+ - BBB-	-	2	28	15	44	35 %
BB+ tai alle	10	22	25	-	58	46 %
Yhteensä	11	28	68	20	127	100 %

Korkosijoitusten (pl. korkorahastot) maturiteetti* ja luottoluokitusjakauma 31.12.2018**

milj. euroa	< 1 v	1-3 v	3-5 v	> 5v	Yhteensä	%
AAA - AA-	1	14	-	4	18	16 %
A+ - A-	0	-	8	-	8	7 %
BBB+ - BBB-	-	2	28	3	34	29 %
BB+ tai alle	3	21	20	13	57	49 %
Yhteensä	3	37	56	21	117	100 %

* Maturiteetti on ilmoitettu juoksuajan loppuun. Jos arvopaperilla on Call-mahdollisuus, maturiteetti on ilmoitettu ensimmäiseen mahdolliseen Call-päivään saakka.

** Luottoluokitus perustuu 1. Garantian sisäiseen luottoluokitukseen ja 2. Ulkoisen luottoluokituslaitoksen luottoluokitukseen.

MUUT LIITETIEDOT

44 HENKILÖSTÖÄ JA JOHTOA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä	2019		2018	
	Keskim. lkm	Muutos	Keskim. lkm	Muutos
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	186	3	183	8
Määräaikainen osa-aikainen henkilöstö	9	-1	10	1
Yhteensä	195	2	193	9

Avainhenkilöiden optio- ja osakepalkkiojärjestelmät

Optio-ohjelma 2013

Taaleri Oyj:n hallitus päätti 4.12.2013 konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Kannustinjärjestelmässä avainhenkilöille annetaan synteettisiä optio-oikeuksia ja mahdollinen palkkio maksetaan vuosina 2017—2018 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuuhde päättyy ennen ansaintajakson loppua, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Palkkiona maksettava osakkeita ei saa luovuttaa osakkeille asetetun yhden vuoden mittaisena odotusaikana. Kannustinjärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastasivat myöntöhetkellä yhteensä enintään noin 200.000 Taaleri Oyj:n B-osakkeen arvonnousuun perustuvaa oikeutta sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Kannustinjärjestelmän aiheuttama diluutio yhtiön osakkeelle on enimmillään 3,08 %. Osakkeen lähtöarvoksi määriteltiin 13,00 euroa, jota alennetaan jaetuilla osingoilla ja pääomapalautuksilla. Osakkeen loppuarvo on synteettisen optio-oikeuden käyttöpäivää edeltävän 20 kaupankäyntipäivän aikana päätettyjen kauppohen kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi First North Finland –markkinapaikalla.

Taaleri Oyj:n hallitus päätti 19.2.2015, että synteettisen optio-ohjelman osakemäärissä huomioidaan 12.2.2015 ylimääräisen yhtiökokouksen päättämän osakeannin vaikutus yhtiön osakemäärään siten, ettei sillä ole vaikutusta synteettisen optio-oikeuksien arvoon. Vuonna 2016 huomioitiin tekniset muutokset osakkeen siirtymisestä Helsingin Pörssin päämarkkinalle. Näin ollen voidaan myöntää korkeintaan 800.000 uutta Taalerin osakkeen arvonnousuun perustuvaa oikeutta sisältäen rahana maksettavan osuuden ja osakkeen loppuarvo määräytyy kaupankäyntimäärillä painotettuun keskimurssiin Helsingin Pörssin päällyställä.

Option käyväksi arvoksi määriteltiin myöntämispäivällä 4.12.2013 1,17 (ennen splittiä: 4,69) euroa, 22.10.2014 2,69 (ennen splittiä: 10,74) euroa ja 12.1.2015 3,35 (ennen splittiä: 13,39) euroa. Koska optionsaaja ei ole oikeutettu saamaan osinkoja tai pääomanpalautuksia ansaintajakson aikana, on odotettavissa olevat osingot vähennetty myöntämispäivän osakekurssista käypää arvoa määritettäessä.

Optioiden käyttöaika loppui 31.12.2018.

Ulkona olevat optiot (optioiden määrä)	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Kauden alussa ulkona olleet	-	332 000
Kaudella toteutetut	-	332 000
Kauden lopussa ulkona olevat	-	0
Kauden lopussa toteutettavissa olevat	-	0

Optio-ohjelma 2015

Taaleri Oyj:n hallitus päätti 28.10.2015 konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Kannustinjärjestelmässä avainhenkilöille annetaan synteettisiä optio-oikeuksia ja mahdollinen palkkio maksetaan vuosina 2019—2020 rahana. Yhtiön hallitus voi velvoittaa avainhenkilön hankkimaan yhtiön osakkeita enintään 50 %:lla palkkion määrästä. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuuhde päättyy ennen ansaintajakson loppua, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Hallitus voi velvoittaa henkilöä ostamaan Taalerin osakkeita ja määrätä osakkeille mahdollisen vuoden rajoitusjakson. Kannustinjärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat myöntöhetkellä yhteensä enintään noin 800.000 Taaleri Oyj:n osakkeen arvonnousuun perustuvaa oikeutta sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Osakkeen lähtöarvoksi määriteltiin 9,00 euroa, jota alennetaan jaetuilla osingoilla ja pääomapalautuksilla ennen käyttöpäivää. Osakkeen loppuarvo on synteettisen optio-oikeuden käyttöpäivää edeltävän 20 kaupankäyntipäivän aikana päätettyjen kauppohen kaupankäyntimäärillä painotettu Taalerin keskimurssi.

Option käyväksi arvoksi määriteltiin myöntämispäivällä 25.2.2016 1,77 euroa, 12.5.2016 2,07 euroa, 22.6.2016 1,80 euroa, 16.12.2016 1,36 euroa ja 30.10.2017 2,83 euroa. Koska optionsaaja ei ole oikeutettu saamaan osinkoja tai pääomanpalautuksia ansaintajakson aikana, on odotettavissa olevat osingot vähennetty myöntämispäivän osakekurssista käypää arvoa määritettäessä.

Käteisenä selvittävien maksuosuuksien käypä arvo arvioitiin uudelleen jokaisena raportointipäivänä 1.1.2018 saakka, minkä jälkeen sovelletaan IFRS 2 voimaan tulleita muutoksia ja kulu kirjataan myöntöhetken arvon mukaan ansaintajakson loppuajalle.

Ulkona olevat optiot (optioiden määrä)	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Kauden alussa ulkona olleet	615 000	685 000
Kaudella myönnetty	-	-
Kaudella palautetut	70 000	70 000
Kauden lopussa ulkona olevat	545 000	615 000
Kauden lopussa toteutettavissa olevat	-	-

Osakepalkkiojärjestelmä 2017

Taaleri Oyj:n hallitus päätti 30.10.2017 konsernin avainhenkilöiden kannustinjärjestelmästä. Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme kolmen vuoden mittaista ansaintajaksoa, 1.11.2017–31.10.2020, 1.11.2018–31.10.2021 ja 1.11.2019–31.10.2022. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin ansaintakriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa. Järjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2017–2020 kuuluu reilut 10 avainhenkilöä, mukaan lukien konsernin johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän mahdolliset palkkiot ansaintajaksolta 2017–2020 ja 2018 - 2021 perustuvat Taaleri Oyj:n osakkeen kokonaistuottoon. Ansaintajaksolta 2017–2020 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 180 000 Taaleri Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden ja ansaintajaksolta 2018–2021 240 000 osaketta. Mahdollinen palkkio maksetaan ansaintajakson päättymisen jälkeen noin neljän vuoden kuluessa neljässä erässä. Palkkio maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Palkkiona maksettavia osakkeita ei saa luovuttaa osakkeille asetetun yhden vuoden mittaisen odotusajan aikana. Avainhenkilön on omistettava järjestelmän perusteella hänelle maksetut nettomääräiset osakkeet, kunnes hänen osakeomistuksensa yhtiössä yhteensä vastaa hänen bruttovuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin avainhenkilön työ- tai toimisuhte konserniin kuuluvassa yhtiössä jatkuu.

Osuuden käyväksi arvoksi määriteltiin myöntämispäivällä 30.10.2017 5,07 euroa, 29.10.2018 0,11 euroa ja 30.10.2019 1,65 euroa. Koska osuuden saaja ei ole oikeutettu saamaan osinkoja tai pääomanpalautuksia ansaintajakson aikana, on odotettavissa olevat osingot vähennetty myöntämispäivän osakekursista käypää arvoa määritettäessä.

Ulkona olevat osuudet	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Kauden alussa ulkona olleet	397 500	180 000
Kaudella myönnetty	225 000	240 000
Kaudella palautetut	70 456	22 500
Kauden lopussa ulkona olevat	552 044	397 500
Kauden lopussa toteutettavissa olevat	0	0

Toimitusjohtajan osakepalkkiojärjestelmä

Taaleri Oyj:n hallitus päätti 19.6.2019 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta yhtiön toimitusjohtajalle. Toimitusjohtaja hankkii järjestelmässä yhtiön osakkeita vähintään 200 000 eurolla. Osakepalkkiojärjestelmä on kertaluonteinen viiden vuoden järjestelmä. Järjestelmän ansaintajakso on 1.6.2019-15.6.2024. Ansaintajakso sisältää kolme mittausjaksoa, jotka alkavat ansaintajakson alkaessa ja päättyvät 15.9. vuosina 2022, 2023 ja 2024. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustuu Taaleri Oyj:n osakkeen kokonaistuottoon. Järjestelmän palkkio vastaa yhteensä enintään 249 000 Taaleri Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Käyvän arvon määrittäminen

Konserni käyttää käyvän arvon määrittämiseksi Black-Scholes-mallia sellaisissa optiojärjestelyissä, joissa ei ole erityisiä oikeuden syntymisehtoja, eli vuoden 2013 ja 2015 optio-ohjelmien osalta. Odotettavissa oleva volatiliiteetti on määritetty emoyrityksen osakkeen toteutuneen kurssikehityksen perusteella ottaen huomioon optioiden jäljellä oleva voimassaoloaika. Osakkeiden käypä arvo niissä optiojärjestelyissä, joiden perusteella myönnetään osakkeita, on perustunut noteerattuun osakehintaan. IFRS 2 muutoksen myötä kulukirjaukset perustuu myöntöhetken arvoihin 1.1.2018 jälkeen.

Synteettisille optioille ja osakepalkkiojärjestelmälle on laskettu uusi arvo, joka perustuu 1.1.2018 asti kertyneelle palkkiolle käyvän arvon mukaan siirtohetkellä ja jäljellä olevalle osalle palkkion myöntöhetken käyvän arvon mukaan. Osakeoptioista ja osakepalkkiojärjestelmistä kirjattiin henkilöstökuluihin 1.1.-31.12.2019 yhteensä 0,9 miljoonaa euroa ja 1.1.-31.12.2018 yhteensä 1,6 miljoonaa euroa.

Optio-ohjelma 2013, käytetyt oletukset ¹⁾	1/2015 myönnetyt	10/2014 myönnetyt	12/2013 myönnetyt
B-osakkeen painotettu osakekurssi myöntämispäivänä, euroa	6,30	5,72	4,13
Osakkeen osakekurssi 31.12.2018	7,10	7,10	7,10
Alkuperäinen merkintähinta, euroa	3,25	3,25	3,25
Osinko-oikaistu merkintähinta, euroa (osakeannin jälkeen)	3,05	3,05	3,05
Odotettu volatiliteetti, %	27,42	27,42	27,42
Voimassaoloaika myöntämispäivänä, vuotta	4,0	4,2	5,1
Riskitön korko, %	-0,229	-0,229	-0,229
Option käypä arvo myöntöhetkellä, euroa	3,35	2,69	1,17

¹⁾ Kaikki osake- ja optiokohtaiset oletukset on oikaistu maaliskuussa 2015 toteutetun maksuttoman osakeannin (1:3) suhteen.

Optio-ohjelma 2015, käytetyt oletukset	2/2016 myönnetyt	5/2016 myönnetyt	6/2016 myönnetyt	12/2016 myönnetyt
Osakkeen painotettu osakekurssi myöntämispäivänä, euroa	8,76	9,18	8,78	8,31
Osakkeen osakekurssi 31.12.2019	8,42	8,42	8,42	8,42
Osakkeen osakekurssi 31.12.2018	7,10	7,10	7,10	7,10
Alkuperäinen merkintähinta, euroa	9,00	9,00	9,00	9,00
Osinko-oikaistu merkintähinta, euroa	8,02	8,02	8,02	8,02
Odotettu volatiliteetti, %	24,4 %	24,4 %	24,4 %	24,4 %
Voimassaoloaika myöntämispäivänä, vuotta	4,9	4,6	4,5	4,0
Riskitön korko, %	0,04 %	0,04 %	0,04 %	-0,52 %
Option käypä arvo myöntöhetkellä, euroa	1,77	2,07	1,80	1,36

Optio-ohjelma 2015, käytetyt oletukset	10/2017 myönnetyt
Osakkeen painotettu osakekurssi myöntämispäivänä, euroa	10,75
Osakkeen osakekurssi 31.12.2019	8,42
Osakkeen osakekurssi 31.12.2018	7,10
Alkuperäinen merkintähinta, euroa	9,00
Osinko-oikaistu merkintähinta, euroa	8,02
Odotettu volatiliteetti, %	23,4 %
Voimassaoloaika myöntämispäivänä, vuotta	3,17
Riskitön korko, %	-0,43 %
Option käypä arvo myöntöhetkellä, euroa	2,83

Osakepalkkio-ohjelma 2017, käytetyt oletukset	10/2017 myönnetyt	10/2018 myönnetyt	10/2019 myönnetyt
Euromääräinen maksimiarvo myöntöhetkellä	1 717 200	1 629 540	1 537 605
Osakkeen osakekurssi 31.12.2019	8,42	8,42	8,42
Osakkeen osakekurssi 31.12.2018	7,10		
Osakkeen allokaatiokurssi	10,60	8,23	7,27
Arvioitu toteumaprosentti	59,15 %	1,49 %	25,74 %
Diskonttokorko	10,0 %	10,0 %	10,0 %

Toimitusjohtajan osakepalkkio-ohjelma 2019, käytetyt oletukset	6/2019 myönnetyt
Euromääräinen maksimiarvo myöntöhetkellä	1 752 960
Osakkeen osakekurssi 31.12.2019	8,42
Osakkeen allokaatiokurssi	7,04
Arvioitu toteumaprosentti	26,61 %
Diskonttokorko	10,0 %

Toteumaprosentilla on arvioitu tulevaisuuden kurssikehitystä CAPM-mallin avulla, minkä mallinnuksessa käytetty Taalerin yrityskohtaista beta-kerrointa ja markkinariskiä. Riskitön korko perustuu valtionlainojen korkoihin.

45 SIIJOITUKSET TYTÄRYRITYKSIIN

Muutokset tytäryritysomistuksissa 2019

Taaleri Energia hankki Taaleri Energia Iberia SL:n Espanjassa ja perusti Taaleri Solarwind II GP S.a.r.l.:in Luxemburgiin tilikauden aikana.

Tilikauden aikana irtauduttiin kiinteistöomistuksesta TT Canada RE Holdingissä (100,0) ja sen tytäryhtiöstä Northern Lights Enterprisesta (85,0) sekä omistus Taaleri Datacenterissä vähentyi 31,17 (100,0) prosenttiin.

Taaleri Oyj vähensi kauden aikana omistustaan Taaleri Energia Oy:ssä 78,6 (80,6) prosenttiin sitouttaakseen Energia-segmentin operatiivisia avainhenkilöitä. Kaupan vaikutus emoyrityksen omistajille kuuluvaan omaan pääomaan on esitetty alla olevassa taulukossa.

Taaleri Varainhoito Oy:n 100 prosenttisesti omistama tytäryhtiö Kultataaleri Oy fuusioitui 31.12.2019 emoyhtiöön.

Lisäksi on katsauskauden aikana perustettu ja hankittu hallinnointi- ja hankeyhtiöitä Taaleri Pääomarahastoille ja Taaleri Energialle sekä sulautettu hankeyhtiöitä. Kaikki konserniyhtiöt on listattu sivulla 119.

Muutokset tytäryritysomistuksissa 2018

Taaleri Varainhoito Oy hankki 5.7.2018 sijoituspalveluyritys Evervest Oy:n koko osakekannan Finanssivalvonnan hankintaluvan jälkeen. Evervest on Suomen ensimmäinen robovarainhoitaja, jonka liikevaihto oli 78 tuhatta euroa vuonna 2017. Evervestin valmiina toimiva digitaalinen alusta laajentaa Taaleri Varainhoito Oy:n tarjoamaa palvelua asiakkaille ja alustan jatkokehittämisellä on selkeä strateginen asema varainhoitoalan muutoksessa. Kauppahinta 4 215 tuhatta euroa maksettiin rahana ja lisäosa kauppahinnasta määräytyy ns. earn out-mallin pohjalta. Tämän ehdollisen vastikkeen arvioitu vaihteluväli on nollassa 1,6 miljoonaan euroon.

Evervest Oy:n hankinta-ajankohdan varat olivat 152 tuhatta euroa, joista rahavarat olivat 86 tuhatta euroa, ja velat olivat 60 tuhatta euroa. Liikearvoa kirjattiin 4.122 tuhatta euroa ja se perustuu Evervest Oy:n henkilöstön osaamiseen.

Konserniin yhdistelty hankintahetken jälkeinen liikevaihto vuodelta 2018 oli 20 tuhatta euroa ja kauden tappio 20 tuhatta euroa. Koko vuoden 2018 liikevaihto oli 88 tuhatta euroa ja tilikauden tappio 428 tuhatta euroa. Evervest Oy on osa Varainhoito-segmenttiä ja liikearvo testataan segmenttitasolla vuosittain.

Vakuutusosakeyhtiö Garantia hankki 31.8.2018 Suomen Vuokravastuu Oy:n (SVV) koko osakekannan ja vuoden lopussa yhtiö fuusioitiin Vakuutusosakeyhtiö Garantiaan. Suomen Vuokravastuu Oy oli vuonna 2015 perustettu yhtiö, joka teki takaustuotteita kahdella brändillä: Takaamo ja Securent. Lisäksi SVV teki räätälöityjä ratkaisuja asiakkaiden tarpeisiin. Liiketoiminta täydentää Garantian olemassa olevia asumiseen liittyviä takauspalveluita ja luo kasvuskenaarion toteutuessa liiketoiminnalle uuden tukijalan. Garantian omistus mahdollistaa SVV:lle riittävän uskottavuuden ulosmitata markkinan tarjoamat liiketoimintamahdollisuudet. Kauppahinta 350 tuhatta euroa maksettiin rahana ja lisäosa kauppahinnasta määräytyy ns. earn-out mallin pohjalta. Tämän ehdollisen vastikkeen arvioitu vaihteluväli on nollassa 0,8 miljoonaan euroon.

SVV:n hankinta-ajankohdan varat olivat 109 tuhatta euroa, joista rahavarat olivat 13 tuhatta euroa, ja velat olivat 106 tuhatta euroa. Liikearvoa kirjattiin 347 tuhatta euroa ja se perustuu henkilöstön osaamiseen sekä odotettuihin synergiaetuihin.

Konserniin yhdistelty hankintahetken jälkeinen liikevaihto vuodelta 2018 oli 88 tuhatta euroa ja kauden voitto 36 tuhatta euroa. Koko vuoden 2018 liikevaihto oli 318 tuhatta euroa ja tilikauden voitto 12 tuhatta euroa. SVV on osa Rahoitus-segmenttiä ja liikearvo testataan segmenttitasolla vuosittain. SVV:n entinen pääomistaja kuuluu Taalerin muuhun lähipiiriin (ks. liite 50). SVV:n käyvästä arvosta on teetetty käyvän arvon määrittäminen riippumattomalla asiantuntijalla.

Taaleri Sijoitus Oy hankki maaliskuussa 82,47 prosenttia Erdwärme Oberland GmbH:sta. Kauppahinta 1 240 tuhatta euroa maksettiin rahana. Yhtiön nettovarot olivat hankintahetkellä 1 240 tuhatta euroa.

Taaleri Oyj on maaliskuussa 2018 vähentänyt omistustaan 19,4 prosenttia Taaleri Energia Oy:ssä sitouttaakseen Energia-segmentin operatiivisia avainhenkilöitä ja omistaa yhtiöstä tilikauden lopussa 80,6 prosenttia. Suunnatun annin vaikutus emoyrityksen omistajille kuuluvaan omaan pääomaan on esitetty alla olevassa taulukossa.

Taaleri Varainhoito Oy hankki joulukuussa 20 prosentin vähemmistöosuuden Taaleri Veropalveluista, minkä jälkeen Taaleri Varainhoito omistaa yhtiöstä 95 prosenttia. Vaikutus emoyrityksen omistajille kuuluvaan omaan pääomaan on esitetty alla olevassa taulukossa.

Lisäksi on tilikauden aikana perustettu Taaleri Pääomarahastoille ja Taaleri Energian alle hallinnointi- ja hankeyhtiöitä.

Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneiden liiketoimien vaikutus emoyrityksen omistajille kuuluvaan omaan pääomaan, 1 000 euroa

	2019	2018
Tytäryrityksestä omistetun osuuden lisäyksestä	-	-291
Tytäryrityksestä omistetun osuuden pienenemisestä ilman määräysvallan menettämistä	80	397
Nettovaikutus omaan pääomaan	80	105

Konsernissa ei ole olennaista määräysvallattomien omistajien osuutta.

46 SIIJOITUKSET OSAKKUUSYRITYKSIIN

Konsernilla oli kahdeksan osakkuusyritystä per 31.12.2019: Fellow Finance Oyj, Hernesaaren Kehitys Oy, Munkkiniemi Group Oy, Taaleri Datacenter Ky, Fintoil Oy, Taaleri SolarWind II SPV, Turun Toriparkki Oy ja Masdar Taaleri Generation. Näistä mikään ei johdon näkemyksen mukaan ole konsernin kannalta olennainen. Muut osakkuusyriykset, lukuun ottamatta Fellow Finance Oyj:ta ja Fintoil Oy:tä, on yhdistelty konserniin pääomaosuusmenetelmällä. Fellow Finance Oyj on luokiteltu myytävänä olevaksi omaisuusaräksi (ks. liite 23) ja Fintoil Oy sijoitukseksi ja käypän arvon arvostettavaksi. Osakkuusyritysten jatkuvien toimintojen tuloksista on yhdistelty konserniin tappioita kaikkiaan -37 tuhatta euroa, joka esitetään erässä "Osuus osakkuusyritysten tuloksesta". Osakkuusyriyksillä ei ole lopetettuja toimintoja, eikä laajan tuloksen eriä joita olisi yhdistelty konserniin.

Raportointikauden aikana Taaleri Datacenter Ky kutsui pääomia siten, että Taalerin omistusosuus pieneni 31,17 prosenttiin ja siitä tuli osakkuusyriytys. Samalla Taaleri Datacenter Ky:n tytäryhtiö Ficolo Oy lakkasi olemasta Taalerin osakkuusyhtiö. Taaleri hankki tilikauden aikana 33,32 %:n omistusosuuden Hernesaaren Kehitys Oy:stä, 50 %:n omistusosuuden yhteisyriytys Taaleri SolarWind II SPV:stä, 50 % Masdar Taaleri Generation:ista ja 21,62 % Fintoil Oy:stä jotka yhdistellään konserniin osakkuusyhtiöinä hankintahetkestä alkaen lukuunottamatta Fintoil Oy:tä.

Konsernilla oli neljä osakkuusyritystä per 31.12.2018, Fellow Finance Oyj, Ficolo Oy, Munkkiniemi Group Oy ja Turun Toriparkki Oy. Näistä mikään ei johdon näkemyksen mukaan ole konsernin kannalta olennainen. Muut osakkuusyriykset, lukuun ottamatta Fellow Finance Oyj:ta, on yhdistelty konserniin pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuusyritysten jatkuvien toimintojen tuloksista on yhdistelty konserniin tappioita kaikkiaan 215 tuhatta euroa, joka esitetään erässä "Osuus osakkuusyritysten tuloksesta". Osakkuusyriyksillä ei ole lopetettuja toimintoja, eikä laajan tuloksen eriä joita olisi yhdistelty konserniin.

Taaleri vähensi omistustaan Inderes Oy:ssä 6.3.2018, jolloin omistusosuus pieneni 40 prosentista 15 prosenttiin. Inderes Oy on yhdistetty osakkuusyriytysenä 6.3.2018 asti, jonka jälkeen omistus käsitellään oman pääoman ehtoisenä strategisena sijoituksena. Konserni merkitsi 47 % maaliskuussa perustetun Munkkiniemi Group Oy:n osakkeista, lisäksi konserni hankki 11.6.2018 toteutuneessa suunnatussa osakeannissa 48,15 %:n omistusosuuden Turun Toriparkki Oy:stä. Molemmat yhdistellään hankintahetkestä lähtien konserniin osakkuusyriytysenä. Taaleri Oyj myi 813 262 osakkuusyhtiönsä Fellow Finance Oyj:n osaketta sen First North listautumisen yhteydessä lokakuussa. Taalerin omistus laski näin ollen 25,9 prosenttiin 45,7 prosentista. Loput Taaleri Oyj:n suorassa omistuksessa olevista Fellow Finance Oyj:n osakkeista luokiteltiin myytävänä olevaksi omaisuusaräksi (ks. liite 23). Yhtiö on yhdistelty konserniin pääomaosuusmenetelmän mukaisesti luokittelumuutokseen asti.

47 EHDOLLISET VELAT JA VASTUUSITOUKSET

Taseen ulkopuoliset sitoumukset, 1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Vakuustoitominnan kokonaisvastuu	1 837 468	1 666 515
Takaukset	2 000	4 620
Sijoitussitoumukset	8 200	6 111
Pantatut arvopaperit	10 000	11 667
Luottolimiitit (käyttämättä)	10 000	10 000
Yhteensä	1 867 668	1 698 912

Garantia on saanut tiedon mahdollista vakuutustapahtumaa sekä siihen liittyvää viiden miljoonan euron määräistä korvausvaatimusta viivästysseuraamuksineen ja oikeudenkäyntikuluineen koskevan asian vireille tulosta Helsingin käräjäoikeudessa. Vakuutuskorvausvaatimus liittyy Garantian takausvakuutusasiakkaana vuonna 2011 olleeseen eläkekassaan, joka asetettiin vakuutuskassalain (1164/1992, muutoksineen) mukaiseen selvitystilaan joulukuussa 2011 ja sittemmin konkurssiin 5.2.2018, ja johon liittyvän korvaushakemuksen Garantia sai alun perin 30.12.2011. Garantia katsoo, että esitetty vakuutuskorvausvaatimus on edelleen perusteeton, minkä vuoksi siitä ei ole kirjattu varausta tulokseen.

48 ELÄKEVASTUUT

Yhtiön henkilöstön ja johdon lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksilla. Yhtiön johdolle on otettu vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus. Yhtiöllä ei ole kirjaamattomia eläkevastuita. Konsernin kaikki eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia.

49 VUOKRASOPIMUKSET

Käyttöoikeusomaisuuserät 2019, 1 000 euroa	Toimistotilat	Autot	Laitteet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	4 846	351	126	5 323
Lisäykset	3	145	125	272
Vähennykset	-	-89	-91	-180
Poistot	-1 226	-187	-32	-1 445
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	3 622	220	128	3 971

Vuokrasopimusvelat 31.12.2019 4 049

Vuokrasopimukseen liittyvät tuloslaskelmaerät, 1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Korkokulut	189	-
Poistot	1 445	-
Lyhytaikaisiin vuokrasopimukseen liittyvät kulut	541	-
Arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimukseen liittyvät kulut	32	-
Kulut vuokrasopimuksista joihin ei sovelleta IFRS 16	27	-
Yhteensä	2 234	-

Korkokulut on sisällytetty tuloslaskelman korkokuluihin. Lyhytaikaisiin vuokrasopimukseen liittyvät kulut ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimukseen liittyvät kulut on sisällytetty liiketoiminnan muihin kuluihin.

Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta oli vuonna 2019 yhteensä 2 155 tuhatta euroa.

**Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat
1 000 euroa**

	31.12.2018
Yhden vuoden kuluessa	1 730
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	4 290
Yhteensä	6 019

Konserni on vuokrannut käyttämänsä toimistotilat. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat vuodesta viiteen vuoteen ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Lisäksi konsernin eräät yritykset ovat vuokranneet leasing-sopimuksin autoja ja konttorikoneita. Edellä mainituista eristä on liiketoiminnan muihin kuluihin kirjattu vuokratuloja 2,1 miljoonaa euroa vuonna 2018.

50 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyhtiö sekä tytär että osakkuusyhtiöt. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä näiden lähipiiri.

Yhtiön lähipiiriin kuuluvat seuraavat:

- 1) Se, jolla omistuksen, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjalainan nojalla on tai voi olla vähintään 20 prosenttia yhtiön osakkeista tai osuuksista tai niiden tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta konserniin kuuluvassa yhteisössä taikka yhtiössä määräysvaltaa käyttävässä yhteisössä, jollei omistuksen kohteena olevan yhtiön merkitys koko konsernin kannalta ole vähäinen.
- 2) hallituksen jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, sekä vastaavassa asemassa 1 kohdassa tarkoitetussa yrityksessä oleva henkilö.
- 3) Kohdassa 2 tarkoitetun henkilön lapset sekä aviopuoliso tai henkilöön avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö.
- 4) Yhteisö ja säätiö, jossa edellä tarkoitetulla henkilöllä yksin tai yhdessä toisen kanssa on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

Yhtiön ja sen Konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa tehdyt liiketoimet on toteutettu normaalien liiketaloudellisten periaatteiden mukaisesti. Konserniin kuuluvat yhtiöt eritellään sivulla 119.

Vakuutusosakeyhtiö Garantia hankki 31.8.2018 Suomen Vuokravastuu Oy:n (SVV) koko osakekannan. SVV:n entinen pääomistaja kuuluu Taalerin muuhun lähipiiriin. Transaktio on sisällytetty alla olevaan taulukkoon lähipiiritapahtumista. Lisätietoa transaktiosta liitteessä 44.

Hallituksen jäsenet Peter Fagernäs ja Juhani Elomaa kuuluivat 31.12.2019 omistamiensa yhtiöidensä kautta yhtiön kymmenen suurimman omistajan joukkoon. Yhtiön toimitusjohtajan sijainen Karri Haaparinne kuului 31.12.2019 yhtiön kymmenen suurimman osakkeenomistajan joukkoon.

Lähipiiritapahtumat osakkuusyhtiöiden ja lähipiirin kanssa, 1 000 euroa

2019	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuusyhtykset	1 206	-	7 410	-
Muut lähipiiriin kuuluvat osapuolet	177	-	5 265	-
2018	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuusyhtykset	1 588	13	7 981	-
Muut lähipiiriin kuuluvat osapuolet	295	315	4 471	-

Garantia on normaalin liiketoimintansa puitteissa myöntänyt konsernin lähipiirille 10 milj. euron takauksen. Takaus erääntyi vuoden 2018 aikana. Taaleri Sijoitus Oy on normaalin liiketoimintansa puitteissa sitoutunut pääomittamaan osakkuusyhtiötään 2 milj. eurolla.

Johdon omistukset

Yhtiön hallituksen ja johtoryhmän jäsenet omistavat vuoden 2019 lopussa yhteensä 6 925 018 yhtiön osaketta, joka vastaa 24,4 prosenttia osakkeista ja osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Yhtiön hallituksen ja johtoryhmän jäsenten osakeomistukset yhtiössä, mukaan lukien lähipiiriomistukset:

Nimi	Asema	Osakkeiden lukumäärä
Peter Fagernäs ¹⁾	Hallituksen puheenjohtaja	2 840 308
Juhani Elomaa ²⁾	Hallituksen varapuheenjohtaja	2 067 477
Titta Elomaa ³⁾	Vakuutusosakeyhtiö Garantia	2 058 103
Karri Haaparinne ⁴⁾	Toimitusjohtajan sijainen	1 767 108
Vesa Puttonen ⁵⁾	Hallituksen jäsen	182 224
Robin Lindahl	Toimitusjohtaja	30 000
Minna Smedsten	Talousjohtaja	17 792
Elina Björklund	Hallituksen jäsen	12 000
Hanna Maria Sievinen	Hallituksen jäsen	7 900
Tuomas Syrjänen	Hallituksen jäsen	7 782
Yhteensä		6 932 591
Yhteensä osakekannasta, %		24,5 %

¹⁾ Peter Fagernäs in omistus koostuu 2 840 308 Osakkeesta, jotka omistaa hänen määräysvallassaan oleva Oy Hermitage Ab.

²⁾ Juhani Elomaan omistus koostuu 2 067 477 Osakkeesta, joista 266 656 osaketta omistaa hänen määräysvallassaan oleva E-Capital Oy ja 79 549 osaketta hänen muu lähipiirinsä.

³⁾ Titta Elomaan omistus koostuu 2 058 103 Osakkeesta, joista 2 037 249 osaketta omistaa hänen muu lähipiirinsä.

⁴⁾ Karri Haaparintein omistus koostuu 1 767 108 Osakkeesta, joista hänen määräysvallassaan oleva Xabis Oy omistaa 167 683 Osaketta ja hänen muu lähipiirinsä 147 904 Osaketta.

⁵⁾ Vesa Puttosen omistus koostuu 182 224 Osakkeesta, joista hänen määräysvallassaan oleva Enabla Oy omistaa 182 224 Osaketta.

Ylimmän johdon työsuhde-etuudet

Ylin johto koostuu hallituksesta ja johtoryhmästä¹⁾. Heille työsuorituksesta maksettu tai maksettava kompensatio koostuu seuraavista eristä:

1 000 euroa	2019	2018
Palkat, palkkiot ja muut työsuhde-etuudet	2 515	2 108
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	1 106	944
Yhteensä	3 621	3 051

1) Taalerin johtoryhmän kokoonpano on muuttunut tilikausien 2019 ja 2018 aikana. Johtoryhmästä pois jääneiden etuudet sisältyvät taulukkoon siltä ajalta, kun he kuuluivat johtoryhmään.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

euroa	Liite	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Palkkiotuotot	2	5 700,00	7 762,50
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	3	88 198,34	-17 686,99
Arvopaperikaupan nettotuotot		88 267,20	-17 545,75
Valuuttatoiminnan nettotuotot		-68,86	-141,24
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	4	7 573 886,52	11 617 511,56
Korkotuotot	5	1 569 396,73	1 080 534,98
Liiketoiminnan muut tuotot	6	2 731 371,35	3 862 711,68
SIJOITUSPALVELUTOIMINNAN TUOTOT		11 968 552,94	16 550 833,73
Palkkiokulut	7	-40 480,56	-103 920,69
Korkokulut	8	-2 919 134,63	-2 899 043,33
Hallintokulut			
Henkilöstökulut	9		
Palkat ja palkkiot		-2 577 056,11	-2 442 451,91
Henkilösivukulut		-465 356,82	-333 451,33
Eläkekulut		-419 357,29	-428 009,64
Muut henkilösivukulut		-45 999,53	94 558,31
Henkilöstökulut yhteensä		-3 042 412,93	-2 775 903,24
Muut hallintokulut	10	-1 330 106,76	-1 052 693,68
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	11	-19 029,75	-21 414,66
Liiketoiminnan muut kulut	12	-1 800 948,87	-960 511,71
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenuun kirjatusta rahoitusvaroista	13	7 979,32	26 644,47
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		2 824 418,76	8 763 990,89
Tilinpäätössiirrot	14	4 700 000,00	2 850 000,00
Tuloverot	15	-18 720,96	-22 892,98
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		7 505 697,80	11 591 097,91

EMOYHTIÖN TASE

Vastaavaa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
Saamiset luottolaitoksilta	16, 29, 30, 31, 32	13 448 693,13	7 440 994,82
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	17, 29, 30, 31, 32	29 916 128,81	22 472 596,63
Saamistodistukset	18, 29, 30, 31, 32	1 497 738,14	0,00
Osakkeet ja osuudet	19, 29, 30, 31	24 418,09	5 009 089,53
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyryityksissä	19, 29, 30, 31	2 997 624,48	2 997 624,48
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	19, 29, 30, 31	77 942 995,42	77 976 286,42
Aineettomat hyödykkeet	20	10 657,79	29 687,54
Muut varat	21	191 660,78	137 104,34
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	22	4 188 240,79	1 460 832,78
Laskennalliset verosaamiset	23	1 651,61	3 247,48
		130 219 809,04	117 527 464,02

Vastattavaa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
VIERAS PÄÄOMA		77 546 330,69	63 867 997,47
Velat luottolaitoksille	24, 29, 30, 31, 32	25 929 150,61	6 996 300,88
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	25, 29, 30, 31, 32	34 874 546,59	54 814 835,53
Muut velat	26	244 279,45	283 416,57
Siirtovelat ja saadut ennakot	27	1 673 541,20	1 773 444,49
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	28	14 824 812,84	0,00
OMA PÄÄOMA	33	52 673 478,35	53 659 466,55
Osakepääoma		125 000,00	125 000,00
Vapaat rahastot		36 139 665,20	36 139 665,20
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		36 139 665,20	36 139 665,20
Edellisten tilikausien voitto(tappio)		8 903 115,35	5 803 703,44
Tilikauden voitto (tappio)		7 505 697,80	11 591 097,91
		130 219 809,04	117 527 464,02

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta:		
Liikevoitto (tappio)	2 824 418,76	8 763 990,89
Suunnitelman mukaiset poistot	19 029,75	21 414,66
Muut oikaisut		
Sijoitusten käyvän arvon muutokset		
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	-34 765,70	9 158,33
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	2 808 682,81	8 794 563,88
Käyttöpääoman muutos		
Lainasaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-8 933 291,00	-16 563 624,00
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	-953 060,77	429 802,49
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	-456 237,73	-1 056 535,52
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-7 533 906,69	-8 395 793,15
Maksetut välittömät verot (-)	-	-212 103,39
Liiketoiminnan rahavirta (A)	-7 533 906,69	-8 607 896,54
Investointien rahavirta:		
Investoinnit tytä- ja osakkuusyhtiöihin	33 291,00	-709 952,48
Investoinnit muihin sijoituksiin	5 000 000,00	10 000 000,00
Investointien rahavirta (B)	5 033 291,00	9 290 047,52
Rahoituksen rahavirta:		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, lisäys	15 000 000,00	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennys	-20 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 000 000,00	-1 000 000,00
Saadut ja maksetut konserniavustukset	3 000 000,00	2 850 000,00
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-8 491 686,00	-7 359 461,20
Rahoituksen rahavirta (C)	8 508 314,00	-5 509 461,20
Rahavarojen lisäys/vähennys (A+B+C)	6 007 698,31	-4 827 310,22
Rahavarat tilikauden alussa	7 440 994,82	12 268 305,04
Rahavarat tilikauden lopussa	13 448 693,13	7 440 994,82
Rahavarojen erotus	6 007 698,31	-4 827 310,22

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

1	Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	106
---	--	-----

Tuloslaskelman liitetiedot

2	Palkkiotuotot	108
3	Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	108
4	Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	108
5	Korkotuotot	108
6	Liiketoiminnan muut tuotot	108
7	Palkkiokulut	108
8	Korkokulut	109
9	Henkilöstökulut	109
10	Muut hallintokulut	109
11	Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	109
12	Liiketoiminnan muut kulut	109
13	Odotettavissa olevat luottotappiot	110
14	Tilinpäätössiirrot	110
15	Verot	110

Taseen liitetiedot

16	Saamiset luottolaitoksilta	111
17	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	111
18	Saamistodistukset	111
19	Osakkeet ja osuudet	111
20	Aineettomat hyödykkeet	111
21	Muut varat	112
22	Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	112
23	Laskennalliset verosaamiset	112
24	Velat luottolaitoksille	112
25	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	112
26	Muut velat	112
27	Siirtovelat ja saadut ennakot	113
28	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	113
29	Koti- ja ulkomaanrahan määräiset erät sekä konsernierät	113
30	Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	114
31	Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia	115
32	Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma	116
33	Oman pääoman lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana	116

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34	Vakuudet ja vastuusitoumukset	117
35	Eläkevastuut	117
36	Leasing- ja muut vuokravastuut	117

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

118

Tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt

119

1. EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Taaleri Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädännön periaatteiden mukaisesti ja sijoituspalvelulain, valtiovarainministeriön sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöstä koskevan asetuksen, kirjanpitolain ja Finanssivalvonnan rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Tilinpäätös on laadittu 12 kuukauden ajalta tilikaudelta 1.1. – 31.12.2019.

Tuloutusperiaatteet

Arvopaperikaupan nettotuottoihin on kirjattu luovutusvoitot ja – tappiot sekä arvomuutokset osakkeista ja osuuksista.

Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista-ryhmään kirjataan pääsääntöisesti osinkotuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista sekä luovutusvoitot/-tappiot osakkuus- ja konserniyrityksistä. Osingot tuloutetaan pääsääntöisesti silloin, kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt osingonjakopäätöksen.

Korkotuotot – ja kulut kirjataan suoriteperusteisesti korollisista omaisuus- ja velkaeristä.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat on kirjattu tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoimena olevat ulkomaan rahan määräiset saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kursivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Verot

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien verosta ja laskennallisesta verosta.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusinstrumenttien osalta sovelletaan IFRS 9:n Rahoitusinstrumentit luokittelu- ja arvostussäännöksiä. Taaleri-konsernin tilinpäätöksen liitetiedossa 2 on tarkemmin avattu rahoitusvaroja ja –velkoja koskevia laatimisperiaatteita. Taaleri Oyj:n rahoitusvarojen ja –velkojen luokittelu on nähtävissä liitetiedolla 29.

Rahoitusinstrumenttien osto- ja myyntisopimuksia kirjattaessa on käytetty kaupantekopäivää kirjaamisperusteena.

Saamiset luottolaitoksilta –erään luetaan saamiset luottolaitoksen toiminnasta annetussa laissa tarkoitetuille luottolaitoksille ja niitä vastaaville ulkomaisille luottolaitoksille annetut luotot, niihin tehdyt talletukset sekä takausten ja muiden taseen ulkopuolisten sitoumusten perusteella velkojille maksetut määrät.

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä –erään luetaan muille kuin luottolaitoksille ja keskuspankeille annetut luotot, muut sellaiset saamiset sekä takausten ja muiden taseen ulkopuolisten sitoumusten perusteella velkojille maksetut määrät.

Osakkeet, sijoitusosuudet ja muut sellaiset osuudet, lukuun ottamatta tytär- ja osakkuusyritysosakkeita, jotka tuottavat oikeuden yhteisön omaan pääomaan on merkitty tase-erään "Osakkeet ja osuudet".

Velat luottolaitoksille –erään luetaan velat luottolaitoksille ja keskuspankeille. Velkaa pidetään vaadittaessa maksettavana, jos se voidaan irtisanoa päättyväksi heti tai enintään yhden pankkipäivän kuluttua.

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille –erään luetaan velat muille kuin luottolaitoksille ja keskuspankeille.

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat –erään luetaan Taaleri Oyj:n vuosina 2016-2019 liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat. Lainojen korko- ja transaktiomenot on jaksotettu lainojen juoksuajalle.

Transaktiomenot veloista luottolaitoksille ja yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista on esitetty tuloslaskelman erässä korkokulut.

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet kirjataan taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu mm. IT-hanke ja järjestelmäkuluja. Aineelliset hyödykkeet kirjataan taseeseen suun-

nitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Mikäli aineettomien tai aineellisten hyödykkeiden todennäköisen tulevaisuudessa kerryttämän tulon todetaan tilikauden päättyessä olevan olennaisesti ja pysyvästi alempi kuin niiden kirjanpitoarvo, erotus kirjataan arvonalentumistappiona kuluksi.

Poistosuunnitelma on seuraavanlainen:

ATK-ohjelmistot - tasapoisto, 4 vuotta

Muut aineettomat oikeudet - tasapoisto, 3 vuotta

Muut pitkävaikutteiset kulut - tasapoisto, 3 vuotta

Koneet ja kalusto - tasapoisto 4 vuotta

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

2 PALKKIOTUOTOT

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Muut palkkiotuotot	5 700,00	7 762,50
Yhteensä	5 700,00	7 762,50

3 ARVOPAPERIKAUPAN JA VALUUTTATOIMINNAN NETTOTUOTOT

Arvopaperikaupan nettotuotot	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		
Rahoitusvarat, jotka on arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	88 267,20	-17 545,75
Yhteensä	88 267,20	-17 545,75

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Arvopaperikaupan nettotuotot lajeittain		
Osakkeista ja -osuuksista	88 267,20	-17 545,75
Myyntivoitot ja -tappiot	61 480,82	18 257,05
Käyvän arvon muutokset	26 786,38	-35 802,80
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	88 267,20	-17 545,75
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-68,86	-141,24
Yhteensä	88 198,34	-17 686,99

4 TUOTOT OMAN PÄÄOMAN EHTOISISTA SIIJOITUKSISTA

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä	7 500 000,00	6 000 000,00
Osinkotuotot	7 500 000,00	6 000 000,00
Osakkuusyhteisöistä	73 886,52	5 617 511,56
Osinkotuotot	73 886,52	196 743,80
Myyntivoitot ja -tappiot	-	5 420 767,76
Yhteensä	7 573 886,52	11 617 511,56

5 KORKOTUOTOT

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	656 932,38	733 102,53
Muut korkotuotot	1 039,69	802,31
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	911 424,66	346 630,14
Yhteensä	1 569 396,73	1 080 534,98

6 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Muut tuotot	7 579,99	-
Muut tuotot konsernin sisäinen	2 723 791,36	3 862 711,68
Yhteensä	2 731 371,35	3 862 711,68

7 PALKKIOKULUT

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Muusta toiminnasta	40 480,56	103 920,69
Yhteensä	40 480,56	103 920,69

8 KORKOKULUT

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Veloista luottolaitoksille	417 710,83	253 299,59
Saamisista luottolaitoksilta	4 969,37	873,39
Liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	2 342 149,14	2 644 670,35
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	154 109,59	0,00
Muut korkokulut	195,70	200,00
Yhteensä	2 919 134,63	2 899 043,33

9 HENKILÖSTÖKULUT

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Palkat ja palkkiot	2 577 056,11	2 442 451,91
Eläkekulut	419 357,29	428 009,64
Muut henkilösivukulut	45 999,53	-94 558,31
Yhteensä	3 042 412,93	2 775 903,24

Hallitukselle, toimitusjohtajalle ja varatoimitusjohtajalle on tilikauden 2019 aikana maksettu palkkaa ja palkkioita sis. vapaaehtoisen eläkevakuutuksen yhteensä 1 272,1 (1 055,8) tuhatta euroa. Emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 17 toimihenkilöä (16).

Yhtiön toimitusjohtajille vuonna 2019 maksetut palkat ja palkkiot sisältäen luontoisedut ja lisäeläkevakuutuksen olivat yhteensä 732 tuhatta euroa. Toimitusjohtaja on oikeutettu irtisanomistilanteessa kahdentoista kuukauden palkkaan vastaavaan irtisanomiskorvaukseen yhtiön irtisanoessa työ- tai toimitusjohtajasopimuksen. Toimitusjohtajalla on oikeus lakisääteiseen eläkkeeseen ja eläkeikä määräytyy lakisääteisen työeläkejärjestelmän puitteissa. Yhtiön toimitusjohtaja on oikeutettu yhtiön kustantamaan lisäeläkevakuutukseen, jonka kustannus oli 110 tuhatta euroa vuonna 2019.

10 MUUT HALLINTOKULUT

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	305 542,96	193 696,66
Markkinointi ja viestintäkulut	364 718,76	287 856,24
Konsernilta ostetut hallintopalvelut	203 166,00	335 074,00
Muut kulut	456 679,04	236 066,78
Yhteensä	1 330 106,76	1 052 693,68

11 POISTOT JA ARVONALENTUMISET AINEELLISISTA JA AINEETOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Aineettomat hyödykkeet		
Suunnitelman mukaiset poistot	19 029,75	21 414,66
Yhteensä	19 029,75	21 414,66

12 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Toimitila- ja muut vuokratulot	17 497,60	17 808,46
Laitevuokrat ja leasing	132 661,90	90 902,91
Yhtiön tilintarkastajille maksetut palkkiot	123 954,12	56 482,00
Tilintarkastuspalkkiot	108 500,00	45 260,00
Muut	15 454,12	11 222,00
Muut kulut	1 526 835,25	795 318,34
Yhteensä	1 800 948,87	960 511,71

13 ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT

	Jaksotettu hankintameno
ECL 1.1.2019	16 237,37
Hankinnasta johtuvat lisäykset	1 020,68
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-9 000,00
Tulosvaikutus yhteensä	-7 979,32
ECL 31.12.2019	8 258,05

	Jaksotettu hankintameno
ECL 1.1.2018	42 881,84
Hankinnasta johtuvat lisäykset	4 783,36
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-31 427,83
Tulosvaikutus yhteensä	-26 644,47
ECL 31.12.2018	16 237,37

Kaikki ECL laskennassa olevat rahoitusvarat ovat tasolla 1, eli luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi. Esitettävillä kausilla ei ole realisoitunut luottotappioita.

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön		
kirjatuista rahoitusvaroista	7 979,32	26 644,47
Tuloslaskelmaan kirjatut	7 979,32	26 644,47

14 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Saadut konserniavustukset	5 000 000,00	6 000 000,00
Myönnetty konserniavustukset	300 000,00	3 150 000,00
Yhteensä	4 700 000,00	2 850 000,00

15 VEROT

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Tilikauden tuloksesta	17 125,09	18 460,63
Aikaisempien kausien verot	-	-896,54
Laskennalliset verot	1 595,87	5 328,89
Yhteensä	18 720,96	22 892,98

TASEEN LIITETIEDOT

16 SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA

	31.12.2019	31.12.2018
Vaadittaessa maksettavat		
Kotimaisilta luottolaitoksilta	13 448 693,13	7 440 994,82
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	13 448 693,13	7 440 994,82

17 SAAMISET YLEISÖLTÄ JA JULKISYHTEISÖILTÄ

	31.12.2019	31.12.2018
Muut kuin vaadittaessa maksettavat		
Konserni **)	24 250 000,00	15 350 000,00
Henkilöstölainat	306 128,81	271 596,63
Muut yitykset	5 360 000,00	6 851 000,00
Yhteensä	29 916 128,81	22 472 596,63

Saamisten yhteismäärä, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla:

**) Konsernin sisäiset	24 250 000,00	15 350 000,00
-------------------------	---------------	---------------

18 SAAMISTODISTUKSET

	31.12.2019	31.12.2018
Muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat		
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat		
Muut saamistodistukset (ei julkisesti noteerattu)	1 497 738,14	0,00
Yhteensä	1 497 738,14	0,00

19 OSAKKEET JA OSUUDET

	31.12.2019	31.12.2018
Osakkeet ja osuudet	24 418,09	5 009 089,53
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	20 183,38	5 004 854,82
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	4 234,71	4 234,71
- josta julkisesti noteeratut	20 183,38	17 832,32
- joista rahasto-osuudet	-	4 987 022,50
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	2 997 624,48	2 997 624,48
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	77 942 995,42	77 976 286,42
Kirjanpitoarvo yhteensä	80 965 037,99	85 983 000,43
- joista hankintamenoön	80 944 854,61	80 978 145,61

20 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

2019	IT järjestelmät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	85 658,63	85 658,63
Hankintameno 31.12.	85 658,63	85 658,63
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	55 971,09	55 971,09
Tilikauden poistot	19 029,75	19 029,75
Kertyneet poistot 31.12.	75 000,84	75 000,84
Kirjanpitoarvo 1.1.	29 687,54	29 687,54
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 657,79	10 657,79

2018	IT järjestelmät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	85 658,63	85 658,63
Hankintameno 31.12.	85 658,63	85 658,63
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	34 556,43	34 556,43
Tilikauden poistot	21 414,66	21 414,66
Kertyneet poistot 31.12.	55 971,09	55 971,09
Kirjanpitoarvo 1.1.	51 102,20	51 102,20
Kirjanpitoarvo 31.12.	29 687,54	29 687,54

21 MUUT VARAT

	31.12.2019	31.12.2018
Saamiset konserniyrityksiltä	18 620,14	29 590,03
ALV saamiset	141 302,76	94 867,92
Muut	31 737,88	12 646,39
Yhteensä	191 660,78	137 104,34

22 SIIRTOSAAMISET JA MAKSETUT ENNAKOT

	31.12.2019	31.12.2018
Konsernisiirtosaamiset	3 642 090,20	700 462,14
Korkosaamiset	416 011,57	426 351,98
Verosaamiset	23 442,98	194 539,30
Muut siirtosaamiset	106 696,04	139 479,36
Yhteensä	4 188 240,79	1 460 832,78

23 LASKENNALLISET VEROSAAMISET

	31.12.2019	31.12.2018
Odotettavissa olevista luottotappioista	1 651,61	3 247,48
Yhteensä	1 651,61	3 247,48

24 VELAT LUOTTOLAITOKSILLE

	31.12.2019	31.12.2018
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	25 929 150,61	6 996 300,88
Yhteensä	25 929 150,61	6 996 300,88

25 YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAKIRJAT

	31.12.2019	31.12.2018
Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat	34 874 546,59	54 814 835,53
Yhteensä	34 874 546,59	54 814 835,53

Taaleri Oyj on liikkeellelaskenut yhden joukkovelkakirjalainan vuonna 2016 ja kaksi vuonna 2014, josta ensimmäinen maksettiin pois vuonna 2017 ja toinen vuonna 2019. Vuonna 2016 liikkeellelaskettu joukkovelkakirjalaina on listattu Nasdaq HEL Corporate Bonds -listalla ja vuonna 2014 Nasdaq First North Bond Market Finland -markkinapaikalla.

26 MUUT VELAT

	31.12.2019	31.12.2018
Ostovelat	77 196,66	154 899,75
Muut velat	4 997,58	8 605,37
Konsernin muut velat	162 085,21	119 911,45
Yhteensä	244 279,45	283 416,57

27 SIIRTOVELAT JA SAADUT ENNAKOT

	31.12.2019	31.12.2018
Konsernin siirtovelat	314 823,63	481 000,57
Lomapalkkavelka	260 674,56	426 683,98
Korkovelat	364 771,69	368 906,40
Verojaksotus	17 125,09	-
Muut siirtovelat	716 146,23	496 853,54
Yhteensä	1 673 541,20	1 773 444,49

28 VELAT JOILLA ON HUONOMPI ETUOIKEUS KUIN MUILLA VELOILLA

	31.12.2019	31.12.2018
Tier 2 joukkolaina	14 824 812,84	0,00
Yhteensä	14 824 812,84	0,00

Taaleri Oyj laski 18.10.2019 liikkeelle 15 miljoonan euron Tier 2 -joukkolaina. Tier 2 -joukkolaina on etuoikeusasemaltaan muuta velkarahoitusta huonommassa asemassa oleva velkainstrumentti, joka kuuluu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 63 artiklassa tarkoitettuun toissijaiseen pääomaan. Laina-aika on kymmenen vuotta ja lainan kuponkikorko on kiinteä 5 % 18.10.2024 asti ja sen jälkeen viiden vuoden koronvaihotosopimuksen keskikorkonoteeraus (EUR 5-year mid-swap) lisättyinä 5,33 prosenttiyksiköllä. Yhtiöllä on lainaehtojen mukaisesti oikeus maksaa laina ennenaikaisesti takaisin viiden vuoden kuluttua lainan liikkeeseenlaskusta ja tiettyjen lainehdoissa määriteltyjen edellytysten täytyessä jo aikaisemmin.

29 KOTI- JA ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT SEKÄ KONSERNIERÄT

2019	EUR	Muu kuin EUR	Yhteensä	Samaan konserniin kuuluvalta
Saamiset luottolaitoksilta	13 448 693,13	-	13 448 693,13	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	29 916 128,81	-	29 916 128,81	
Saamistodistukset	1 497 738,14	-	1 497 738,14	
Osakkeet ja osuudet	80 965 037,99	-	80 965 037,99	77 942 995,42
Muu omaisuus	4 392 210,97	-	4 392 210,97	3 660 710,34
Yhteensä	130 219 809,04	-	130 219 809,04	81 603 705,76

Velat luottolaitoksille	25 929 150,61	-	25 929 150,61	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	34 874 546,59	-	34 874 546,59	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	14 824 812,84	-	14 824 812,84	
Muut velat	1 917 820,65	-	1 917 820,65	878 231,44
Yhteensä	77 546 330,69	-	77 546 330,69	878 231,44

2018	EUR	Muu kuin EUR	Yhteensä	Samaan konserniin kuuluvalta
Saamiset luottolaitoksilta	7 440 994,82	-	7 440 994,82	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	22 472 596,63	-	22 472 596,63	
Osakkeet ja osuudet	85 983 000,43	-	85 983 000,43	77 976 286,42
Muu omaisuus	1 627 624,66	-	1 627 624,66	730 052,17
Yhteensä	117 524 216,54	-	117 524 216,54	78 706 338,59

Velat luottolaitoksille	6 996 300,88	-	6 996 300,88	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	54 814 835,53	-	54 814 835,53	
Muut velat	2 056 861,06	-	2 056 861,06	616 764,99
Yhteensä	63 867 997,47	-	63 867 997,47	616 764,99

30 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

Rahoitusvarat ja -velat 31.12.2019

Rahoitusvarat	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat		Yhteensä
		Oman pääoman ehtoiset ⁴⁾	Muut	Oman pääoman ehtoiset	Muut	
Saamiset luottolaitoksilta ¹⁾	13 448 693,13					13 448 693,13
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	9 056 128,81			20 860 000,00		29 916 128,81
Saamistodistukset	1 497 738,14					1 497 738,14
Osakkeet ja osuudet ³⁾		4 234,71		20 183,38		24 418,09
Muut rahoitusvarat	4 122 662,29					4 122 662,29
Rahoitusvarat yhteensä	28 125 222,37	4 234,71	0,00	20 880 183,38	0,00	49 009 640,46
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä						2 997 624,48
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä						77 942 995,42
Muut kuin rahoitusvarat						269 548,68
Varat yhteensä 31.12.2019						130 219 809,04

Rahoitusvelat		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Muut velat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille			25 929 150,61	25 929 150,61
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ²⁾			34 874 546,59	34 874 546,59
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			14 824 812,84	14 824 812,84
Muut rahoitusvelat			1 900 695,56	1 900 695,56
Rahoitusvelat yhteensä			77 529 205,60	77 529 205,60
Muut kuin rahoitusvelat				17 125,09
Velat yhteensä 31.12.2019				77 546 330,69

Rahoitusvarat ja -velat 31.12.2018

Rahoitusvarat	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat		Yhteensä
		Oman pääoman ehtoiset ⁴⁾	Muut	Oman pääoman ehtoiset	Muut	
Saamiset luottolaitoksilta ¹⁾	7 440 994,82					7 440 994,82
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	8 312 596,63			14 160 000,00		22 472 596,63
Osakkeet ja osuudet ³⁾		4 234,71		17 832,32	4 987 022,50	5 009 089,53
Muut rahoitusvarat	1 182 493,14					1 182 493,14
Rahoitusvarat yhteensä	16 936 084,59	4 234,71	0,00	14 177 832,32	4 987 022,50	36 105 174,12
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä						2 997 624,48
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä						77 976 286,42
Muut kuin rahoitusvarat						448 379,00
Varat yhteensä 31.12.2018						117 527 464,02

Rahoitusvelat		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Muut velat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille			6 996 300,88	6 996 300,88
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ²⁾			54 814 835,53	54 814 835,53
Muut rahoitusvelat			2 048 319,39	2 048 319,39
Rahoitusvelat yhteensä			63 859 455,80	63 859 455,80
Muut kuin rahoitusvelat				8 541,67
Velat yhteensä 31.12.2018				63 867 997,47

1) Saamisten osalta on katsottu kirjanpitoarvon olevan paras arvio niiden käyvistä arvosta.

2) Yleiseen liikkeeseen laskettuihin velkakirjoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenuun. Niiden käypä arvo 31.12.2019 oli 51.124.685,80 (56.941.089,73) euroa.

3) Osakkeet ja osuudet on arvostettu taseessa käypään arvoon.

4) Yhtiön ei-strategiset sijoitukset luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviksi. Tällöin osinkotuotot kirjataan tulosvaikutteisesti, mutta käyvän arvon muutokset, valuuttakurssivoitot ja -tappiot sekä myyntivoitot ja tappiot kirjataan laajaan tulokseen. Muihin laajan tuloksen erien kirjattuja erä ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi. Toimiva johto määrittelee instrumenttikohtaisesti, mitkä instrumentit käsitellään ei-strategisina. Tähän ryhmään lukeutuu euromääräisesti pienet yhtiömiespanokset pääomarahastoliiketoimintaan liittyviin kommandiittiyhtiöihin, sekä osakesijoitukset yhtiöihin joita ei katsota läheisesti liittyvän konsernin strategiaan. Taaleri Oyj:n Ei-strategisten sijoitusten käypä arvo 31.12.2019 oli 4 (4) tuhatta euroa, eikä mistään ei-strategisesta sijoituksesta ole kirjattu osinkotuottoja tilikausilla 2019 ja 2018. Tilikauden aikana ei-strategisia sijoituksia ei ole kirjattu taseesta pois.

31 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT JA KIRJANPITOARVOT SEKÄ KÄYPIEN ARVOJEN HIERARKIA

2019	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat		
Saamiset luottolaitoksilta	13 448 693,13	13 448 693,13
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	29 916 128,81	32 130 736,85
Saamistodistukset	1 497 738,14	1 730 266,88
Osakkeet ja osuudet	24 418,09	24 418,09
Yhteensä	44 886 978,17	47 334 114,95
Rahoitusvelat		
Velat luottolaitoksille	25 929 150,61	26 829 793,46
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	34 874 546,59	35 966 898,91
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	14 824 812,84	15 154 109,59
Yhteensä	75 628 510,04	77 950 801,96

2018	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat		
Saamiset luottolaitoksilta	7 440 994,82	7 440 994,82
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	22 472 596,63	25 439 602,21
Osakkeet ja osuudet	5 009 089,53	5 009 089,53
Yhteensä	34 922 680,98	37 889 686,56
Rahoitusvelat		
Velat luottolaitoksille	6 996 300,88	7 152 741,23
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	54 814 835,53	56 941 089,73
Yhteensä	61 811 136,41	64 093 830,96

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Osakkeet ja osuudet				
- Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	20 183,38			20 183,38
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat			4 234,71	4 234,71
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		20 860 000,00		20 860 000,00
Yhteensä	20 183,38	20 860 000,00	4 234,71	20 884 418,09

2018	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Osakkeet ja osuudet				
- Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	5 004 854,82			5 004 854,82
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat			4 234,71	4 234,71
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		14 160 000,00		14 160 000,00
Yhteensä	5 004 854,82	14 160 000,00	4 234,71	19 169 089,53

Hierarkiatasot

Taso 1: Käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Käyvät arvot perustuvat muihin tietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle on todennettavissa joko suoraan (ts. hinnoista) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä Taaleri-konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden tiedot perustuvat merkittävilta osin todennettaviin markkinatietoihin.

Taso 3: Käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin tietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon. Pääosin tason 3 omaisuuserät on arvostettu ulkopuoliselta taholta saatuun hintaan tai, ellei luotettavaa käypää arvoa ole saatavilla/määritettävissä, hankintahintaan.

32 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN MATURITEETTIJAKAUMA

31.12.2019	< 3kk	3-12 kk	1-5 v	5-10 v	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	13 448 693,13				13 448 693,13
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä ¹⁾		8 750 000,00	5 672 125,00	15 500 000,00	29 922 125,00
Saamistodistukset			1 500 000,00		1 500 000,00
Velat luottolaitoksille ¹⁾		6 000 000,00	20 000 000,00		26 000 000,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ¹⁾			35 000 000,00		35 000 000,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla				15 000 000,00	15 000 000,00
31.12.2018	< 3kk	3-12 kk	1-5 v	5-10 v	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	7 440 994,82				7 440 994,82
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä ¹⁾		6 550 000,00	7 138 834,00	8 800 000,00	22 488 834,00
Velat luottolaitoksille ¹⁾		1 000 000,00	6 000 000,00		7 000 000,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ¹⁾		20 000 000,00	35 000 000,00		55 000 000,00

1) Saamisten ja velkojen maturiteetit on esitetty alkuperäiseen alaskirjaamattomaan arvoon.

33 OMAN PÄÄOMAN LISÄYKSET JA VÄHENNYKSET TILIKAUDEN AIKANA

	1.1.2019	Lisäys	Vähennys	31.12.2019
Osakepääoma	125 000,00			125 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	36 139 665,20			36 139 665,20
Edellisten tilikausien tulos	17 394 801,35		8 491 686,00	8 903 115,35
Tilikauden tulos	0,00	7 505 697,80		7 505 697,80
Yhteensä	53 659 466,55	7 505 697,80	8 491 686,00	52 673 478,35

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2019

52 548 478,35

	1.1.2018	Lisäys	Vähennys	31.12.2018
Osakepääoma	125 000,00			125 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	36 139 665,20			36 139 665,20
Edellisten tilikausien tulos	13 224 155,30		7 420 451,86	5 803 703,44
Tilikauden tulos	0,00	11 591 097,91		11 591 097,91
Yhteensä	49 488 820,50	11 591 097,91	7 420 451,86	53 659 466,55

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2018

53 534 466,55

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

34 VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

Taseen ulkopuoliset sitoumukset	31.12.2019	31.12.2018
Pantatut arvopaperit	10 000 000,00	11 666 666,67
Luottolimitit (käyttämättä)	5 000 000,00	5 000 000,00
Yhteensä	15 000 000,00	16 666 666,67

35 ELÄKEVASTUUT

Yhtiön henkilöstön ja johdon lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksilla. Yhtiön johdolle on otettu vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus. Yhtiöllä ei ole kirjaamattomia eläkevastuita.

36 LEASING- JA MUUT VUOKRAVASTUUT

31.12.2019	< 1 v.	1-5 v.
Leasingmaksut	47 581,47	37 792,36
Yhteensä	47 581,47	37 792,36

31.12.2018	< 1 v.	1-5 v.
Leasingmaksut	148 793,37	216 524,97
Yhteensä	148 793,37	216 524,97

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA

Tuloslaskelma	Paperitulosteena
Tase	Paperitulosteena
Päiväkirja	Paperitulosteena
Pääkirja	Paperitulosteena
Ostoreskontra	Digitaalisena tallenteena
Palkkakirjanpito	Ulkoistettu

TOSITELAJIT JA SÄILYTYSTAPA

TITO	Tilietositteet	paperitositteina
NRD	Nordea tilietositteet	paperitositteina
DANSKE	Danske Bank tilietositteet	paperitositteina
MUTI	Muut tiliotteet	paperitositteina
EL	Sähköiset ostolaskut	sähköinen arkistointi
M2	Matka- ja kululaskutositteet	sähköinen arkistointi
PT	Pääkirjatositteet	paperitositteina
JT	Jaksotustositteet	paperitositteina
MT	Muistiotositteet	paperitositteina

Kaikki kirjanpitoaineisto säilytetään yhtiön omilla tiloilla lain edellyttämällä tavalla.

TYTÄRYHTIÖT JA OSAKKUUSYHTIÖT

Emoyhtiö	Kotipaikka	Y-tunnus	Konsernin omistus
Taaleri Oyj	Helsinki	2234823-5	
Emoyhtiön suorat omistukset			
Emoyhtiön suorat omistukset	Kotipaikka	Y-tunnus	Konsernin omistus
Taaleri Energia Oy	Helsinki	2772984-6	78,55 %
Taaleri Pääomarahastot Oy	Helsinki	2264327-7	100,00 %
Taaleri Sijoitus Oy	Helsinki	2432616-0	100,00 %
Taaleri Varainhoito Oy	Helsinki	2080113-9	100,00 %
Vakuutusosakeyhtiö Garantia	Helsinki	0944524-1	100,00 %
Muut konserniyhtiöt			
Muut konserniyhtiöt	Kotipaikka	Y-tunnus	Konsernin omistus
Evervest Oy	Helsinki	2710163-7	100,00 %
Kultataaleri Oy ²⁾	Helsinki	2436455-4	100,00 %
Taaleri Aurinkotuuli GP Oy	Helsinki	2787459-2	100,00 %
Taaleri Aurinkotuuli II GP Oy	Helsinki	2948690-5	100,00 %
Taaleri Energia Operations Oy	Helsinki	2710646-2	100,00 %
Taaleri Energia Fund Management Oy	Helsinki	2833245-3	100,00 %
Taaleri Kapitaali Oy	Helsinki	2772994-2	70,00 %
Taaleri Veropalvelut Oy	Helsinki	2504066-6	95,00 %
Taaleri Rahastoyhtiö Oy	Helsinki	2062840-1	100,00 %
ClarkApps Oy	Turku	2714418-6	68,00 %
Taaleri Afrikka Rahaston hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2606112-7	100,00 %
Taaleri Afrikka Rahasto II GP Oy	Helsinki	2772992-6	100,00 %
Taaleri Porin Asuntorahaston hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2364138-8	100,00 %
Taaleri Rauman Asuntorahaston hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2373394-4	100,00 %
Taaleri Asuntorahasto VI hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2481017-1	100,00 %
Taaleri Datacenter GP Oy	Helsinki	2859905-1	100,00 %
Galubaltis GP Oy	Helsinki	2840499-8	100,00 %
Taaleri Geoenergia GP Oy	Helsinki	2808431-4	100,00 %
Taaleri Kasvurahastot I GP Oy ¹⁾	Helsinki	3011817-3	100,00 %
Taaleri Kiertotalous GP Oy	Helsinki	2745010-8	100,00 %
Taaleri Kiinteistökehitysrahaston hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2689264-1	100,00 %
Taaleri Linnainmaankulman hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2413559-1	100,00 %
Taaleri Biotehtaan hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2459599-3	100,00 %
Taaleri Merenkulku GP Oy	Helsinki	2766357-6	100,00 %
Taaleri Metsärahadon hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2512332-2	100,00 %
Taaleri Metsärahadon III hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2652535-8	100,00 %
Taaleri Georahasto I GP Oy ²⁾	Helsinki	2873880-8	100,00 %
Taaleri Oaktree Syöttörahadon hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2442491-6	100,00 %
Oltavan Tuulipuisto GP Oy ¹⁾	Helsinki	2992126-8	100,00 %
Taaleri Ovitehtaan hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2577306-9	100,00 %
Posion TP Oy ¹⁾	Helsinki	2994201-8	100,00 %
Taaleri Päiväkotikiinteistöt GP Oy ¹⁾	Helsinki	2993761-4	100,00 %
Taaleri Tallikiinteistöt GP Oy	Helsinki	2921262-1	100,00 %
Taaleri Telakka GP Oy	Helsinki	2743458-9	100,00 %
Taaleri Tonttirahaston hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2669135-6	100,00 %
Taaleri Tonttirahasto II GP Oy	Helsinki	2781839-8	100,00 %
Taaleri Tuulitehtaan hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2382657-7	80,00 %
Taaleri Tuulitehdas II hallinnointiyhtiö Oy	Helsinki	2623494-8	100,00 %
Taaleri Tuulitehdas III GP Oy	Helsinki	2748305-7	100,00 %
Taaleri Tuulirahasto IV GP Oy ¹⁾	Helsinki	2990792-5	100,00 %

¹⁾ Poikkeava tilikausi, ensimmäinen tilikausi lyhennetty/pidennetty

²⁾ Sulautunut emoyhtiönsä 31.12.2019.

Muut konserniyhtiöt, jatkuu	Kotipaikka	Y-tunnus	omistus	
Taaleri Varustamo GP Oy	Helsinki	2870420-2	100,00 %	
Taaleri Vuokrakoti GP Oy	Helsinki	2787453-3	100,00 %	
TT Syöttörahasto GP Oy	Helsinki	2504070-3	100,00 %	
TT Syöttörahasto II GP Oy	Helsinki	2677052-1	100,00 %	
TT Syöttörahasto III GP Oy	Helsinki	2637390-5	100,00 %	
Erdwärme Oberland GmbH	München, Saksa	HRB 180649	82,47 %	
Taaleri Energia Holding S.a.r.l.	Luxemburg	B223063	100,00 %	
Taaleri Solarwind II GP S.a.r.l. ¹⁾	Luxemburg	B232448	100,00 %	uusi
TGE Taaleri LLC	Delaware, Yhdysvallat	6716095	100,00 %	
Taaleri Energia North America LLC	Delaware, Yhdysvallat	6716103	100,00 %	
TG East Wind Project LLC	Delaware, USA	6514766	100,00 %	
Global Evenor SL ¹⁾	Madrid	B88293154	100,00 %	uusi
Taaleri Energia Iberia SL ¹⁾	Madrid	B88293139	100,00 %	uusi
Global Berserker SL ¹⁾	Madrid	B88365135	100,00 %	uusi
Global Bonaventure SL ¹⁾	Madrid	B88365143	100,00 %	uusi

¹⁾ Poikkeava tilikausi, ensimmäinen tilikausi lyhennetty/pidennetty

Osakkuusyhtiönä yhdistelty	Kotipaikka	Y-tunnus	Konsernin omistus	
Fellow Finance Oyj	Helsinki	2568782-2	25,91 %	
Hernesaaren Kehitys Oy	Helsinki	2953535-9	33,32 %	uusi
Masdar Taaleri Generation	Belgrad, Serbia	21511501	50,00 %	uusi
Munkkiniemi Group Oy	Helsinki	2910063-8	47,00 %	
Taaleri Datacenter Ky	Helsinki	2842816-4	100,00 %	
Taaleri SolarWind II SPV S.a.r.l	Luxemburg	B234588	50,00 %	uusi
Turun Toriparkki Oy	Turku	2034713-2	48,15 %	
Fintoil Oy	Helsinki	2871605-1	21,62 %	uusi

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 12. päivänä helmikuuta 2020

Peter Fageräs
hallituksen puheenjohtaja

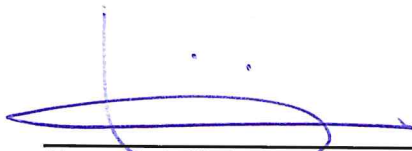
Juhani Elomaa
hallituksen varapuheenjohtaja

Jukka Laaksonen
hallituksen jäsen

Vesa Puttonen
hallituksen jäsen

Hanna Maria Sievinen
hallituksen jäsen

Tuomas Syrjänen
hallituksen jäsen

Elina Björklund
hallituksen jäsen

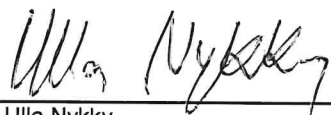
Robin Lindahl
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 12. päivänä helmikuuta 2020

Ernst & Young Oy
Tilintarkastusyhteisö

Ulla Nykky
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Taaleri Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Taaleri Oyj:n (y-tunnus 2234823-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 14.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatimissamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa* kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät veloitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnillemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa
<p>Palkkiotuottojen tulouttaminen <i>Viittaamme kohtaan 2.15 konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa sekä liitetietoon 3.</i></p> <p>Palkkiotuottojen määrä konsernitilinpäätöksessä oli 46,1 miljoonaa euroa. Palkkiotuotot perustuvat esimerkiksi rahasto-osuuksiin, omaisuudenhoitoon, arvopaperivälitykseen ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuun. Osa palkkioista on tuottosidonnaisia.</p> <p>Palkkiotuottojen tuloutus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sekä EU-asetuksen 537/2014 10.artiklan 2 c-kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.</p>	<p>Tilintarkastustoimenpiteisiimme kuului muun muassa konsernin laskentaperiaatteissa olevien tuloutusperiaatteiden arviointi sovellettaviin tilinpäätösstandardeihin nähden. Tunnistimme ja testasimme myös tuloutuksiin liittyviä kontrolleja.</p> <p>Arvioimme myynnin jaksotusta analyttisiä menetelmiä hyväksikäyttäen. Lisäksi tarkastimme tapahtumatason testauksilla, että palkkiotulot on kirjattu oikealle kaudelle ja että ne vastaavat sopimuksia. Arvioimme myös konsernin palkkiotuottoihin liittyvien liitetietojen riittävyttä.</p>
<p>Vakuutusmaksuvastuun ja korvausvastuun arvostus <i>Viittaamme kohtaan 2.8 konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa sekä liitetietoon 24.</i></p> <p>Tilinpäätöspäivänä konsernin taseeseen sisältyi vakuutustoiminnan velkoja 32,3 miljoonaa euroa. Summa sisältää konsernissa harjoitettavaan takausvakuutustoimintaan liittyvän vakuutusmaksuvastuun ja korvausvastuun.</p> <p>Vastuiden määrittelyyn sisältyy johdon tekemiä oletuksia ja arvioita tuleviin korvausmääriin ja vielä tuntemattomiin vakuutus tapahtumiin liittyen.</p>	<p>Tarkastustoimenpiteisiin kuului muun muassa konsernin vastuiden tunnistamiseen ja laskentaan liittyvän prosessin arviointi sekä keskeisten kontrollien tunnistaminen. Tarkastuksen yhteydessä arvioimme myös käytettyjä menetelmiä ja tehtyjä oletuksia.</p> <p>Tarkastukseen osallistui asiantuntijana sisäinen aktuaarimme, joka avusti meitä käytettyjen arvioiden ja oletusten asianmukaisuuden arvioinnissa.</p> <p>Arvioimme myös konsernin vakuutustoimintojen velkoihin liittyvien liitetietojen riittävyttä.</p>
<p>Liikearvon arvostus <i>Viittaamme kohtaan 2.3 konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa sekä liitetietoon 27.</i></p> <p>Tilinpäätöspäivänä 31.12.2019 konsernin taseeseen sisältyi liikearvoa 5,1 miljoonaa euroa.</p> <p>Liikearvon arvostus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska vuosittain suoritettavaan arvonalennustestaukseen sisältyy johdon harkintaa ja se perustuu markkinoita ja taloutta koskeviin ennusteisiin.</p> <p>Konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä ole rahamäärä on määritetty perustuen käyttöarvolaskelmiin. Käyttöarvon määritykseen vaikuttavat useat oletukset, kuten esimerkiksi liikevaihdon kasvu, käyttökate ja rahavirtojen diskonttauksessa käytetty diskonttokorko. Muutokset</p>	<p>Tarkastuksen yhteydessä arvonnääritysasiantuntijamme avustivat meitä johdon tekemien arvioiden ja käytettyjen menetelmien arvioinnissa.</p> <p>Tarkastuksemme kohdistui muun muassa ennustettuun kasvuun ja kannattavuuteen sekä diskonttokorkoon. Perehdyimme myös johdon aiempaan ennustetarkkuuteen ja vertasimme käytettyjä ennusteita ulkopuoliseen markkinainformaatioon.</p> <p>Arvioimme herkkyyksanalyysien asianmukaisuutta sekä sitä, voiko jokin jokseenkin mahdollinen muutos keskeisessä oletuksessa johtaa siihen, että yksikön kirjanpitoarvo ylittää sen kerrytettävissä olevan rahamäärän.</p> <p>Lisäksi arvioimme liikearvon arvonalentumistestauksesta esitettyjä liitetietoja.</p>

näissä oletuksissa voivat johtaa liikearvon arvon alentumiseen.

Liikearvon arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sekä EU-asetuksen 537/2014 10.artiklan 2 c-kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitella ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2007 alkaen yhtäjaksoisesti 13 vuotta. Taaleri Oyj:stä tuli yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö 1.4.2016.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 12.2.2020

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Ulla Nykky

KHT